ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

25. júna 2010 *

Vo veci T-66/01,

Imperial Chemical Industries Ltd, predtým Imperial Chemical Industries plc, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: pôvodne D. Vaughan, D. Anderson, QC, S. Lee, barrister, S. Turner, S. Berwick a R. Coles, solicitors, neskôr D. Vaughan, S. Lee, S. Berwick a S. Ford, barrister,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: J. Currall a P. Oliver, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J. Flynn, QC, a C. West, barrister,

žalovanej,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/7/ES z 13. decembra 2000 týkajúceho sa konania podľa článku 82 [ES] (vec COMP/33.133 – D: Uhličitan sodný – ICI) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 10, 2003, s. 33) a subsidiárne návrh na zrušenie alebo zníženie pokuty uloženej žalobkyni,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory A. W. H. Meij, sudcovia V. Vadapalas (spravodajca) a A. Dittrich,

tajomník: K. Pocheć, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. júna 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkové okolnosti

1 Žalobkyňa Imperial Chemical Industries Ltd, predtým Imperial Chemical Industries plc, je spoločnosť založená podľa práva Spojeného kráľovstva, ktorá pôsobí v odvetví chémie. V relevantnom čase vyrábala, okrem iného, sódu.

2 Uhličitan sodný je buď prítomný v prírode vo forme minerálu trona (prírodná sóda), alebo sa získava chemickým procesom (syntetická sóda). Prírodná sóda sa získava drvením, čistením a kalcináciou minerálu trona. Syntetická sóda je výsledkom reakcie soli a vápenca v procese „amoniak – sóda", ktorý vyvinuli bratia Solvayovci v roku 1863.

3 V apríli 1989 Komisia Európskych spoločenstiev vykonala šetrenia u jednotlivých výrobcov sódy v Spoločenstve podľa článku 14 ods. 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvého nariadenia, ktorým sa vykonávajú články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) v znení uplatniteľnom v relevantnom čase.

4 Dňa 19. júna 1989 Komisia zaslala žalobkyni žiadosť o informácie podľa článku 11 nariadenia č. 17, na ktorú žalobkyňa odpovedala 14. septembra 1989.

5 Dňa 19. februára 1990 začala Komisia bez návrhu proti žalobkyni, Solvay a Chemische Fabrik Kalk (ďalej len „CFK“) konanie na základe článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17.

6 Dňa 13. marca 1990 Komisia zaslala žalobkyni, Solvay a CFK oznámenie o výhradách. Každá spoločnosť obdržala iba časť alebo časti oznámenia o výhradách vzťahujúcich sa na porušenie, ktoré sa jej týkalo, a k nim boli v prílohe priložené príslušné dôkazy v jej neprospech.

7 Komisia založila jediný spis pre všetky porušenia uvedené v oznámení o výhradách.

8 Pokiaľ ide o prejednávaný prípad, v časti V oznámenia o výhradách dospela Komisia k záveru, že žalobkyňa zneužila dominantné postavenie, ktoré mala na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve.

9 Dňa 31. mája 1990 predložila žalobkyňa svoje písomné pripomienky k výhradám predloženým Komisiou. Boli vypočuté Komisiou 26. a 27. júna 1990.

10 Dňa 19. decembra 1990 prijala Komisia rozhodnutie 91/300/EHS týkajúce sa konania podľa článku [82 ES] (IV/33.133 – D: Uhličitan sodný – ICI) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 152, 1991, s. 40). V tomto rozhodnutí, ktoré bolo oznámené žalobkyni listom z 1. marca 1991, konštatovala, že „[žalobkyňa] porušila ustanovenia článku [82 ES],

približne od roku 1983 a až do dnešného dňa konaním, ktorého cieľom bolo vylúčiť alebo podstatne obmedziť hospodársku súťaž, a ktoré spočívalo v… poskytnutí podstatných zliav a iných finančných podnetov vo vzťahu k limitnému množstvu takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že zákazník sa bude zásobovať u nej vo výške svojej celkovej potreby alebo jej veľkej časti, v zabezpečení si súhlasu zákazníkov, že sa budú u nej zásobovať, aby pokryli svoju celkovú potrebu alebo takmer celkovú potrebu a/alebo obmedziť ich nákupy u súťažiteľov na stanovené množstvo a, aspoň v jednom prípade, v podmienení poskytnutia zliav a iných finančných výhod súhlasu zákazníka, že sa bude zásobovať u nej vo výške svojej celkovej potreby“ [*neoficiálny preklad*].

11 Podľa článku 3 rozhodnutia 91/300 „bola [žalobkyni] uložená pokuta vo výške desať miliónov ECU z dôvodu konštatovaného porušenia“ [*neoficiálny preklad*].

12 V ten istý deň prijala Komisia taktiež rozhodnutie 91/297/EHS týkajúce sa konania podľa článku [81 ES] (IV/33.133 – A: Uhličitan sodný – Solvay, ICI) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 152, 1991, s. 1), v ktorom konštatovala, že „Solvay a [žalobkyňa] porušili ustanovenie článku [81 ES] tým, že sa od 1. januára 1973 prinajmenšom do začatia tohto konania zúčastnili zosúladeného postupu, ktorým obmedzili svoje predaje sódy v Spoločenstve na svoje príslušné vnútroštátne trhy, a to kontinentálnu západnú Európu pre Solvay a Spojené kráľovstvo a Írsko pre [žalobkyňu]“ [*neoficiálny preklad*]. Solvay a žalobkyni bola uložená pokuta sedem miliónov ECU.

13 V ten istý deň prijala Komisia rozhodnutie 91/298/EHS týkajúce sa konania podľa článku [81 ES] (IV/33.133 – B: Uhličitan sodný – Solvay, CFK) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 152, 1991, s. 16), v ktorom konštatovala, že „Solvay a CFK porušili ustanovenia článku [81 ES] tým, že sa približne od roku 1987 až do dnešného dňa zúčastnili na dohode o rozdelení trhu, ktorou Solvay zaručila CFK minimálne ročné množstvo predaja sódy v Nemecku vypočítané s odkazom na predaj CFK v roku 1986,

a nahradila CFK celý schodok tým, že odkúpila množstvá vo výške nevyhnutnej na to, aby predaj CFK dosiahol zaručené minimum“ [*neoficiálny preklad*]. Solvay bola uložená pokuta tri milióny ECU a CFK jeden milión ECU.

14 V ten istý deň prijala Komisia aj rozhodnutie 91/299/EHS týkajúce sa konania podľa článku [82 ES] (IV/33.133 – C: Uhličitan sodný – Solvay) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 152, 1991, s. 21), v ktorom konštatovala, že „Solvay porušila ustanovenie článku [82 ES], približne od roku 1983 až do dnešného dňa konaním, ktorého cieľom bolo vylúčiť alebo podstatne obmedziť hospodársku súťaž a ktoré spočívalo… v uzavretí dohôd so zákazníkmi, ktoré ich zaväzovali, aby sa u Solvay zásobovali vo výške svojej celkovej potreby sódy alebo jej veľkej časti v neurčenom alebo príliš dlhom období, v poskytnutí podstatných zliav a iných finančných podnetov s odkazom na limitné množstvo prekračujúce základné zmluvné množstvo zákazníka takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že sa bude u Solvay zásobovať vo výške svojej celkovej potreby sódy alebo jej veľkej časti, a v podmienení poskytnutia zliav súhlasom zákazníka, že sa bude u Solvay zásobovať vo výške svojej celkovej potreby“ [*neoficiálny preklad*]. Solvay bola uložená pokuta vo výške 20 miliónov ECU.

15 Dňa 2. mája 1991 sa Solvay domáhala zrušenia rozhodnutí 91/297, 91/298 a 91/299. Dňa 14. mája 1991 podala žalobkyňa žalobu na Súd prvého stupňa (teraz „Všeobecný súd“), v rámci ktorej sa domáhala zrušenia rozhodnutí 91/297 a 91/300.

16 Rozsudkom z 29. júna 1995 vo veci ICI/Komisia, T-37/91, Zb. s. II-1901, ďalej len „rozsudok ICI II“, Súd prvého stupňa rozhodol, že žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia práva na obhajobu, pokiaľ ide o prístup k spisu, musí byť zamietnutý v celom rozsahu, ale zrušil rozhodnutie 91/300 z dôvodu, že overenie uvedeného rozhodnutia bolo vykonané po jeho oznámení, čo predstavuje porušenie podstatnej formálnej náležitosti v zmysle článku 230 ES.

17 V ten istý deň Súd prvého stupňa taktiež zrušil rozhodnutie 91/297 (rozsudky z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-30/91, Zb. s. II-1775; ďalej len rozsudok „Solvay I", a ICI/Komisia, T-36/91, Zb. s. II-1847, ďalej len „rozsudok ICI I") v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne v týchto dvoch veciach, z dôvodu porušenia práva prístupu k spisu. Súd prvého stupňa navyše zrušil rozhodnutie 91/298 (rozsudok z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-31/91, Zb. s. II-1821, ďalej len „rozsudok Solvay II") v rozsahu, v akom sa týka Solvay, a rozhodnutie 91/299 (rozsudok z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-32/91, Zb. s. II-1825, ďalej len „rozsudok Solvay III") z dôvodu, že napadnuté rozhodnutia neboli riadne overené.

18 Návrhmi podanými do kancelárie Súdneho dvora 30. augusta 1995 podala Komisia odvolanie proti rozsudkom ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, Solvay II a Solvay III, už citovaný v bode 17 vyššie.

19 Rozsudkami zo 6. apríla 2000, Komisia/ICI, C-268/95 P, Zb. s. I-2341, a Komisia/Solvay, C-287/95 P a C-288/95 P, Zb. s. I-2391 Súdny dvor zamietol odvolania proti rozsudkom ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, Solvay II a Solvay III, už citovaný v bode 17 vyššie.

20 V utorok 12. decembra 2000 vydala tlačová agentúra toto tlačové komuniké:

„Európska komisia uloží v stredu pokutu spoločnostiam v chemickom priemysle Solvay SA a Imperial Chemical Industries plc… za porušenie práva hospodárskej súťaže Európskej únie, vyhlásila hovorkyňa tento utorok.

Pokuty za údajné zneužitie dominantného postavenia na trhu so sódou boli pôvodne uložené pred desiatimi rokmi, boli však zrušené najvyšším európskym súdom z procesných dôvodov.

Komisia prijme v stredu opäť rovnaké rozhodnutie, ale v správnej forme, vyhlásila hovorkyňa.

Podstata rozhodnutia nebola spoločnosťami nikdy spochybnená. Prijmeme opäť rovnaké rozhodnutie, povedala."

21 Dňa 13. decembra 2000 prijala Komisia rozhodnutie 2003/7/ES týkajúce sa uplatnenia článku 82 [ES] (COMP/33.133 – D: Uhličitan sodný – ICI) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 10, 2003, s. 33, ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

22 V ten istý deň prijala Komisia taktiež rozhodnutie 2003/5/ES týkajúce sa konania podľa článku 81 [ES] (COMP/33.133 – B: Uhličitan sodný – Solvay, CFK) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 10, 2003, s. 1) a rozhodnutie 2003/6/ES týkajúce sa konania podľa článku 82 [ES] (COMP/33.133 – C: Uhličitan sodný – Solvay) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 10, 2003, s. 10).

23 Napadnuté rozhodnutie obsahuje tento výrok:

„*Článok 1*

[Žalobkyňa] porušila ustanovenie článku [82 ES], približne od roku 1983 až do roku 1989 konaním, ktorého cieľom bolo vylúčiť alebo podstatne obmedziť hospodársku súťaž, a ktoré spočívalo:

a) v poskytnutí podstatných zliav a iných finančných podnetov vo vzťahu k limitnému množstvu takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že zákazník sa bude zásobovať u nej vo výške svojej celkovej potreby alebo jej veľkej časti;

b) v zabezpečení si súhlasu zákazníkov, že sa budú u nej zásobovať, aby pokryli svoju celkovú potrebu alebo takmer celkovú potrebu alebo obmedziť ich nákupy u súťažiteľov na stanovené množstvo;

c) aspoň v jednom prípade, v podmienení poskytnutia zliav a iných finančných výhod súhlasu zákazníka, že sa bude zásobovať u nej vo výške svojej celkovej potreby.

Článok 2

[Žalobkyni] sa ukladá pokuta vo výške desať miliónov eur z dôvodu porušenia stanoveného v článku 1.

…“ [*neoficiálny preklad*]

24 Napadnuté rozhodnutie znie v podstate rovnako ako rozhodnutie 91/300. Komisia iba vykonala niektoré redakčné zmeny a doplnila novú časť s názvom „Konanie na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore“.

25 V tejto novej časti napadnutého rozhodnutia sa Komisia s odkazom na rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. apríla 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb. s. II-931, (ďalej len „rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II“) domnievala, že má „právo opätovne prijať rozhodnutie, ktoré bolo zrušené pre výlučne procesné vady bez toho, aby sa začalo nové správne konanie“ [*neoficiálny preklad*], a že nie je „povinná vykonať nové vypočutie, pokiaľ znenie nového rozhodnutia neobsahuje iné výhrady ako tie, ktoré boli predložené v prvom rozhodnutí“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 164).

26 Komisia taktiež v napadnutom rozhodnutí upresnila, že premlčacia lehota musí byť predĺžená o lehotu, počas ktorej bola žaloba proti rozhodnutiu 91/300 predmetom konania na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore podľa článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 2988/74 z 26. novembra 1974 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 319, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 61) (odôvodnenia č. 169 a 170). Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci sa preto Komisia domnievala, že až do konca septembra 2003 môže prijať nové rozhodnutie (odôvodnenie č. 172). Okrem toho uviedla, že nedošlo k porušeniu práva na obhajobu, pokiaľ bolo nové rozhodnutie prijaté v primeranej lehote (odôvodnenie č. 164).

27 Pokiaľ ide o samotné porušenie, Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že „príslušným výrobkovým a geografickým trhom“ [*neoficiálny preklad*], na ktorom sa má hodnotiť hospodárska sila žalobkyne „je trh so sódou v Spojenom kráľovstve“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 125).

28 S cieľom posúdiť silu žalobkyne na trhu na účely prejednávaného prípadu Komisia uviedla, že časť trhu ovládaná žalobkyňou na relevantnom trhu bola počas posudzovaného obdobia tradične vyššia ako 90 %, čo samo o sede dokazuje značný stupeň trhovej sily (odôvodnenie č. 127). Komisia potom preskúmala relevantné hospodárske faktory, na základe ktorých v napadnutom rozhodnutí dospela k záveru, že vo všetkých relevantných časoch mala žalobkyňa dominantné postavenie v zmysle článku 82 ES (odôvodnenia č. 128 až 136).

29 Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, pokiaľ ide o zneužitie dominantného postavenia, že žalobkyňa zaviedla prax spočívajúci v „zaviazaní" svojich zákazníkov prostredníctvom rôznych mechanizmov, ktorých cieľom bolo vo všetkých prípadoch vylúčenie (odôvodnenie č. 138). V tomto smere v odôvodnení č. 139 napadnutého rozhodnutia uviedla, že účelom zliav na limitné množstvo bolo vylúčenie účinnej hospodárskej súťaže týmito prostriedkami:

— nabádanie zákazníkov k nákupu limitného množstva u žalobkyne, ktorý by mohli nakúpiť u iného dodávateľa,

— minimalizovanie alebo neutralizácia konkurenčného dopadu spoločnosti General Chemical zachovaním jej prítomnosti na trhu, pokiaľ ide o cenu, množstvo a zákazníkov, v rámci limitov zaisťujúcich udržanie účinného monopolu žalobkyne,

— vylúčenie spoločnosti Brenntag z trhu alebo prinajmenšom minimalizovanie jej konkurenčného účinku,

— minimalizovanie rizika, že by zákazníci využili iné zásobovacie zdroje,

— zachovanie alebo posilnenie kvázi monopolu žalobkyne na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve.

30 V odôvodnení č. 147 napadnutého rozhodnutia Komisia navyše zdôrazňuje, že „dohody uzatvorené [žalobkyňou] s jej hlavnými zákazníkmi znamenajú, že títo boli zaviazaní ohľadom svojej takmer celkovej potreby (a aspoň v jednom prípade ohľadom svojej celkovej potreby), zatiaľ čo konkurenčný účinok iných dodávateľov bol obmedzený na minimum“ [*neoficiálny preklad*].

31 Komisia taktiež v napadnutom rozhodnutí uviedla, že iné finančné podnety konsolidovali dominantné postavenie žalobkyne spôsobom, ktorý je v rozpore s pojatím hospodárskej súťaže vlastnej článku 82 ES (odôvodnenie č. 149).

32 Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, pokiaľ ide o vplyv na obchod medzi členskými štátmi, že aj keď opatrenia prijaté žalobkyňou na zaistenie zachovania svojho dominantného postavenia a účinného monopolu v Spojenom kráľovstve predovšetkým smerovali skôr proti priamej konkurencii mimo Spoločenstva (Spojené štáty a Poľsko), ako proti iným výrobcom Spoločenstva, musia byť zľavy na limitné množstvo a iné mechanizmy vylúčenia posudzované v celkovom kontexte fenoménu prísneho oddelenia vnútorných trhov v rámci Spoločenstva. V tomto smere Komisia uviedla, že si žalobkyňa obzvlášť priala, aby General Chemical zostala na relevantnom trhu ako iný zásobovací zdroj, a aby, ak by táto spoločnosť musela trh celkom opustiť, mohli byť spotrebitelia nabádaní hľadať si iné, možno lacnejšie, zásobovacie zdroje v kontinentálnej západnej Európe. Komisia navyše poznamenala, že zachovanie a posilnenie dominantného postavenia žalobkyne v Spojenom kráľovstve malo vplyv na celú štruktúru hospodárskej súťaže na spoločnom trhu a zaistilo zachovanie *status quo* založeného na oddelení trhu (odôvodnenia č. 151 až 154).

33 Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že porušenia, ku ktorým došlo, boli obzvlášť závažné, keďže „boli súčasťou zámernej politiky, ktorá mala za cieľ konsolidáciu kontroly, ktorú má [žalobkyňa na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve] spôsobom, ktorý je zásadne v rozpore so základnými cieľmi Zmluvy“ [*neoficiálny preklad*] a „konkrétne smerovala k obmedzeniu alebo ovplyvneniu činnosti určitých konkurentov“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 156).

34 Komisia taktiež v napadnutom rozhodnutí poznamenala, že porušenie začalo prinajmenšom v roku 1983 a trvalo približne do roku 1989. Komisia napokon uviedla, že zohľadnila skutočnosť, že žalobkyňa opustila systém zliav na limitné množstvo od 1. januára 1990 (odôvodnenia č. 160 a 161).

35 Listami z 18. januára, 26. januára a 8. februára 2001 požiadala žalobkyňa Komisiu o prístup k spisu. Listom zo 14. februára 2001 Komisia túto žiadosť zamietla.

Konanie

36 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 20. marca 2001 podala žalobkyňa túto žalobu.

37 Vo svojej žalobe žalobkyňa navrhla, aby Súd prvého stupňa nariadil Komisii, okrem iného, predložiť dokumenty v jej spise vo veci COMP/33.133.

38 Dňa 4. mája 2001 bola vec pridelená štvrtej komore Súdu prvého stupňa a bol vymenovaný sudca spravodajca.

39 Po súhlase Súdu prvého stupňa žalobkyňa a Komisia predložili svoje pripomienky, žalobkyňa 18. decembra 2002 a Komisia 23. decembra 2002, k dôsledkom, ktoré by sa mali vyvodiť pre prejednávanú vec z rozsudku Súdneho dvora z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, ďalej len „rozsudok Súdneho dvora PVC II“. Vo svojich pripomienkach žalobkyňa informovala Súd prvého stupňa o tom, že upúšťa od žalobného dôvodu vychádzajúceho z porušenia zásady *non bis in idem*.

40 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa bolo s účinnosťou od 1. októbra 2003 zmenené, sudca spravodajca bol pridelený do prvej komory, ktorej bola v dôsledku toho prejednávaná vec pridelená 8. októbra 2003.

41 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa bolo s účinnosťou od 13. septembra 2004 zmenené, sudca spravodajca bol pridelený do štvrtej komory, ktorej bola v dôsledku toho prejednávaná vec pridelená 7. októbra 2004.

42 Dňa 11. januára 2005 Súd prvého stupňa vyzval Komisiu, aby kancelárii Súdu prvého stupňa predložila podrobný zoznam s uvedením všetkých dokumentov, z ktorých sa skladá spis. Tento zoznam mal obsahovať stručný údaj umožňujúci zistiť autora, povahu a obsah každej písomnosti. Súd prvého stupňa taktiež požiadal Komisiu, aby mu oznámila, ktoré z týchto písomností neboli sprístupnené žalobkyni, a prípadne uviedla dôvody, ktoré, podľa Komisii, bránili ich sprístupneniu.

43 Listami z 28. januára 2005 Komisia podala do kancelárie Súdu prvého stupňa podrobný zoznam požadovaný Súdom prvého stupňa a uviedla, že dokumenty, ku ktorým mala žalobkyňa prístup počas správneho konania, boli tie dokumenty, ktoré použila ma podporu svojich výhrad, a teda boli priložené k jej oznámeniu o výhradách. Taktiež uviedla, že musí s ľútosťou „informovať Súd prvého stupňa, že [sa zdá], že napriek dôkladnému hľadaniu nie je schopná, nesporne v dôsledku mnohých sťahovaní v priebehu posledných desiatich rokov, nájsť niektoré dokumenty", a že sa domnieva, že jej povinnosťou je bezodkladne informovať Súd prvého stupňa a žalobkyňu o tom, že „hoci je zoznam priložený k týmto pripomienkam kompletným zoznamom dokumentov spisu, ktoré má k dispozícii, neobsahuje chýbajúce dokumenty". Podľa Komisie, konanie prebiehajúce v roku 1990 bolo v súlade s judikatúrou v tom čase uplatniteľnou na právo na prístup k spisu. Dodala, že v tejto fáze nič nenaznačovalo tomu, že by sa v tom čase v spise nachádzali dokumenty, ktoré mohli mať skutočný vplyv na prijatie rozhodnutia 91/300, dokonca aj po zohľadnení vývoja judikatúry od roku 1990.

44 Listom z 13. apríla 2005 Súd prvého stupňa vyzval žalobkyňu, aby určila dokumenty obsiahnuté v zozname dokumentov, o ktorých nebola informovaná počas správneho konania, a ktoré by podľa jej názoru mohli obsahovať poznatky užitočné na jej obhajobu.

45 Listom z 9. mája 2005 žalobkyňa zdôraznila, že niektoré z chýbajúcich dokumentov boli užitočné na jej obhajobu. Taktiež označila medzi dokumentmi obsiahnutými v zozname dokumentov tie, ktoré sa jej zdali užitočné na jej obhajobu a do ktorých by chcela nahliadnuť. Podľa jej názoru by jej tieto dokumenty mohli umožniť rozvinúť argumentáciu, pokiaľ ide o vymedzenie relevantného geografického trhu, existenciu dominantného postavenia, zneužitie tohto dominantného postavenia a vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

46 Listom zo 7. júna 2005 Súd prvého stupňa vyzval Komisiu, aby do kancelárie Súdu prvého stupňa podala originály dokumentov zo spisu, obsiahnutých v spisoch 2 až 38, 50 až 59 a 60 až 65, s výnimkou interných dokumentov. Komisia bola taktiež vyzvaná predložiť nedôverné verzie alebo nedôverné zhrnutia namiesto dokumentov obsahujúcich obchodné tajomstvo, informácie, ktoré boli poskytnuté Komisii počas správneho konania, s výhradou zachovania ich dôvernosti alebo iných dôverných informácií. Komisia bola taktiež vyzvaná predložiť úplnú verziu, vrátane dôverných prvkov, vyššie uvedených dokumentov, na účely overenia ich dôvernej povahy.

47 Dňa 21. júna 2005 požiadala Komisia Súd prvého stupňa, vzhľadom na obsiahlosť dokumentov, o možnosť predložiť jedno originálne vyhotovenie a ostatné vo forme CD-ROMov. Tejto žiadosti sa vyhovelo 4. júla 2005.

48 Listom z 20. júla 2005 podala Komisia do kancelárie Súdu prvého stupňa dokumenty požadované Súdom prvého stupňa. Kancelária Súdu prvého stupňa následne zaslala žalobkyni CD-ROMy predložené Komisiou.

49 Dňa 13. októbra 2005 predložila žalobkyňa svoje pripomienky k užitočnosti dokumentov obsiahnutých v spise pre svoju obhajobu. Dňa 26. októbra 2007 Komisia odpovedala na pripomienky žalobkyne.

50 V dôsledku zániku funkcie pôvodne určeného sudcu spravodajcu predseda Súdu prvého stupňa rozhodnutím z 22. júna 2006 vymenoval nového sudcu spravodajcu.

51 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa bolo s účinnosťou od 25. septembra 2007 zmenené, sudca spravodajca bol pridelený do šiestej komory, ktorej bola v dôsledku toho prejednávaná vec pridelená 8. novembra 2007.

52 Z dôvodu prekážky na strane sudcu Čipeva určil 13. februára 2008 predseda Súdu prvého stupňa na základe článku 32 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa sudcu Dittricha na doplnenie komory.

53 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (šiesta komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania, a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 rokovacieho poriadku položil žalobkyni a Komisii písomné otázky. Žalovaná a Komisia na tieto otázky odpovedali v stanovenej lehote.

54 Ústne prednesy a odpovede účastníkov konania na ústne otázky Súdu prvého stupňa boli vypočuté na pojednávaní 26. a 27. júna 2008.

55 Súd prvého stupňa na pojednávaní žalobkyni povolil predložiť pripomienky k písomným odpovediam Komisie zo 16. júna 2008. Žalobkyňa predložila svoje pripomienky 9. júla 2008 a Komisia na ne odpovedala 3. septembra 2008.

Návrhy účastníkov konania

56 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— vyhlásil, že žaloba je prípustná,

— vyhlásil, že z dôvodu plynutia času Komisia nemala právomoc prijať napadnuté rozhodnutie, alebo subsidiárne, že nemala žiadnu právomoc uložiť žalobkyni pokutu,

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zrušil alebo znížil pokutu uloženú článkom 2 sporného rozhodnutia,

— nariadil Komisii predložiť všetky svoje interné dokumenty týkajúce sa prijatia napadnutého rozhodnutia, najmä zápisnicu zo stretnutia schôdze kolégia komisárov a všetky priložené dokumenty, ako aj všetky dokumenty predložené kolégiu komisárov pri tejto príležitosti,

— nariadil Komisii predložiť dokumenty obsiahnuté v jej spise vo veci COMP/33.133,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania, vrátane nákladov (zvýšených o úroky) akejkoľvek záruky poskytnutej žalobkyňou, pokiaľ ide o pokutu uloženú napadnutým rozhodnutím.

57 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zamietol žiadosť o prístup k spisu,

— vyhlásil osobitný návrh, aby sa jej uložila povinnosť uhradiť náklady žalobkyne, vrátane nákladov (navýšených o úroky) akejkoľvek záruky poskytnutej za pokutu za neprípustný, alebo ho v každom prípade zamietol ako neprípustný,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

58 Cieľom návrhov žalobkyne je v prvom rade zrušenie napadnutého rozhodnutia, a subsidiárne, zrušenie alebo zníženie pokuty, ktorá jej bola uvedeným rozhodnutím uložená.

1. *O návrhu, ktorý smeruje k zrušeniu napadnutého rozhodnutia*

59 Žalobkyňa v podstate uvádza šesť žalobných dôvodov smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Tieto žalobné dôvody sú založené, po prvé, na nedostatku právomoci Komisie prijať napadnuté rozhodnutie, po druhé, na porušení podstatných formálnych náležitostí, po tretie, na nesprávnom posúdení relevantného trhu, po

štvrté, na neexistencii dominantného postavenia, po piate, na zneužití dominantného postavenia, a po šieste, na absencii vplyvu na obchod medzi členskými štátmi.

O prvom žalobnom dôvode: nedostatok právomoci Komisie prijať napadnuté rozhodnutie

60 Prvý žalobný dôvod sa skladá z dvoch častí založených jednak na nesprávnom uplatnení pravidiel premlčania a jednak na porušení zásady primeranej lehoty.

O prvej časti: nesprávne uplatnenie pravidiel premlčania

— Tvrdenia účastníkov konania

61 Žalobkyňa zdôrazňuje, že aj keď sa premlčacia lehota stanovená v nariadení č. 2988/74 uplatní iba na časť rozhodnutia ukladajúceho pokutu, ide o veľmi významnú časť rozhodnutia.

62 Podľa žalobkyne článok 3 nariadenia č. 2988/74 nemá za následok predĺženie premlčacej lehoty, pokiaľ ide o súdne konanie, predmetom ktorého je konečné rozhodnutie Komisie. Premlčacia lehota by totiž bola pozastavená iba v prípade žalôb proti rozhodnutiam prijatým v rámci správneho konania, konkrétne vyšetrovacím opatreniam vrátane prijatia oznámenia námietok alebo prijatia opatrenia na základe všeobecných vyšetrovacích právomocí zverených nariadením č. 17. Výklad prijatý Komisiou

v napadnutom rozhodnutí je v rozpore so znením článku 3 nariadenia č. 2988/74. Komisia nesprávne vyložila výraz „v stíhaní“ stanovený v článkoch 1 až 3 nariadenia č. 2988/74 a nezohľadnila skutočnosť, že jej konečné rozhodnutie malo byť prijaté pred uplynutím premlčacej lehoty. Výklad Komisie navyše znemožňuje uplatnenie článku 2 ods. 3 nariadenia č. 2988/74 a je dôkazom nesprávneho pochopenia štruktúry tohto nariadenia, pretože dôsledky premlčania vyplývajúce z rozhodnutia sú upravené v článkoch 4 až 6, nie v článkoch 1 až 3. Takýto výklad je napokon v rozpore so zásadou, podľa ktorej, s cieľom zaistiť právnu istotu musí Komisia ukončiť stíhanie v stanovenej lehote a prijať svoje konečné rozhodnutie v presne stanovenej lehote desiatich rokov od ukončenia porušenia, okrem prípadu, že sa Komisii znemožní ukončiť jej šetrenia a konanie z dôvodu súdnych žalôb podaných proti predbežným rozhodnutiam. V tejto veci však Komisii nič nebránilo, aby skončila konanie.

63 Žalobkyňa sa domnieva, že prístup uplatnený v rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie, je v rozpore s tvrdením obsiahnutým v bode 1098 toho rozsudku, podľa ktorého je účelom článku 3 nariadenia č. 2988/74 umožniť prerušenie premlčacej lehoty v prípade, že sa Komisii znemožní konať z objektívneho dôvodu, ktorý jej nemožno pripísať. Žaloba proti konečnému rozhodnutiu ukladajúcemu pokutu nebráni Komisii v konaní, pretože konečné rozhodnutie je plne vykonateľné až do okamihu, kedy je toto rozhodnutie zrušené alebo vyhlásené za neplatné Všeobecným súdom.

64 V každom prípade, odôvodnenie, že sa Komisii znemožnilo konať, nemôže byť v prejednávanej veci uplatnené na účely odvolania proti rozsudku ICI II, už citovanému v bode 16 vyššie. Komisia mala možnosť opätovne prijať rozhodnutie 91/300 bezprostredne po vyhlásení rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie. Dodatočné oneskorenie vyplývajúce z odvolania Komisie je teda celkom „pripísateľné“ Komisii. Navyše, toto odvolanie bolo bezpredmetné vzhľadom na rozsudok z 15. júna 1994, Komisia/BASF, C-137/92 P Zb. s. I-2555 a so zreteľom zámer Komisie opätovne prijať rozhodnutie 91/300. Komisia teda nemôže mať prospech zo svojho „vlastného

procesného pochybenia“ a z oneskorenia v celkovej dĺžke trvania päť rokov, ktoré je jej pripísateľné.

65 Výklad Komisie je navyše v rozpore s článkom 60 Štatútu Súdneho dvora, podľa ktorého odvolanie nemá odkladný účinok. Podľa žalobkyne, aj keby sa mala zohľadniť dĺžka trvania konania pred Všeobecným súdom, premlčacia lehota by bola prerušená iba po dobu približne štyroch rokov, jedného mesiaca a pätnástich dní. Komisia však mala opätovne prijať rozhodnutie 91/300 pred aprílom 1999.

66 Navyše, z článku 3 nariadenia č. 2988/74 je zrejmé, že v prípade odvolania nie je predmetom konania rozhodnutie Komisie, ale rozsudok Všeobecného súdu.

67 Navyše, v rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie, nebola konkrétne vyriešená otázka, či sa malo odvolanie zohľadniť vo vzťahu k prerušeniu premlčacej lehoty preto, že vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, mala Komisia iba preukázať, či dĺžka konania pred Súdom prvého stupňa prerušila premlčaciu lehotu. Vyjadrenia Súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o účinok odvolania na prerušenie premlčacej lehoty, boli iba *obiter dictum*.

68 Žalobkyňa dodáva, že rozhodnutie prijaté Komisiou, ktoré porušuje jej vlastné vnútorné pravidlá konania, nemôže mať za následok predĺženie premlčacej lehoty. Komisia správne neoverila rozhodnutie 91/300. Z tohto dôvodu nemôže mať toto rozhodnutie za následok rozšírenie právomocí Komisie v tom zmysle, že by bola oprávnená ukladať pokuty po uplynutí bežnej premlčacej lehoty stanovenej v nariadení č. 2988/74. Takýto výsledok by bol nielen v rozpore so zásadou, podľa ktorej účastník konania

nemôže mať prospech z vlastného pochybenia, ale aj v rozpore s prirodzeným právom. Omeškanie bolo celkom pripísateľné konaniu Komisie, a preto sa v žiadnom prípade nemôže domáhať výhody, ktorú poskytuje článok 3 nariadenia č. 2988/74.

69 Napokon výklad článkov 2 a 3 nariadenia č. 2988/74 stanovený v rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25, umožňuje Komisii prijať sériu následných rozhodnutí siahajúcich až do polovice 21. storočia. Takýto výklad je však protiprávny, pretože je v rozpore s právom na prejednanie veci v primeranej lehote.

70 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

71 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že nariadenie č. 2988/74 zaviedlo úplnú právnu úpravu, ktorá podrobne upravuje lehoty, v rámci ktorých má Komisia právo, bez toho, aby bola porušená základná požiadavka právnej istoty, uložiť pokuty podnikom, ktoré sú predmetom uplatnenia pravidiel práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže (rozsudky Súdu prvého stupňa z 19. marca 2003, CMA CGM a i./Komisia, T-213/00, Zb. s. II-913, bod 324, a z 18. júna 2008, Hoechst/Komisia, T-410/03, Zb. s. II-881, bod 223).

72 Podľa článku 1 ods. 1 písm. b) a článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/74, ako aj podľa článku 2 ods. 3 toho istého nariadenia sa stíhanie premlčí, pokiaľ Komisia neuložila

pokutu alebo sankciu počas piatich rokov od začatia plynutia premlčacej lehoty, pokiaľ medzitým nebol vydaný akt, ktorý ju prerušuje, alebo najneskôr do desiatich rokov od začatia toho istého plynutia, ak bol vydaný akt, ktorý ju prerušuje. Na základe článku 2 ods. 3 uvedeného nariadenia sa takto stanovená premlčacia lehota však predĺži o dobu prerušeného premlčania podľa článku 3 toho istého nariadenia (rozsudok Súdneho dvora PVC II, bod 38 vyššie, bod 140).

73 Podľa článku 3 nariadenia č. 2988/74 je plynutie premlčacej lehoty v stíhaní prerušené na dobu, počas ktorej je rozhodnutie Komisie predmetom prebiehajúceho konania pred Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev.

74 Odkaz stanovený v článku 3 nariadenia č. 2988/74 na „konanie pred Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev“ je od vytvorenia Súdu prvého stupňa nutné chápať ako týkajúci sa v prvom rade konania pred týmto súdom (teraz Všeobecný súd), pretože žaloby proti rozhodnutiam ukladajúcim sankcie alebo pokuty v oblasti práva hospodárskej súťaže patria do jeho právomoci.

75 V prejednávanom prípade žalobkyňa nespochybňuje, že s výhradou otázky prerušenia premlčacej lehoty podľa článku 3 nariadenia č. 2988/74, uplynula päťročná premlčacia lehota v priebehu roku 1995.

76 Z tohto dôvodu je nevyhnutné skúmať iba to, či podľa článku 3 nariadenia č. 2988/74 bola Komisia oprávnená prijať napadnuté rozhodnutie 13. decembra 2000.

77 V tomto smere z bodu 157 rozsudku Súdneho dvora PVC II, už citovaného v bode 39 vyššie, vyplýva, že v zmysle článku 3 nariadenia č. 2988/74 je premlčacia lehota prerušená na dobu, počas ktorej je dotknuté rozhodnutie predmetom konania „na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore“. V dôsledku toho bola v prejednávanom prípade premlčacia lehota prerušená počas celej doby trvania konania na Súde prvého stupňa, ako aj počas celej doby trvania konania na Súdnom dvore v kontexte odvolania, pričom nie je potrebné sa vyjadrovať k obdobiu trvajúcemu od vyhlásenia rozsudku Súdu prvého stupňa po predloženie veci Súdnemu dvoru.

78 V dôsledku podania žaloby žalobkyňou na Súd prvého stupňa, konkrétne 14. mája 1991, rozsudku vydaného 29. júna 1995, ďalej odvolania podaného Komisiou na Súdny dvor, konkrétne 30. augusta 1995, a rozsudku vydaného 6. apríla 2000, bola premlčacia lehota prerušená na dobu najmenej ôsmich rokov, ôsmich mesiacov a dvadsiatich dvoch dní, ako Komisia správne uvádza v odôvodnení č. 171 napadnutého rozhodnutia.

79 V dôsledku toho, po tomto prerušení premlčacej lehoty neuplynula v prejednávanom prípade od skončenia dotknutého porušenia alebo od akéhokoľvek prerušenia premlčania až do prijatia napadnutého rozhodnutia, konkrétne 13. decembra 2000, doba dlhšia ako päť rokov.

80 Z toho vyplýva, že pri prijatí napadnutého rozhodnutia boli dodržané pravidlá premlčania stanovené v nariadení č. 2988/74.

81 Nijaké z tvrdení predložených žalobkyňou nemôže túto úvahu spochybniť.

82 Po prvé, z článkov 2 a 3 nariadenia č. 2988/74 nemožno vôbec vyvodiť, že „rozhodnutie Komisie“ stanovené v článku 3 tohto nariadenia, ktoré je predmetom konania

prebiehajúceho pred súdom Európskej únie spôsobujúceho prerušenie premlčacej lehoty, môže byť iba jedným z aktov uvedených v článku 2, ktoré prerušujú túto premlčaciu lehotu, alebo že by výpočet týchto aktov bol taxatívny (rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 141). Článok 3 chráni Komisiu pred účinkom premlčania v situáciách, keď musí počkať na rozhodnutie súdu v rámci konaní, ktorých priebeh neovláda, skôr, ako sa dozvie, či napadnutý akt bol protiprávny alebo nie. Článok 3 sa teda týka prípadov, v rámci ktorých nie je nečinnosť orgánu dôsledkom nedostatku snahy. Takéto situácie nastávajú jednak v prípade žalôb proti prerušujúcim aktom vymenovaným v článku 2 nariadenia č. 2988/74, ktoré môžu byť napadnuté, ako aj v prípade žalôb proti rozhodnutiu ukladajúcemu pokutu alebo trest. Za týchto podmienok sa však znenie článku 3, ako aj jeho cieľ, vzťahujú tak na žaloby podané proti aktom uvedeným v článku 2, ktoré sú napadnuteľné, ako aj na žaloby smerujúce proti konečnému rozhodnutiu Komisie. V dôsledku toho žaloba smerujúca proti konečnému rozhodnutiu, ktoré ukladá sankcie, prerušuje premlčanie v oblasti stíhania až do doby, kým súd Európskej únie s konečnou platnosťou rozhodne o tejto žalobe (rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, body 144 až 147).

83 Po druhé žalobkyňa tvrdí, že podanie žaloby proti rozhodnutiu, ktorým sa ukladá pokuta, nijako nebráni Komisii v prijatí rozhodnutia tohto druhu. Ak by sa však tento výklad potvrdil, znamenalo by to, že by inštitúcia vzala späť sporné rozhodnutie, aby ho nahradila iným rozhodnutím, ktoré by zohľadňovalo napadnuté aspekty. Účinne by to však bránilo Komisii vo výkone práva požiadať súd Európskej únie, ak je to vhodné, o rozhodnutie o zákonnosti napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 149).

84 Po tretie, žalobkyňa nemôže tvrdiť, že rozhodnutie ukladajúce sankciu je plne vykonateľné, pokiaľ nebolo zrušené súdnou cestou. Už z hľadiska ich definície opatrenia na vykonanie rozhodnutia ukladajúceho sankciu za porušenie nemožno považovať za akty týkajúce sa predbežného šetrenia alebo stíhania porušenia. Takéto opatrenia,

ktorých zákonnosť je navyše podmienená zákonnosťou rozhodnutí, proti ktorým bola podaná žaloba, nemôžu spôsobiť prerušenie premlčacej lehoty v prípade zrušenia rozhodnutia napadnutého na súde (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 150).

85 Po štvrté, je potrebné zdôrazniť, že článok 60 Štatútu Súdneho dvora a článok 3 nariadenia č. 2988/74 majú odlišný rozsah pôsobnosti. Neexistencia odkladného účinku odvolania nemôže zbaviť akéhokoľvek účinku článok 3 nariadenia č. 2988/74 – ktorý sa týka situácií, v ktorých musí Komisia počkať na rozhodnutie súdu Spoločenstva. Názor žalobkyne, podľa ktorého Komisia nemôže vziať do úvahy dobu, počas ktorej prebiehalo odvolacie konanie pred Súdnym dvorom, nemožno prijať, pretože jeho dôsledkom by bolo zbavenie rozsudku Súdneho dvora o odvolaní jeho *raison d'être* a účinkov.

86 Po piate, žalobkyňa nemôže tvrdiť, že v dôsledku zrušenia rozhodnutia 91/300 z dôvodu jeho neoverenia nemôže mať Komisia prospech z vlastného pochybenia tým, že uloží pokutu po uplynutí päťročnej premlčacej lehoty stanovenej v nariadení č. 2988/74. Akékoľvek zrušenie aktu, ktorý Komisia prijala, sa jej nevyhnutne pripisuje v tom zmysle, že vyjadruje pochybenie z jej strany. Vylúčenie prerušenia plynutia premlčacej lehoty, pokiaľ žaloba vedie k uznaniu pochybenia pripísateľného Komisii, by tak článok 3 nariadenia zbavovalo jeho významu. Prerušenie plynutia premlčacej lehoty odôvodňuje samotná skutočnosť, že žaloba je prejednávaná pred Všeobecným súdom alebo Súdnym dvorom, a nie závery, ku ktorým tieto súdy dospejú vo svojich rozsudkoch (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 153).

87 Po šieste, v žalobe o neplatnosť musí Súd prvého stupňa preskúmať to, či napadnutý akt je alebo nie je protiprávny (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora vo PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 144).

88 Po siedme, výklad článku 3 nariadenia č. 2988/74 navrhovaný žalobkyňou by viedol k vážnym praktickým ťažkostiam. Pokiaľ by totiž Komisia musela prijať nové rozhodnutie po zrušení rozhodnutia Súdom prvého stupňa bez toho, aby počkala na rozsudok Súdneho dvora, existovalo by nebezpečenstvo, že za predpokladu, že Súdny dvor zruší rozsudok Súdu prvého stupňa, by existovali súčasne dve rozhodnutia s rovnakým predmetom.

89 Po ôsme, bolo by zrejme v rozpore s požiadavkami hospodárnosti správneho konania, aby bola Komisii iba s cieľom, aby nedošlo k premlčaniu, uložená povinnosť prijať nové rozhodnutie prv, než sa dozvie, či je pôvodné rozhodnutie protiprávne alebo nie.

90 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvá časť prvého žalobného dôvodu musí byť zamietnutá.

O druhej časti: porušenie zásady primeranej lehoty

— Tvrdenia účastníkov konania

91 Žalobkyňa tvrdí, že bez ohľadu na otázky premlčania má plynutie času od údajných porušení vplyv na právomoc Komisie prijať celé napadnuté rozhodnutie, a nie iba časť, ktorá sa týka pokút.

92 S odkazom na bod 121 rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaného v bode 25 vyššie, a zásadu primeranej lehoty, sa žalobkyňa domnieva, že je nevyhnutné preskúmať to, či Komisia prijala napadnuté rozhodnutie v primeranej lehote po skončení správnych konaní týkajúcich sa politiky hospodárskej súťaže.

93 Podľa žalobkyne možno predpokladať, že Komisia porušila zásadu primeranej lehoty, ak vo veci uplynulo viac ako jedenásť a pol roka od začatia šetrenia do prijatia napadnutého rozhodnutia.

94 Žalobkyňa dodáva, že aj keď konania pred Súdom prvého stupňa a Súdnym dvorom trvali celkovo stopäť mesiacov, Komisia na prijatie svojho rozhodnutia potrebovala tridsať päť mesiacov, vrátane deväť mesiacov od prijatia rozsudku vo veci Komisia/ICI, už citovaného v bode 19 vyššie, do prijatia napadnutého rozhodnutia. Navyše je legitímne zohľadniť dĺžku trvania súdnych konaní, obzvlášť pokiaľ sa tieto konania týkajú iného rozhodnutia a predchádzajú napadnutému rozhodnutiu.

95 Podľa žalobkyne je časť oneskorenia, ktoré sa pripisuje odvolaniu podanému na Súdny dvor, neprijateľná. V dôsledku prijatia rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie, a rozsudku Komisia/BASF a i., už citovaného v bode 64 vyššie, Komisii vedela, že rozhodnutie 91/300 bolo vadné z dôvodu neoverenia. Ak mala Komisia v úmysle prijať nové rozhodnutie, mala tak urobiť v tejto fáze, namiesto podania odvolania na Súdny dvor, ktoré spôsobilo oneskorenie prijatia uvedeného rozhodnutia o päť a pol roka.

96 S odkazom na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. septembra 1997 Garyfallou AEBE/Grécko (*Zbierka rozsudkov a rozhodnutí*, 1997-V, s. 1821) sa žalobkyňa domnieva, že je nevyhnutné skúmať konania v celom rozsahu, aby sa zistilo, či vec bola rozhodnutá v primeranej lehote.

97 Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že uplynutie času od údajných porušení jej bráni v plnom výkone jej práva na obhajobu. Predovšetkým zdôrazňuje, že 6. októbra 1991 predala svoju divíziu so sódou nezávislému kupcovi, a že už nie je činná na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve. Ďalej tvrdí, že členovia jej personálu zodpovední za tieto záležitosti v tom čase opustili podnik, a už nie sú k dispozícii, aby jej poskytli nevyhnutnú pomoc. Plynutie času od údajných porušení navyše zvýšil jej finančnú ujmu, napríklad tým, že sa zvýšili náklady na zaistenie výdavkov a/alebo úrokov. V každom prípade, rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, je v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej ochrana podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“) nezávisí na dôkaze, že omeškanie spôsobilo skutočnú ujmu záujmom žalobcu. Porušenie základnej povinnosti vyplývajúcej z EDĽP môže podľa žalobkyne viesť iba k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, nie však k samotnému zaplateniu náhrady škody a úrokov.

98 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

99 Na úvod treba pripomenúť, že povinnosť dodržiavať zásadu primeranej lehoty sa v oblasti hospodárskej súťaže uplatní na správne konania začaté na základe nariadenia č. 17, ktoré môžu viesť k uloženiu sankcií podľa tohto nariadenia a k súdnemu konaniu (rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 179).

100 Po prvé, žalobkyňa tvrdí, že dĺžka trvania správneho konania ako celok, teda od začatia šetrenia až do prijatia napadnutého rozhodnutia, presiahla primeranú lehotu.

101 Toto tvrdenie musí byť zamietnuté.

102 V rámci preskúmania výhrady založenej na porušení zásady primeranej lehoty treba rozlišovať medzi správnym konaním a súdnym konaním. Doba, počas ktorej súd skúmal zákonnosť rozhodnutia 91/300 a platnosť rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie, nemôže byť zohľadnená pri určení dĺžky konania pred Komisiou (pozri v tomto zmysle rozsudok Sudu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, bod 123).

103 Po druhé, žalobkyňa kritizuje dĺžku trvania správneho konania od vydania rozsudku Komisia/ICI, už citovaného v bode 19 vyššie, do prijatia napadnutého rozhodnutia.

104 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že táto doba začala 6. apríla 2000, teda v deň, kedy bol vydaný rozsudok Komisia/ICI, už citovaný v bode 19 vyššie, a skončila 13. decembra 2000, teda prijatím napadnutého rozhodnutia. Táto fáza správneho konania trvala osem mesiacov a sedem dní.

105 Počas tejto doby vykonala Komisia iba niekoľko formálnych zmien rozhodnutia 91/300, najmä vložila novú časť o „konaní pred Súdom prvého stupňa a Súdnym dvorom“, týkajúcu sa posúdenia dodržania premlčacej lehoty. Prijatiu napadnutého rozhodnutia okrem toho nepredchádzalo žiadne dodatočné šetrenie, keďže Komisia sa opierala o výsledky kontroly vykonanej pred desiatimi rokmi. Treba však priznať,

že aj za týchto podmienok mohli byť na dosiahnutie takéhoto výsledku nevyhnutné určité overenia a súčinnosť v rámci správneho orgánu.

106 Z tohto pohľadu lehotu ôsmich mesiacov a siedmich dní, ktorá uplynula od vydania rozsudku Komisia/Solvay, už citovaného v bode 19 vyššie, do prijatia napadnutého rozhodnutia, nemožno považovať za neprimeranú.

107 Po tretie, žalobkyňa v podstate kritizuje dĺžku správneho konania, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia 91/300 (pozri bod 94 vyššie).

108 Ak sa však zohľadní dĺžka trvania správneho konania od oznámenia o výhradách, ako aj dĺžka trvania konania pred ním (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, C-105/04 P, Zb. s. I-8725, bod 51), je potrebné poznamenať, že táto dĺžka trvania nie je nadmerne dlhá, vzhľadom na šetrenia vykonané od apríla 1989, žiadostí o informácie uskutočnené neskôr a začatie konania Komisiou bez návrhu 19. februára 1990. Za týchto okolností nemožno dĺžku trvania správneho konania, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia 91/300, považovať za neprimeranú.

109 Je potrebné dodať, že porušenie zásady primeranej lehoty v žiadnom prípade neodôvodňuje zrušenie rozhodnutia prijatého v správnom konaní v oblasti hospodárskej súťaže, pokiaľ nebolo zároveň porušené právo dotknutých podnikov na obhajobu. Pokiaľ totiž nie je preukázané, že neprimerane dlhá lehota mala nepriaznivý vplyv na schopnosť dotknutých podnikov účinne sa brániť, nedodržanie zásady primeranej lehoty nemá vplyv na platnosť správneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok Sudu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, bod 122).

110 V tomto smere žalobkyňa tvrdí, že svoje právo na obhajobu nemohla plne vykonávať, keďže 6. októbra 1991 predala svoju divíziu sódy nezávislému kupcovi, a že už nie je činná na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve, a nemôže kontaktovať členov svojho personálu v tom čase poverených týmito záležitosťami, aby jej poskytli nevyhnutnú pomoc, keďže títo už podnik opustili.

111 Napriek tomu je však potrebné uviesť, že Komisia od vydania rozsudku Komisia/ICI, už citovaného v bode 19 vyššie, do vydania napadnutého rozhodnutia, nevykonala nijaký vyšetrovací úkon.

112 Z tohto dôvodu v porovnaní s prvým obdobím, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia 91/300, a ktoré, z hľadiska výkonu práva na obhajobu, nespôsobovalo žiadne problémy, nebol Komisiou zohľadnený žiaden nový dôkaz, ktorý by si vyžadoval výkon práva na obhajobu.

113 Za týchto okolností nebolo porušené právo žalobkyne na obhajobu.

114 Po štvrté, je potrebné pripomenúť, pokiaľ ide o súdne konania, že všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, podľa ktorej má každý právo na spravodlivé súdne konanie, ktorá sa inšpiruje článkom 6 ods. 1 EDĽP, a najmä právo, aby bola jeho vec prejednaná v primeranej lehote, možno uplatniť v rámci žaloby proti rozhodnutiu Komisie, ktorým sa podniku ukladajú pokuty za porušenie práva hospodárskej súťaže. Primeranosť lehoty sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci, najmä v závislosti od významu sporu pre dotknutú osobu, zložitosti veci a od správania žalobcu a príslušných orgánov. Zoznam týchto kritérií nie je vyčerpávajúci a posúdenie primeranosti lehoty nevyžaduje systematické preskúmanie okolností prípadu vo vzťahu ku každému z nich, pokiaľ sa dĺžka konania javí odôvodnená aspoň vo vzťahu k jednému z nich. Z tohto dôvodu možno komplexnosť veci prijať ako odôvodnenie na prvý pohľad príliš dlhej lehoty (pozri rozsudok z 25. januára 2007, Sumitomo Metal

Industries/Komisia, C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729, boby 115 až 116, a v ňom citovanú judikatúru).

115 Navyše Súdny dvor v rozsudku zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, po tom, ako konštatoval, že Súd prvého stupňa nezohľadnil požiadavky súvisiace s dodržaním primeranej lehoty, z dôvodov hospodárnosti konania a s cieľom zaručiť okamžitú a účinnú nápravu takejto procesnej vady, vyhlásil žalobný dôvod vychádzajúci z nadmernej dĺžky trvania konania za opodstatnený na účel zrušenia napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom stanovil výšku pokuty uloženej žalobcovi na 3 milióny ECU. Keďže nič nenaznačovalo, že dĺžka trvania konania mala vplyv na riešene sporu, rozhodol Súdny dvor, že tento žalobný dôvod nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku v celom rozsahu, ale že suma 50 000 ECU predstavuje spravodlivé odškodnenie z dôvodu nadmernej dĺžky konania, a znížil teda výšku pokuty uloženej dotknutému podniku.

116 V dôsledku toho, pokiaľ nič nenaznačuje, že dĺžka trvania konania mala vplyv na vyriešenie sporu, nemalo by prípadné prekročenie primeranej lehoty súdom v prejednávanej veci, aj keby sa preukázalo, nijaký vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (tento prístup bol potvrdený v bode 140 rozsudku Všeobecného súdu zo 17. decembra 2009, Solvay/Komisia, T-57/01, Zb. s. II-4621).

117 Je potrebné dodať, že žalobkyňa sa v rámci svojej žaloby nedomáhala náhrady škody.

118 Z toho vyplýva, že je opodstatnené zamietnuť druhú časť prvého žalobného dôvodu a v dôsledku toho zamietnuť prvý žalobný dôvod v celom rozsahu.

O druhom žalobnom dôvode: porušenie podstatných formálnych náležitostí

119 Druhý žalobný dôvod sa skladá z piatich častí založených: po prvé, na nezákonnej povahe prípravných fáz pred prijatím rozhodnutia 91/300, po druhé, na neprimerane dlhej lehote medzi správnym konaním a prijatím napadnutého rozhodnutia, po tretie, na povinnosti vykonať nové procesné kroky, po štvrté, na porušení práva na prístup k spisu a po piate, na porušení článku 253 ES.

O prvej časti: nezákonná povaha prípravných fáz pred prijatím rozhodnutia 91/300

— Tvrdenia účastníkov konania

120 Žalobkyňa tvrdí, že procesné kroky uskutočnené Komisiou pred prijatím rozhodnutia predstavujú iba prípravnú fázu, a teda samé o sebe nemôžu byť predmetom žaloby o neplatnosť. Z akcesorickej povahy tých procesných krokov, ktoré predchádzajú prijatiu rozhodnutia, vyplýva, že na rozdiel od toho, čo sa uvádza v rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie, zrušenie uvedeného rozhodnutia musí taktiež znamenať zrušenie týchto procesných krokov. Z tohto dôvodu sa v prejednávanom prípade Komisia nemôže odvolávať na procesné kroky predchádzajúce prijatiu rozhodnutia 91/300 ako na procesné kroky, ktoré sú na prijatie napadnutého rozhodnutia nevyhnutné.

121 Navyše, podľa žalobkyne Komisia začala jediné správne konanie týkajúce sa údajného porušenia článkov 81 ES a 82 ES. Obe veci boli samostatné iba vo fáze prijatia rozhodnutí 91/297 a 91/300. Žalobkyňa taktiež pripomína, že v rozsudku ICI I, už citovanom v bode 17 vyššie, Súd prvého stupňa rozhodol, že právo na obhajobu bolo porušené vo fáze správneho konania. Toto zistenie má podľa nej dôsledky na rozhodnutie 91/300, pretože Komisia sa riadila presne tým istým konaním. Súd prvého stupňa teda v rozsudku veci ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, mal rozhodnúť o zrušení rozhodnutia 91/300 z dôvodu porušenia práva na obhajobu.

122 Vo svojej odpovedi žalobkyňa dodáva, že v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16, bol Súd prvého stupňa veľmi kritický, pokiaľ ide o prístup Komisie k analýze relevantného trhu, ktorá spočívala v rozdelení dôkazov na tvrdenia týkajúce sa článku 81 ES a tvrdenia týkajúce sa článku 82 ES, a vo vedení samostatných konaní.

123 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

124 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie 91/300 bolo zrušené z dôvodu procesnej vady, konkrétne neoverenia, ktoré sa týkalo výlučne konečného prijatia tohto rozhodnutia Komisiou.

125 Podľa ustálenej judikatúry zrušenie aktu Spoločenstva nemá nevyhnutne vplyv na prípravné akty, keďže konanie smerujúce k nahradeniu zrušeného aktu v zásade môže

pokračovať presne od bodu, v ktorom protiprávnosť nastala (rozsudok z 12. novembra 1998, Španielsko/Komisia, C-415/96, Zb. s. I-6993, body 31 a 32, a rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 73).

126 Vzhľadom na to, že k procesnej vade došlo v poslednej fáze prijatia rozhodnutia 91/300, nemalo to v prejednávanom prípade žiaden vplyv na platnosť prípravných opatrení tohto rozhodnutia, ktoré boli prijaté ešte pred fázou, kde sa vada zistila (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 75).

127 Navyše, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého v rozsudku ICI I, už citovanom v bode 17 vyššie, Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie 91/297 z dôvodu porušenia práva na obhajobu, je potrebné pripomenúť, že v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, ktorý vyústil do prejednávaného prípadu, Súd prvého stupňa podrobne skúmal žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia práva na obhajobu, a zamietol ho v celom rozsahu (pozri bod 73 vyššie). Súdny dvor v dôsledku toho zamietol odvolanie proti tomuto rozsudku.

128 Navyše, hoci je správny spis spoločný pre veci COMP/33.133, rozhodnutia 91/297 a 91/300 sa týkajú rôznych druhov porušení na dvoch rôznych trhoch. Porušenie práva na obhajobu musí byť skúmané v závislosti od osobitných okolností každého prípadu, pretože podstatne závisí na výhradách vznesených Komisiou s cieľom preukázať porušenie vytýkané dotknutému podniku (rozsudky ICI I, už citovaný v bode 17 vyššie, bod 70, a ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, bod 50; pozri tiež rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 127).

129 Z toho vyplýva, že je opodstatnené zamietnuť prvú časť druhého žalobného dôvodu.

O druhej časti: neprimerane dlhá lehota medzi správnym konaním a prijatím napadnutého rozhodnutia

— Tvrdenia účastníkov konania

130 Žalobkyňa tvrdí, že medzi procesnými krokmi, ktoré predchádzali jednak prijatiu rozhodnutí 91/297 a 91/300, ako aj prijatiu napadnutého rozhodnutia, uplynula doba desiatich rokov, čo predstavuje odopretie ochrany práva na obhajobu. Podľa žalobkyne musia mať podniky možnosť vyjadriť svoje stanovisko a účinne obhajovať svoje záujmy. Z toho vyplýva, že rozhodnutia, najmä však tie, ktoré ukladajú pokuty, môžu byť prijaté iba v primeranej lehote a po tom, ako podniky vyjadrili svoje stanovisko, čo sa podľa žalobkyne v prejednávanej veci nestalo.

131 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

132 Po prvé, ako vyplýva z kontextu skúmania prvej časti prvého žalobného dôvodu, premlčacia lehota stanovená v nariadení č. 2988/74 bola prerušená počas celej doby trvania konania pred Súdom prvého stupňa a Súdnym dvorom po podaní odvolania proti rozsudku ICI II, už citovanému v bode 16 vyššie. Z tohto dôvodu Komisii nemožno vyčítať, že pred prijatím napadnutého rozhodnutia čakala na rozhodnutie Súdu prvého stupňa a Súdneho dvora. V tomto smere je skutočnosť, že Komisia neprijala napadnuté rozhodnutie v priebehu konania pred Súdom prvého stupňa a Súdnym dvorom, odôvodnená rešpektovaním súdneho konania a budúcich rozsudkov.

133 Po druhé, ako vyplýva z kontextu skúmania druhej časti prvého žalobného dôvodu, Komisia neporušila zásadu primeranej lehoty tým, že prijala napadnuté rozhodnutie 13. decembra 2000.

134 Po tretie, ako vyplýva z kontextu skúmania tretej časti druhého žalobného dôvodu (body 151, 153 a 168), Komisia v prejednávanom prípade nebola povinná, po zrušení rozhodnutia 91/300, ku ktorému došlo z dôvodu procesnej vady týkajúcej sa spôsobu konečného prijatia tohto rozhodnutia, vykonať nové procesné kroky.

135 Z tohto dôvodu Komisii nemožno vytýkať, že žalobkyni po zrušení rozhodnutia 91/300 nedala príležitosť opätovne predložiť svoje tvrdenia.

136 Za týchto podmienok je opodstatnené zamietnuť druhú časť druhého žalobného dôvodu.

O tretej časti: povinnosť vykonať nové procesné kroky

— Tvrdenia účastníkov konania

137 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia mala pred prijatím napadnutého rozhodnutia vykonať nové procesné kroky.

138 Po prvé, žalobkyňa tvrdí, že Komisia jej mala zaslať nové oznámenie o výhradách. Podľa žalobkyne tvrdenia obsiahnuté v oznámení o výhradách z roku 1990 vznikli v rámci „obvinenia, podľa ktorého ‚oddelenie vnútorných trhov' v rámci Spojeného kráľovstva a kontinentálnej západnej Európy, ako aj zásada ‚vnútorného trhu „vznikli v dôsledku dohody alebo zosúladeného postupu medzi spoločnosťou Solvay a [žalobkyňou]". Žalobkyňa zdôrazňuje, že rozhodnutie Komisie o tejto kartelovej dohode bolo zrušené Súdom prvého stupňa, a ďalej sa v danej veci už nekonalo. Žalobkyňa sa z tohto dôvodu domnieva, že mala právo obdržať, ešte pred prijatím napadnutého rozhodnutia, oznámenie o výhradách, ktoré už neobsahovalo tvrdenie o zosúladenom postupe. Toto oznámenie o výhradách malo podľa žalobkyne taktiež upraviť výhrady Komisie, vzhľadom na vývoj práva od roku 1990 do roku 2000, predovšetkým pokiaľ ide o vymedzenie relevantného trhu.

139 Po druhé, žalobkyňa tvrdí, že ju Komisia mala opätovne vypočuť a umožniť jej rozvinúť svoje argumenty. Žalobkyňa zastáva názor, že v rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie, sa Súd prvého stupňa nemohol opierať o skutočnosť, že neboli vznesené žiadne ďalšie výhrady. Podniky totiž musia mať možnosť vyjadriť sa ku všetkým výhradám vzneseným proti nim, najmä vo vzťahu k novým otázkam, ktoré môžu byť relevantné na ich obhajobu.

140 Podľa žalobkyne sa právo byť vypočutý týka nielen skutkových okolností, ale aj právnych okolností, ako to Súd prvého stupňa uznal v rozsudku ICI I, už citovanom v bode 17 vyššie, a rozsudku PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie. Navyše, v rozsudkoch z 3. októbra 1991, Taliansko/Komisia, C-261/89, Zb. s. I-4437, a zo 4. februára 1992, British Aerospace a Rover/Komisia, C-294/90, Zb. s. I-493, Súdny dvor uznal, že právo byť vypočutý sa uplatní ešte pred prijatím druhého rozhodnutia, ktoré je v podstate zhodného s prvým. V prejednávanom prípade má niekoľko faktorov, konkrétne skutočnosť, že žalobkyňa opustila relevantný trh v roku 1991, zrušenie rozhodnutia 91/297 ako aj závery antidumpingových rozhodnutí v deväťdesiatych rokoch, vplyv na spôsob, akým by sa mali výhrady skúmať.

141 Právo byť opätovne vypočutý navyše vyplýva z procesných pravidiel Súdu prvého stupňa. Ak Súdny dvor vráti vec Súdu prvého stupňa, článok 119 ods. 1 rokovacieho poriadku poskytuje účastníkom konania právo predložiť ďalšie pripomienky bez ohľadu na skutočnosť, že písomná časť konania by sa obvykle považovala za ukončenú. Taktiež článok 4 protokolu č. 7 EDĽP stanovuje, že nové rozhodnutie možno po predchádzajúcom konečnom rozhodnutí prijať iba vtedy, ak je vec opätovne otvorená v súlade s právnym poriadkom a trestným konaním dotknutého štátu.

142 Žalobkyňa z toho vyvodzuje, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia keď rozhodol, že právo žalobkyne na obhajobu bolo primerane chránené možnosťou, ktorá jej bola k dispozícii, teda byť vypočutá v priebehu správneho konania.

143 Po tretie, žalobkyňa pripomína významnú úlohu úradníka povereného vypočutím, ktorý dbá na to, aby pred prijatím rozhodnutia mohli dotknutí účastníci konania plne vykonávať svoje práva na obhajobu, a aby nimi predložené skutkové alebo právne okolnosti boli oznámené generálnemu riaditeľovi pre hospodársku súťaž, členom Komisie a poradnému výboru. Žalobkyňa taktiež tvrdí, že vzhľadom na to, že jej právo na obhajobu zahŕňa možnosť byť opätovne vypočutá pred prijatím napadnutého rozhodnutia, mala taktiež právo na zapojenie úradníka povereného vypočutím, k čomu v prejednávanom prípade nedošlo.

144 Po štvrté, žalobkyňa sa domnieva, že pri zohľadnení skutočnosti, že mala právo byť opätovne vypočutá pred prijatím napadnutého rozhodnutia, Komisia mala taktiež opäť konzultovať s poradným výborom. V rozsudku Súdu prvého stupňa PVC II, už citovanom v bode 25 vyššie, Súd prvého stupňa nesprávne rozhodol, že konzultácia s poradným výborom je nevyhnutná iba v situáciách, v ktorých podniky musia byť vypočuté. Z nariadenia č. 17 okrem toho vyplýva, že oddelená konzultácia sa vyžaduje pri každom jednotlivom rozhodnutí, bez ohľadu na to, či podniky boli taktiež

vypočuté, a bez ohľadu na podobnosť medzi rozhodnutiami. V dôsledku toho mala podľa žalobkyne Komisia opätovne konzultovať s poradným výborom pred prijatím napadnutého rozhodnutia, napriek tomu, že napadnuté rozhodnutie obsahovalo, v porovnaní s rozhodnutím 91/300, iba nepatrné redakčné zmeny. Zloženie poradného výboru sa navyše nepochybne podstatne zmenilo, a jeho názor vyjadrený v roku 2000 by sa nemusel vo veľkej miere zhodovať s jeho názormi vyjadreným v roku 1990.

145 Po piate, žalobkyňa tvrdí, že pri prijatí napadnutého rozhodnutia malo mať kolégium komisárov možnosť skúmať všetky v tom čase relevantné skutočnosti, okolnosti a právne otázky. O túto možnosť bol však ukrátený, pretože Komisia jednak opätovne nevypočula dotknuté podniky a jednak opätovne nekonzultovala s poradným výborom. Žalobkyňa z tohto teda vyvodzuje, že keby kolégium komisárov poznalo všetky skutočnosti, možno by nedošlo k tomu istému rozhodnutiu.

146 Po šieste, žalobkyňa zdôrazňuje, že hovorkyňa Komisie, ktorej vyhlásenia sú zachytené v tlačovej správe agentúry Reuters z 12. decembra 2000, uviedla, že napadnuté rozhodnutie bude prijaté na stretnutí schôdze kolégia komisárov dňa 13.decembra 2000. Z týchto vyhlásenia vyplýva, že napadnuté rozhodnutie, ktoré bolo prijaté pred uvedeným stretnutím, je v rozpore s interným poriadkom Komisie a zásadou kolegiality.

147 Napokon, žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd nariadil predložiť spis poskytnutý kolégiu komisárov, zápisnicu zo stretnutia a všetky priložené dokumenty.

148 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

149 Po prvé, žalobkyňa v podstate tvrdí, že v roku 2000 mala obdržať nové oznámenie o výhradách, keďže tvrdenia obsiahnuté v oznámení o výhradách, ktoré jej bolo zaslané v roku 1990, boli založené na existencii „oddelenia vnútorných trhov", ktoré bolo výsledkom dohody alebo zosúladeného postupu medzi Solvay a žalobkyňou, za ktoré bola uložená pokuta v rozhodnutí 91/297 a ktoré bolo zrušené rozsudkom ICI I, už citovanom v bode 17 vyššie.

150 Ako vyplýva z bodu 126 vyššie, zrušenie rozhodnutia 91/300 nemalo vplyv na platnosť predchádzajúcich procesných krokov, teda na oznámenie o výhradách.

151 Komisia teda v dôsledku samotného zrušenia rozhodnutia nemala povinnosť zaslať žalobkyni nové oznámenie o výhradách.

152 Navyše v kontexte oznámenia o výhradách, ktoré bolo žalobkyni zaslané v roku 1990, vyjadrila Komisia niekoľko výhrad, výhrady vychádzajúce z údajného porušenia článku 81 ES na jednej strane a výhrady vychádzajúce z údajného porušenia článku 82 ES na strane druhej, ktoré boli autonómne a zakladali sa na rôznych dôkazoch. V dôsledku toho skutočnosť, že Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie 91/297 z dôvodu porušenia práva na prístup k spisu, nemôže spochybňovať výhradu, podľa ktorej žalobkyňa zneužila svoje dominantné postavenie na relevantnom trhu.

153 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého by ju Komisia mala opätovne vypočuť, je potrebné pripomenúť, že ak Komisia po zrušení rozhodnutia, ktoré

ukladá sankcie podnikom, ktoré porušili článok 82 ES z dôvodu procesnej vady týkajúcej sa výlučne podmienok jeho konečného prijatia kolégiom komisárov, prijme nové rozhodnutie v podstate s totožným obsahom, ktoré je založené na rovnakých výhradách, nie je povinná vykonať nové vypočutie dotknutých podnikov (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, body 246 až 253, potvrdený rozsudkom Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 38 vyššie, body 83 až 111).

154 Pokiaľ ide o právne otázky, ktoré môžu vyvstať v rámci uplatnenia článku 233 ES, akými sú napríklad otázky týkajúce sa plynutia času, možnosti obnovenia stíhania, prístupu k spisu, ktorý je potrebný v prípade obnovy konania, účasti úradníka povereného vypočutím a poradného výboru, ako aj prípadných dôsledkov článku 20 nariadenia č. 17, ani tie nevyžadujú nové vypočutie, pokiaľ nemenia obsah výhrad, takže podliehajú iba prípadnému neskoršiemu súdnemu preskúmaniu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 93).

155 V prejednávanom prípade Komisia prevzala takmer celý obsah rozhodnutia 91/300. Napadnuté rozhodnutie doplnila iba o časť týkajúcu sa konania pred Súdom prvého stupňa a Súdnym dvorom.

156 Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie 91/300 majú v podstate totožný obsah a sú založené na rovnakých dôvodoch.

157 V dôsledku toho v súlade s judikatúrou uvedenou v bodoch 153 a 154 vyššie nebola Komisia povinná znovu vypočuť žalobkyňu pred prijatím napadnutého rozhodnutia.

158 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého mala mať prospech zo zapojenia úradníka povereného vypočutím pred prijatím napadnutého rozhodnutia, je potrebné pripomenúť, že Komisia vytvorila funkciu úradníka povereného vypočutím s účinnosťou od 1. septembra 1982, podľa oznámenia nazvaného „Informácia o konaní, ktorým sa vykonávajú pravidlá hospodárskej súťaže Zmluvy EHS a Zmluvy ESUO (články [81 ES] a [82 ES]; články 65 UO a 66 UO“ [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 251, s. 2).

159 V oznámení uvedenom v bode 158 vyššie definovala Komisia úlohu úradníka povereného vypočutím takto:

„Úlohou úradníka povereného vypočutím je zaistiť riadny priebeh vypočutia, a tým prispieť k objektívnosti vypočutia ako aj prijatia akéhokoľvek ďalšieho rozhodnutia. Úradník poverený vypočutím dbá najmä na to, aby všetky relevantné skutkové okolnosti, bez ohľadu na to, či sú pre účastníkov konania priaznivé alebo nepriaznivé, boli riadne zohľadnené pri príprave návrhu rozhodnutia Komisie v oblasti hospodárskej súťaže.

Pri plnení svojich úloh dbá úradník poverený vypočutím na to, aby boli dodržané práva na obhajobu, zohľadniac tak nevyhnutnosť účinného uplatnenia pravidiel hospodárskej súťaže v súlade s platnými nariadeniami a zásadami stanovenými Súdnym dvorom.“ [*neoficiálny preklad*]

160 Úlohy úradníka povereného vypočutím boli stanovené v rozhodnutí z 24. novembra 1990, pričom znenie jeho článku 2 sa zhodovalo so znením pôvodnej definície, a potom definície v rozhodnutí Komisie 94/810/ESUO, ES z 12. decembra 1994 o pôsobnosti úradníkov poverených vypočutím v konaniach pred Komisiou vo

veciach hospodárskej súťaže [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 330, s. 67). Toto rozhodnutie, ktoré bolo v platnosti v čase prijatia napadnutého rozhodnutia, nahradilo a zrušilo obe predchádzajúce rozhodnutia. Jeho článok 2 znel obdobne ako pôvodná definícia.

161 Zo samotnej podstaty úloh, ktoré boli zverené úradníkovi poverenému vypočutím činnému v konaní, ktoré predchádzalo prijatiu napadnutého rozhodnutia, vyplýva, že dotknutá činnosť bola nevyhnutne spojená s vypočutím podnikov s výhľadom na prípadné rozhodnutie.

162 Za týchto okolností je potrebné domnievať sa, že vzhľadom na to, že v prejednávanom prípade nebolo po zrušení rozhodnutia 91/300 nevyhnutné nové vypočutie, za podmienok stanovených rozhodnutím z 24. novembra 1990, ktoré medzitým nadobudlo účinnosť, nebola potrebná ani nová účasť úradníka povereného vypočutím (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 127).

163 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého bolo potrebné konzultovať s poradným výborom pred prijatím napadnutého rozhodnutia, je potrebné pripomenúť, že článok 10 nariadenia č. 17, v znení účinnom v relevantnom čase, stanovoval toto:

„3. Pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia na základe postupu podľa odseku 1 a akéhokoľvek rozhodnutia týkajúceho sa obnovenia, úpravy alebo zrušenia rozhodnutia podľa článku [81] ods. 3 [ES] je potrebné konzultovať Poradný výbor pre reštriktívne postupy a monopoly.

…

5. Konzultácia sa uskutoční na spoločnom zasadnutí zvolanom Komisiou; také stretnutie sa bude konať najskôr štrnásť dní po odoslaní oznámenia o konaní zasadnutia. K oznámeniu bude v každom preverovanom prípade pripojené zhrnutie prípadu spolu s vyznačením najdôležitejších dokumentov a predbežným návrhom rozhodnutia."

164 Navyše článok 1 nariadenia Komisie č. 99/63/EHS z 25. júla 1963 o vypočutiach podľa článku 19 ods. 1 a 2 nariadenia č. 17 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 127, s. 2268) znie:

„Pred konzultáciou s Poradným výborom pre reštriktívne postupy a monopoly vykoná Komisia vypočutie podľa článku 19 ods. 1 nariadenia č. 17." [*neoficiálny preklad*]

165 Podľa ustálenej judikatúry z článku 1 nariadenia č. 99/63 vyplýva, že vypočutie dotknutých podnikov a konzultácia s poradným výborom sú nevyhnutné v rovnakých situáciách (rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 1989, Hoechst/Komisia, 46/87 a 227/88, Zb. s. 2859, bod 54, a rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 115).

166 Nariadenie č. 99/63 bolo nahradené nariadením Komisie (ES) č. 2842/98 z 22. decembra 1998 o vypočutí strán v určitých konaniach podľa článkov [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES L 354, s. 18; Mim. vyd. 07/004, s. 204), platným v čase prijatia napadnutého rozhodnutia, ktorého článok 2 ods. 1 znie podobne ako článok 1 nariadenia č. 99/63.

167 V prejednávanom prípade je potrebné konštatovať, že podľa napadnutého rozhodnutia sa s Poradným výborom pre reštriktívne postupy a monopoly konzultovalo pred prijatím rozhodnutia 91/300. Žalobkyňa nespochybňuje ani vykonanie tejto konzultácie, ani jej správnosť.

168 Keďže napadnuté rozhodnutie neobsahuje podstatné zmeny oproti rozhodnutiu 91/300, Komisia nebola povinná opätovne vypočuť žalobkyňu pred prijatím napadnutého rozhodnutia a nebola povinná ani vykonať novú konzultáciu s poradným výborom (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 118).

169 Navyše podľa článku 10 ods. 4 nariadenia č. 17 v znení uplatniteľnom v relevantnom čase:

„Poradný výbor bude zložený z pracovníkov kompetentných v záležitostiach reštriktívnych postupov a monopolov. Každý členský štát menuje svojho zástupcu, ktorý v prípade, že nemôže byť prítomný, môže byť nahradený iným pracovníkom."

170 Podľa judikatúry zmena zloženia orgánu neovplyvňuje kontinuitu orgánu samotného, ktorého konečné alebo prípravné akty si v zásade zachovávajú všetky účinky (rozsudok Súdneho dvora z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 36).

171 Okrem toho neexistuje žiadna všeobecná zásada, ktorá by vyžadovala kontinuitu v zložení správneho orgánu zaoberajúceho sa konaním, ktoré môže viesť k uloženiu pokuty (rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, body 322 a 323).

172 Po piate, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého malo mať kolégium komisárov pri prijatí napadnutého rozhodnutia príležitosť skúmať všetky v tom čase relevantné skutočnosti, okolnosti a právne otázky, je potrebné pripomenúť, že sa Komisia nedopustila žiadneho nesprávneho právneho posúdenia tým, že – po zrušení rozhodnutia 91/300 – opätovne nevypočula dotknuté podniky pred prijatím napadnutého rozhodnutia.

173 Navyše, ako bolo spomenuté v bodoch 162 a 167 vyššie, nová účasť úradníka povereného vypočutím a nová konzultácia s poradným výborom nebola v prejednávanom prípade nutná.

174 Za týchto okolností, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, spis predložený kolégiu komisárov nemusel okrem iného obsahovať novú správu úradníka povereného vypočutím alebo novú zápisnicu z konzultácie s poradným výborom. V dôsledku toho je tvrdenie žalobkyne týkajúce sa obsahu tohto spisu založené na nesprávnom predpoklade, takže uvedené tvrdenie nemá právny základ (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, body 130 až 133).

175 Po šieste, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého bolo napadnuté rozhodnutie prijaté pred stretnutím kolégia komisárov, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je zásada kolegiality založená na rovnosti členov Komisie pri účasti na prijatí rozhodnutia a okrem iného predpokladá, že rozhodnutia sú prejednávané spoločne a že všetci členovia kolégia sú na politickej úrovni kolektívne zodpovední za všetky prijaté rozhodnutia (rozsudky Súdneho dvora z 29. septembra 1998, Komisia/Nemecko, C-191/95, Zb. s. I-5449, bod 39, a z 13. decembra 2001, Komisia/Francúzsko, C-1/00, Zb. s. I-9989, bod 79).

176 Dodržanie zásady kolegiality a osobitne nevyhnutnosť, aby boli rozhodnutia prejednávané spoločne, nevyhnutne zaujíma právne subjekty dotknuté právnymi účinkami, ktoré takéto rozhodnutia vyvolávajú, v tom zmysle, že si musia byť isté, že tieto rozhodnutia boli skutočne prijaté kolégiom a presne zodpovedajú jeho vôli. Tak je to osobitne v prípade aktov výslovne označených za rozhodnutia, ktoré Komisia prijíma voči podnikom alebo združeniam podnikov, pokiaľ ide o dodržanie pravidiel hospodárskej súťaže, a ktorých predmetom je konštatovanie porušení týchto pravidiel a vydanie príkazov a uloženie peňažných sankcií týmto podnikom (rozsudok Komisia/BASF a i., už citovaný v bode 64 vyššie, body 64 a 65).

177 V prejednávanej veci sa žalobkyňa odvoláva na skutočnosť, že podľa tlačovej správy agentúry Reuters z 12. decembra 2000 hovorkyňa Komisie oznámila, že Komisia prijme opäť rovnaké rozhodnutie 13. decembra 2000.

178 Dokonca aj za predpokladu, že hovorkyňa Komisie predniesla slová, na ktoré žalobkyňa odkazuje, však samotná skutočnosť, že tlačová správa súkromnej spoločnosti spomína vyhlásenie, ktoré nemá nijakú oficiálnu povahu, nemôže postačovať na vyvodenie záveru, že Komisia porušila zásadu kolegiality. Kolégium komisárov totiž týmto vyhlásením nebolo nijako viazané, a teda počas svojho zasadnutia 13. decembra 2000 mohlo po spoločnom prejednaní takisto rozhodnúť, že napadnuté rozhodnutie neprijme.

179 V dôsledku toho nie je nevyhnutné nariadiť Komisii, aby predložila všetky jej vnútorné dokumenty týkajúce sa prijatia napadnutého rozhodnutia, najmä zápisnicu zo schôdze kolégia komisárov, všetky priložené dokumenty alebo všetky dokumenty predložené kolégiu komisárov na tejto schôdzi.

180 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tretia časť druhého žalobného dôvodu musí byť zamietnutá.

O štvrtej časti: porušenie práva na prístup k spisu

— Tvrdenia účastníkov konania

181 Žalobkyňa tvrdí, že po tom, ako obdržala napadnuté rozhodnutie, požiadala na začiatku roku 2001 o prístup k spisu, čo Komisia zamietla. Prístup k spisu bol žalobkyni údajne zamietnutý takisto v roku 1990.

182 Žalobkyňa zdôrazňuje, že jej Komisia mala umožniť prístup k spisu bez ohľadu na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie už bolo prijaté, a to z niekoľkých dôvodov. Po prvé, Komisia ju zbavila novej možnosti požiadať o prístup k spisu tým, že napadnuté rozhodnutie prijala bez opätovného otvorenia správneho konania a bez toho, aby jej oznámila tento svoj úmysel. Po druhé, Komisia, ktorá zamietla prístup k spisu v roku 1990, mohla toto pochybenie napraviť v okamihu prijatia napadnutého rozhodnutia. Po tretie, oznámenie Komisie o interných pravidlách spracovania žiadostí o prístup k spisu v prípadoch podľa článkov [81 ES] a [82 ES] Zmluvy, článkov 65 a 66 Zmluvy o ESUO a nariadenia Rady (EHS) č. 4064/89 (Ú. v. ES C 23, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 136, ďalej len „oznámenie o nahliadnutí do spisu“) stanovila pre podniky, pokiaľ ide o prístup k spisu, priaznivejšie pravidlá. Žalobkyňa sa teda domnieva, že sa na ňu, ako

aj na každého iného adresáta rozhodnutia prijatého v roku 2002, mali tieto pravidlá uplatniť.

183 Žalobkyňa priznáva, že jej tvrdenia týkajúce sa prístupu k spisu boli zamietnuté v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie. Napriek tomu však tvrdí, že to v prejednávanom prípade Všeobecnému súdu nebráni vo vyjadrení pre ňu priaznivejších posúdení.

184 Podľa žalobkyne je zrejmé, že spis obsahoval korešpondenciu a dokumenty od jej zákazníkov v Spojenom kráľovstve, najmä výrobcov skla, ich konkurentov v Spojenom kráľovstve, ako aj amerických dovozcov. Písomné odpovede a dokumenty pochádzajúce od výrobcov skla a zákazníkov v Spojenom kráľovstve jej mohli pomôcť pri jej obhajobe, pokiaľ ide o tvrdenia o dominantnom postavení a jeho zneužití. Taktiež informácie pochádzajúce od jej konkurentov jej mohli pomôcť objasniť aspekty napadnutého rozhodnutia. Dokumenty pochádzajúce od výrobcov z kontinentálnej Európy jej navyše mohli pomôcť pri analýze relevantného trhu, najmä však pri otázke existencie značného dopadu na hospodársku súťaž alebo obchod medzi členskými štátmi. Z toho podľa žalobkyne vyplýva, že sa Súd prvého stupňa v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že jej právo na obhajobu nebolo porušené.

185 Žalobkyňa navyše tvrdí, že mala právo opätovne vzniesť otázku prístupu k spisu. Po prvé, keď Súd prvého stupňa v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, skúmal otázku prístupu k spisu, urobil tak na základe podrobného zoznamu vyhotoveného Komisiou. Tento zoznam však podľa žalobkyne úplne neidentifikoval dokumenty obsiahnuté v spise. Po druhé, po zrušení rozhodnutia 91/300 žalobkyňa nemala žiaden dôvod venovať čas a peniaze na podanie vzájomného odvolania, pokiaľ ide o otázku prístupu k spisu, a to o to viac, že sa v danom čase domnievala, že rozsudok ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, bude v rámci odvolania pravdepodobne potvrdený. Žalobkyňa sa domnieva, že „keby Komisia uspela, [žalobkyňa] by mohla podať

odvolanie k [tejto otázke] potom, ako by bola opätovne vypočutá vo veci samej [Všeobecným súdom]“.

186 Vo svojej odpovedi žalobkyňa dodáva, že otázka prístupu k spisu nie je *res judicata*. Podľa žalobkyne táto otázka nebola skutočne alebo nevyhnutne rozhodnutá v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie. Tvrdí, že hoci teoreticky mala možnosť podať k tejto otázke vzájomné odvolanie, nemožno jej vyčítať, že tak neurobila, keďže toto vzájomné odvolanie nebolo nevyhnutné vzhľadom na rozsudok Komisia/BASF a i., už citovaný v bode 64 vyššie. Navyše, žalobkyňa opierajúc sa o návrhy generálneho advokáta Jacobsa vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 9. marca 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, Zb. s. I-833, tvrdí, že nebolo zjavne nepochybné alebo zrejmé, že vzájomné odvolanie je nevyhnutné, alebo že je akokoľvek užitočné. V tomto smere žalobkyňa tvrdí, že keby malo byť prijaté tvrdenie Komisie k otázke *res judicata*, podnietilo by to podanie mnohých vzájomných odvolaní a zbytočne by to zvýšilo pracovnú záťaž Súdneho dvora.

187 Navyše, posúdenie Súdom prvého stupňa v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, pokiaľ ide o prístup k spisu, je chybné. Podľa žalobkyne stačí dokázať, že niektoré z nezverejnených dokumentov mohli mať význam, ktorý by nemal ostať bez povšimnutia, ako Súd prvého stupňa uviedol v rozsudku ICI I, už citovanom v bode 17 vyššie. Navyše, ak by Súd prvého stupňa mal ešte dnes rozhodnúť o otázke prístupu k spisu, ktorá mu bola predložená vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, nebolo by podľa žalobkyne vôbec zrejmé, že by z dôvodu vývoja práva došiel k tomu istému záveru, ku ktorému došiel v tomto rozsudku. V tomto smere sa žalobkyňa opiera, okrem iného, o oznámenie o nahliadnutí do spisu.

188 Žalobkyňa taktiež tvrdí, že v dôsledku dôkazných prostriedkov, prostredníctvom ktorých Súd prvého stupňa nariaďuje poskytnutie prístupu k spisu, zistila značné nedostatky v manipulácii Komisie s dokumentmi, ktoré mali niekoľko dôsledkov.

189 Po prvé žalobkyňa tvrdí, že nie je mysliteľné, že Komisia mohla splniť svoju povinnosť prijať svoje rozhodnutie založené na úplnom a spravodlivom posúdení všetkých dôkazov, ktoré mala k dispozícii.

190 Po druhé žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia stratila prinajmenšom päť spisov. Podľa žalobkyne jeden a pol spisu obsahovalo korešpondenciu týkajúcu sa článku 11 nariadenia č. 17, ktorú si žalobkyňa vymenila s Komisiou, a tri a pol spisu obsahovalo korešpondenciu medzi jej zákazníkmi a jej konkurentmi v Spojenom kráľovstve a Komisiou. Strata týchto spisov viedla podľa žalobkyne k tomu, že bola veľmi vážne znevýhodnená v obhajobe pred Súdom prvého stupňa. Žalobkyňa tvrdí, že keby mala taktiež prístup k nezávislým informáciám pochádzajúcim od jej zákazníkov v Spojenom kráľovstve, mala by dostatočné dôkazy na podporu svojich tvrdení, a je veľmi pravdepodobné, že by Komisia dospela k rozdielnemu záveru, najmä pokiaľ ide otázku existencie dominantného postavenia, zneužitia dominantného postavenia, vplyvu na obchod medzi členskými štátmi a pokutu.

191 Po tretie žalobkyňa tvrdí, že niektoré z existujúcich dokumentov, ktoré konzultovala, by taktiež mohli podporiť jej tvrdenia a spochybniť niektoré závery Komisie, ku ktorým dospela v napadnutom rozhodnutí.

192 Komisia tvrdí, že „právo na prístup k spisu je otázka, ktorá je *res judicata* voči [žalobkyni]“. Podľa nej je akákoľvek žiadosť o prístup k spisu po prijatí rozhodnutia bezpredmetná.

193 Pokiaľ ide o pripomienky žalobkyne predložené po dokazovaní nariadenom Súdom prvého stupňa, Komisia tvrdí, že toto dokazovanie potvrdzuje to, že argumenty žalobkyne vyjadrené počas správneho konania a v jej tvrdeniach, pokiaľ ide o porušenie jej práva na obhajobu, sú absolútne neopodstatnené. Po tom, ako sa oboznámila so spisom pozostávajúcim z 25 000 dokumentov, našla žalobkyňa iba 60 dokumentov, ktoré

by podporovali jej tvrdenia. Podľa Komisie by však žalobkyni v skutočnosti žiaden z nich výrazne nepomohol.

194 Pokiaľ ide o stratu spisov, ktorá bola konštatovaná po dokazovaní nariadenom Súdom prvého stupňa, Komisia sa domnieva, že táto skutočnosť sama o sebe nemá žiaden vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, a nie je potrebné preceňovať význam skutočnosti, že sa stratilo 5 spisov zo 71. Podľa Komisie žalobkyňa neuviedla žiaden dôvod, ktorý by nasvedčoval tomu, že tieto spisy obsahovali dôkazy v jej prospech, ktoré jej neboli sprístupnené, ale ktoré by jej pomohli vyvrátiť tvrdenie uvedené v oznámení o výhradách. Komisia dodáva, že dokonca aj keby stratené spisy obsahovali korešpondenciu, ktorú si vymenila so zákazníkmi a konkurentmi žalobkyne, ako tvrdí žalobkyňa, nebolo by to pre ňu užitočné, keďže v tomto prípade by mohlo ísť iba o skutočnosti, ktoré buď nemajú žiaden význam, a preto neboli použité, alebo v najlepšom prípade skutočnosti, ktoré sú podobné tým skutočnostiam, s ktorými sa žalobkyňa už oboznámila, a z ktorých nemohla vyvodiť žiadne argumenty.

195 Pokiaľ ide o nezrovnalosti v číslovaní a zlú manipuláciu s dokumentmi, o ktoré sa žalobkyňa opiera, Komisia tvrdí, že kritérium určenia toho, či bolo právo na obhajobu dodržané, spočíva v tom, či účastník konania videl dokument a, v opačnom prípade, či mu dokument umožnil uviesť tvrdenie, ktoré nemohol uviesť v tom čase. To závisí výlučne na skúmaní dokumentu, nie však spisu, do ktorého ho Komisia vložila alebo spôsobe, akým svoje spisy očíslovala.

— Posúdenie Všeobecným súdom

196 Na úvod treba upozorniť na význam zásady právnej sily rozhodnutej veci tak v právnom poriadku Spoločenstva, ako aj vo vnútroštátnych právnych poriadkoch. S cieľom zabezpečiť stabilitu práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti je

totiž dôležité, aby sa už nemohli spochybniť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov (rozsudky Súdneho dvora z 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, Zb. s. I-10239, bod 38, a zo 16. marca 2006, Kapferer, C-234/04, Zb. s. I-2585, bod 20).

197 Podľa ustálenej judikatúry môže právna sila rozhodnutej veci, ktorá sa viaže k rozsudku, brániť prípustnosti žalôb, pokiaľ sa žaloba, na ktorej základe bol vyhlásený dotknutý rozsudok, týkala tých istých účastníkov konania a toho istého predmetu a bola založená na tých istých dôvodoch (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 19. septembra 1985, Hoogovens Groep/Komisia, 172/83 a 226/83, Zb. s. 2831, bod 9; z 22. septembra 1988, Francúzsko/Parlament, 358/85 a 51/86, Zb. s. 4821, bod 12; a rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. marca 1990, Maindiaux a i./EHSV, T-28/89, Zb. s. II-59, bod 23), pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne (rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. júna 1996, NMB France a i./Komisia, T-162/94, Zb. s. II-427, bod 37).

198 Zásada právnej sily rozhodnutej veci sa vzťahuje iba na skutkové a právne okolnosti, ktoré boli skutočne alebo nevyhnutne vyriešené dotknutým súdnym rozhodnutím (rozsudok Súdneho dvora z 19. februára 1991, Taliansko/Komisia, C-281/89, Zb. s. I-347, bod 14, uznesenie Súdneho dvora z 28. novembra 1996, Lenz/Komisia, C-277/95 P, Zb. s. I-6109, bod 50).

199 V rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, Súd prvého stupňa skúmal žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia práva na obhajobu vyplývajúceho zo zamietnutia Komisie poskytnúť žalobkyni prístup k spisu.

200 S cieľom stanoviť, či bol žalobný dôvod opodstatnený, Súd prvého stupňa v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, stručne preskúmal podstatné výhrady Komisie, ktoré boli uvedené v jej oznámení o výhradách a v rozhodnutí 91/300.

201 Prvá časť žalobného dôvodu v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, vychádzala z toho, že žalobkyni neboli sprístupnené dokumenty, ktoré by mohli svedčiť v jej prospech. Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého zamietnutie Komisie poskytnúť prístup k dokumentom týkajúcich sa výrobcov mohlo mať vplyv na jej obhajobu, Súd prvého stupňa rozhodol, že úvahy vykonané v rozhodnutí 91/300, pokiaľ ide o dominantné postavenie, zneužitie dominantného postavenia a vplyv na obchod medzi členskými štátmi, nemôžu byť spochybnené nesprístupnenými dokumentmi. Po druhé, pokiaľ ide o zamietnutie prístupu k dokumentom pochádzajúcich od samotnej žalobkyne, Súd prvého stupňa sa domnieval, že sa žalobkyňa nemôže opierať o dokumenty pochádzajúce z jej vlastnej sféry. Z tohto dôvodu Súd prvého stupňa dospel k záveru, že za okolnosti prípadu Komisia správne zamietla poskytnúť žalobkyni prístup k týmto spisom a poskytnúť jej zoznam dokumentov obsiahnutých v spise.

202 Druhá časť žalobného dôvodu v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, vychádzala z nesprístupnenia žalobkyni niektorých dokumentov, ktoré svedčili v jej neprospech. Súd prvého stupňa rozhodol, pokiaľ ide o úvahy Komisie týkajúce sa zvláštnej zľavy, ktorú jedna spoločnosť údajne ponúkla v Spojenom kráľovstve, že spôsob, akým Komisia postupovala, možno len sotva považovať za zlučiteľný s právom na obhajobu, ale že zistená vada nemala v prejednávanom prípade žiaden vplyv na výkon práva na obhajobu žalobkyňou. Iné tvrdenia uvedené žalobkyňou navyše spadali do skúmania veci samej a nesúviseli so žalobným dôvodom vychádzajúcim z porušenia práva na obhajobu.

203 V dôsledku toho Súd prvého stupňa zamietol žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia práva na obhajobu v celom rozsahu.

204 Následne Súd prvého stupňa skúmal žalobný dôvod vychádzajúci z nesprávneho overenia rozhodnutia 91/300 a rozhodol o zrušení tohto rozhodnutia.

205 Zamietnutím odvolania rozsudkom Komisia/ICI, už citovaným v bode 19 vyššie, sa rozsudok ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, stal konečným súdnym rozhodnutím.

206 V súlade s ustálenou judikatúrou citovanou v bode 197 vyššie, je pre stanovenie toho, či otázka prístupu k spisu je *res judicata*, nevyhnutné skúmať to, či rozsudok ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, a prejednávaný prípad majú tých istých účastníkov konania, ten istý predmet, a či sú založené na tých istých dôvodoch.

207 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa zhodnosti účastníkov konania v rámci oboch žalôb, je potrebné konštatovať, že v prejednávanom prípade je splnená. Podobne ako v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, aj v prejednávanom prípade ide o spor medzi žalobkyňou a Komisiou. Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa zhodnosti predmetu a dôvodov, je potrebné na úvod poznamenať, že Komisia formálne prijala dve rozhodnutia, konkrétne rozhodnutie 91/300 a napadnuté rozhodnutie. Z predchádzajúcich úvah (pozri, okrem iného, body 24, 111, 112 a 156 vyššie) však vyplýva, že obsah napadnutého rozhodnutia sa zhoduje s obsahom rozhodnutia 91/300, s výnimkou časti nazvanej „Konanie na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore“, a že napadnuté rozhodnutie je založené na tých istých dôvodoch ako rozhodnutie 91/300. Komisia mala totiž právo prijať napadnuté rozhodnutie v tom istom znení ako rozhodnutie 91/300 bez toho, aby musela vykonať nové procesné kroky po zrušení rozhodnutia 91/300, pretože procesná vada sa týkala iba spôsobu konečného prijatia uvedeného rozhodnutia a zrušenie nemalo vplyv na platnosť prípravných opatrení uvedeného rozhodnutia.

208 Vzhľadom na to, že Komisia nevykonala žiadne šetrenie od vyhlásenia rozsudku Komisia/ICI, už citovaného v bode 19 vyššie, až do prijatia napadnutého rozhodnutia, keďže obsah napadnutého rozhodnutia je totožný s obsahom rozhodnutia 91/300 – s výnimkou časti odvolávajúcej sa na konanie na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore – a žalobkyňa opäť žiada prístup k spisu, je potrebné konštatovať, že spor sa týka toho istého predmetu a je založený na tých istých dôvodoch.

209 Vzhľadom na to, že podmienky zhodnosti účastníkov konania, predmetu a dôvodov sú v prejednávanom prípade splnené, je potrebné, v súlade s judikatúrou citovanou v bode 197 vyššie, domnievať sa, že právna otázka týkajúca sa prístupu k spisu vo veci COMP/33.133 – D: Uhličitan sodný – ICI bola skutočne súdom rozhodnutá, a preto sa na ňu vzťahuje *res judicata.*

210 *Res judicata* bráni tomu, aby táto právna otázka bola opätovne predložená Všeobecnému súdu a aby ju skúmal.

211 Z toho vyplýva, že štvrtá časť druhého žalobného dôvodu musí byť zamietnutá ako neprípustná.

212 Kvôli úplnosti je však potrebné uviesť, že za predpokladu, že by sa na právo týkajúce sa prístupu k spisu nevzťahovala *res judicata*, pripomienky predložené žalobkyňou 13. októbra 2005, po konzultácii spisu v kontexte opatrení na zabezpečenie priebehu konania, by ako také aj tak nemohli spochybniť závery Súdu prvého stupňa uvedené v rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie.

213 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého by jej niektoré dokumenty umožnili podporiť jej tvrdenie a spochybniť niektoré závery, ku ktorým Komisia dospela

v napadnutom rozhodnutí, je potrebné uviesť, že žalobkyňa nepreukázala, že nesprístupnenie týchto dokumentov a informácií mohlo ovplyvniť priebeh správneho konania a rozhodnutie Komisie v jej neprospech, ako to vyžaduje judikatúra týkajúca sa dôkazov v neprospech (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2008, Hoechst/Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 146 a citovanú judikatúru).

214 Žalobkyňa totiž nepreukázala, že keby sa mohla oprieť o dokumenty obsiahnuté v spise počas správneho konania, mohla sa dovolávať skutočností, ktoré sa nezhodujú so závermi Komisie v tomto štádiu konania, a mohla by určitým spôsobom ovplyvniť závery Komisie, ku ktorým v rozhodnutí dospela, prinajmenšom čo sa týka závažnosti a dĺžky trvania správania, ktoré bolo žalobkyni vytýkané, a teda výšky pokuty.

215 Pokiaľ ide o existenciu dominantného postavenia, žalobkyňa tvrdí, že keby mala v priebehu správneho konania prístup k niektorým dokumentom, s ktorými bola oboznámená po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, umožnilo by jej to vyvrátiť tvrdenie Komisie, podľa ktorého mala na relevantnom trhu dominantné postavenie. Žalobkyňa sa domnieva, že sa mohla opierať najmä o dokumenty pochádzajúce od spoločnosti Solvay, nemeckých výrobcov a svojich zákazníkov v Spojenom kráľovstve, aby preukázala dôležitosť náhradných výrobkov, ako napríklad lúh sodný, črepy alebo dolomit, a ukázať tak konkurenčný tlak spôsobený dovozom zo Spojených štátov.

216 V tomto smere je predovšetkým potrebné poznamenať, že Komisia pri preukázaní toho, že žalobkyňa mala na relevantnom trhu dominantné postavenie, v podstate vychádzala z tradičného podielu žalobkyne na trhu vo výške 90 %. Nič však neumožňuje predpokladať, že by žalobkyňa mohla v chýbajúcich spisoch objaviť dokumenty

vyvracajúce konštatovanie, že má dominantné postavenie na trhu so sódou (pozri v tomto zmysle rozsudok ICI II, už citovaný v bode 16 vyššie, bod 61). Navyše, podľa judikatúry sú veľmi vysoké podiely na trhu samé o sebe, okrem výnimočných okolností, dôkazom existencie dominantného postavenia (rozsudok Súdneho dvora z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia, 85/76, Zb. s. 461, bod 41 a rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. októbra 2003, Van den Bergh Foods/Komisia, T-65/98, Zb. s. II-4653, bod 154). Žalobkyňa neuviedla žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla predstavovať takéto mimoriadne okolnosti. Napokon, dokonca aj za predpokladu, že takéto skutočnosti existovali a boli uvedené v dokumentoch obsiahnutých v chýbajúcich spisoch, vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu nemohli byť žalobkyni neznáme, takže v tomto smere nebolo porušené jej právo na obhajobu.

217 Ďalej, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne týkajúce sa nahraditeľnosti výrobkov, je potrebné pripomenúť, že Komisia nikdy nespochybnila, že lúh sodný a črepiny môžu v určitej miere nahradiť sódu, ako to vyplýva z bodov 129 až 134 napadnutého rozhodnutia. Konštatovala však, že táto obmedzená nahraditeľnosť nevylučuje dominantné postavenie žalobkyne na relevantnom trhu. Navyše, keďže žalobkyňa bola v relevantnom čase jediným výrobcom sódy v Spojenom kráľovstve, mala najlepšie postavenie pre znalosť situácie na relevantnom trhu a pre poskytnutie nevyhnutných informácii Komisii, pokiaľ ide o otázku nahraditeľnosti sódy lúhom sodným alebo črepmi. Z tohto dôvodu, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nepotrebovala dokumenty kontinentálnych výrobcov, ktoré sa týkali iných trhov, a ani dokumenty pochádzajúce od jej zákazníkov v Spojenom kráľovstve na to, aby sa pokúsila preukázať, že nemala na relevantnom trhu dominantné postavenie z dôvodu čiastočnej nahraditeľnosti sódy lúhom sodným a črepmi. Pokiaľ ide o nahraditeľnosť sódy dolomitom, je potrebné uviesť, že sa žalobkyňa opiera o dokument pochádzajúci od jedného konkurenta, ktorý sa týkal návštevy uskutočnenej v jeho vlastnej továrni. V dôsledku toho žalobkyni musela byť známa existencia takéhoto dokumentu, alebo aspoň informácií, ktoré mohol obsahovať. V každom prípade žalobkyňa nepreukázala, že skutočnosti týkajúce sa nahraditeľnosti sódy dolomitom mohli ovplyvniť úvahy Komisie, pokiaľ ide o jej dominantné postavenie na relevantnom trhu.

218 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého dokumenty pochádzajúce od zákazníkov v Spojenom kráľovstve alebo kontinentálnych výrobcov ukazujú konkurenčný tlak amerických výrobcov na relevantný trh, je potrebné uviesť, že tlak amerických súťažiteľov Komisia podrobne analyzovala v napadnutom rozhodnutí, ktoré zohľadňuje tieto dovozy a ktoré vysvetľuje, že americká konkurencia bola obmedzovaná antidumpingovými opatreniami (odôvodnenia č. 51 až 54 a 128). V každom prípade, vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa bola v relevantnom čase jediným výrobcom sódy v Spojenom kráľovstve, je zrejmé, že mala k dispozícii informácie, pokiaľ ide o relevantný trh a vplyv dovozu zo Spojeného kráľovstva na tento trh, aby sa mohla počas správneho konania obhajovať.

219 Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 13. októbra 2005 neuviedla žiadne tvrdenie, ktoré by dokazovalo, že nesprístupnenie konzultovaných dokumentov a dokumentov údajne obsiahnutých v chýbajúcich spisoch počas správneho konania mohlo ovplyvniť priebeh tohto konania a obsah napadnutého rozhodnutia v jej neprospech, pokiaľ ide o existenciu jej dominantného postavenia na trhu.

220 Pokiaľ ide o zneužitie dominantného postavenia, žalobkyňa tvrdí, že keby počas správneho konania mala prístup k niektorým dokumentom, s ktorými sa oboznámila po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, ako aj k nezávislým informáciám pochádzajúcich od zákazníkov a konkurentov v Spojenom kráľovstve, ktoré boli údajne obsiahnuté v chýbajúcich spisoch, umožnilo by jej to preukázať, že jej zľavy samé o sebe neboli určené na vylúčenie konkurentov, a že v podstate boli zákonnými prostriedkom hospodárskej súťaže. Podľa žalobkyne viacero dokumentov svedčí o skutočnosti, že poskytnutie zliav predstavovalo pre

kontinentálnych výrobcov obvyklú prax, čo bol dôležitý faktor na preukázanie toho, že jej zľavy boli úplne zlučiteľné s uznávanou praxou v priemysle. Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že tieto dokumenty pochádzajúce najmä od spoločnosti Akzo, keďže odkazujú na politiku dvojitého zdroja zásobovania alebo druhého poskytovateľa, by pre ňu boli užitočné pri skúmaní otázky, či tieto zľavy mali za následok vylúčenie konkurentov, ako tvrdí Komisia.

221 V tomto smere tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého zľavy na limitné množstvo predstavujú obvyklú prax, nemôže preukázať, že takéto zľavy, pokiaľ sú poskytnuté podnikom v dominantnom postavení, boli v súlade s článkom 82 ES. Konzultácia dokumentov preukazujúcich existenciu takejto praxe by z tohto dôvodu nemala pre žalobkyňu žiaden význam.

222 Ďalej je potrebné zdôrazniť to, že vernostná povaha systému zliav uplatňovaného žalobkyňou vyplýva z priamych listinných dôkazov. V časti napadnutého rozhodnutia venovanej „skutkovým okolnostiam" Komisia v odôvodneniach č. 61 až 82 citovala z mnohých dokumentov týkajúcich sa zliav na limitné množstvo, z ktorých vyplýva, že neodrážali nárast efektívnosti alebo úspory z rozsahu, a že na rozdiel od množstvovej zľavy spätej iba s množstvom nákupu mali tieto zľavy za cieľ vylúčenie konkurentov z trhu. V prípade, že, ako je to v prejednávanom prípade, sa Komisia v napadnutom rozhodnutí opierala iba o priame listinné dôkazy, aby tak preukázala rôzne porušenia, sa žalobkyňa musí snažiť uviesť, v akom rozsahu by iné dôkazy mohli spochybniť vernostnú povahu systému zliav, alebo prinajmenšom, aké iné vysvetlenie je možné pripísať priamym listinným dôkazom, ktoré neboli spochybnené.

223 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa politiky druhého poskytovateľa, je potrebné poznamenať, že Komisia o tejto skutočnosti vedela a nikdy ju nespochybnila, ako to vyplýva z odôvodnenia č. 23 napadnutého rozhodnutia. Aj keby sa žalobkyňa

oboznámila s dôkazmi preukazujúcimi túto politiku, závery Komisie o zneužití dominantného postavenia by z tohto dôvodu neboli odlišné.

224 Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 13. októbra 2005 neuviedla žiadne tvrdenie, ktoré by dokazovalo, že nesprístupnenie počas správneho konania konzultovaných dokumentov a dokumentov údajne obsiahnutých v chýbajúcich spisoch mohlo ovplyvniť priebeh uvedeného konania a obsah napadnutého rozhodnutia v jej neprospech, pokiaľ ide o zneužitie dominantného postavenia žalobkyňou.

225 Pokiaľ ide o vplyv na obchod medzi členskými štátmi, žalobkyňa tvrdí, že keby mala počas správneho konania prístup k niektorým dokumentom, s ktorými sa oboznámila po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, ako aj k informáciám od zákazníkov v Spojenom kráľovstve údajne obsiahnutých v chýbajúcich spisoch, umožnilo by jej to vyvrátiť analýzu Komisie, pokiaľ ide o vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Žalobkyňa sa domnieva, že rôzne dokumenty by podporili jej tvrdenie, podľa ktorého oddelenie vnútorných trhov nebolo spôsobené jej údajným konaním smerujúcim k vylúčeniu konkurentov, ale skutočnosťami, ako sú napríklad vysoké prepravné náklady, kolísanie výmenných kurzov a jednostranné rozhodnutia výrobcov nezásobovať niektoré trhy, aby sa tým vyhli riziku odvetných predajov.

226 V tomto smere je potrebné uviesť, že analýza Komisie, pokiaľ ide o vplyv na obchod medzi členskými štátmi, sa opiera, okrem iného, o dokumenty pochádzajúce od samotnej žalobkyne a najmä o jej strategickú správu z 28. júna 1985 citovanú v odôvodnení č. 66 napadnutého rozhodnutia, z ktorej vyplýva, že žalobkyňa mala v úmysle brániť dovozom hustej sódy do Spojeného kráľovstva alebo ich vylúčiť, s výnimkou sódy pochádzajúcej od spoločnosti General Chemical (odôvodnenia č. 66 až 70 napadnutého rozhodnutia). V prípade, že, ako je to v prejednávanom prípade, sa

Komisia v napadnutom rozhodnutí opierala iba o priame listinné dôkazy, aby tak preukázala rôzne porušenia, sa žalobkyňa musí snažiť uviesť, v akom rozsahu by iné dôkazy mohli spochybniť vplyv na obchod medzi členskými štátmi, alebo prinajmenšom, aké iné vysvetlenie je možné pripísať priamym listinným dôkazom, ktoré neboli spochybnené.

227 Navyše, pokiaľ ide o oddelenie vnútorných trhov, je potrebné uviesť, že žalobkyňa mohla rozvinúť svoje tvrdenia vychádzajúce z vysokých prepravných nákladov, kolísania výmenných kurzov a odvetných predajov počas správneho konania, vzhľadom na vlastné skúsenosti na trhu bez toho, aby sa musela opierať o dokumenty pochádzajúce od iných výrobcov.

228 Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 13. októbra 2005 neuviedla žiadne tvrdenia, ktoré by dokazovali, že nesprístupnenie konzultovaných dokumentov a dokumentov údajne obsiahnutých v chýbajúcich spisoch počas správneho konania mohlo ovplyvniť priebeh tohto konania a obsah napadnutého rozhodnutia v jej neprospech, pokiaľ ide o vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

229 Pokiaľ ide o výšku pokuty, žalobkyňa tvrdí, že dokonca aj keby tvrdenia uvedené v jej pripomienkach nemohli mať vplyv na posúdenie Komisie, pokiaľ ide o porušenie článku 82 ES, všetky tieto poznatky mohli mať vplyv na posúdenie Komisie týkajúce sa pokuty. Tvrdí, že keby počas správneho konania mala prístup k niektorým dokumentom, s ktorými sa oboznámila po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, a k informáciám pochádzajúcich od zákazníkov v Spojenom kráľovstve obsiahnutým v chýbajúcich spisoch, umožnilo by jej to, okrem iného, opierať

sa o dôkazy, aby mohla „preukázať, že v praxi nebol žiaden súťažiteľ zbavený možnosti predávať, a že nedošlo k… nepriaznivému vplyvu na obchod medzi členskými štátmi“.

230 V tomto smere stačí uviesť, že žalobkyňa odkazuje na tvrdenia, ktoré uviedla, pokiaľ ide o posúdenie Komisie v napadnutom rozhodnutí týkajúce sa zneužitia dominantného postavenia žalobkyňou a vplyv na obchod medzi členskými štátmi, ktoré bolo zdôraznené v bodoch 218 až 226 vyššie, že prístup k spisu by žalobkyni neumožnil opierať sa o dôkazy umožňujúce spochybnenie týchto posúdení.

231 Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že žalobkyňa vo svojich pripomienkach z 13. októbra 2005 neuviedla žiadne tvrdenia, ktoré by dokazovali, že nesprístupnenie konzultovaných dokumentov a dokumentov údajne obsiahnutých v chýbajúcich spisoch počas správneho konania mohlo ovplyvniť priebeh tohto konania a obsah napadnutého rozhodnutia v jej neprospech, pokiaľ ide o výšku pokuty.

O piatej časti: porušenie článku 253 ES

— Tvrdenia účastníkov konania

232 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nemala žiadnu povinnosť prijať nové rozhodnutie po zrušení rozhodnutia 91/300. Konanie, ktoré nasledovalo, bolo podľa žalobkyne veľmi

neobvyklé, keďže jej Komisia nezaslala nové oznámenie o výhradách a ani nevykonala nové vypočutie a novú konzultáciu s poradným výborom. Za týchto okolností nepodanie vysvetlenia zo strany Komisie k spôsobu jej postupu predstavuje porušenie článku 253 ES.

233 Komisia podľa žalobkyne taktiež porušila svoj rokovací poriadok (Ú. v. ES L 308, s. 26; Mim. vyd. 01/003, s. 213), ako aj zásadu riadnej správy tým, že neodôvodnila napadnuté rozhodnutie, a tým, že „opätovne neprijala iné rozhodnutia, ktoré boli zrušené z dôvodov podobných dôvodom vo veci… z roku 1990". V tomto smere Kódex dobrého úradného postupu zamestnancov Európskej komisie vo vzťahu k verejnosti, ktorý je prílohou Rokovacieho poriadku Komisie, stanovuje, že rozdielny prístup v obdobných prípadoch musí byť zjavne opodstatnený zvláštnou povahou konkrétneho prípadu, a že akékoľvek výnimky z tejto zásady musia byť riadne odôvodnené. Navyše, neodôvodnenie napadnutého rozhodnutia v dôležitých otázkach, najmä pokiaľ ide o právne posúdenie a pokutu, ukazuje, že Komisia porušila článok 253 ES.

234 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

235 Je potrebné konštatovať, že žalobný dôvod predložený žalobkyňou nie je skutkovo podložený. V odôvodneniach č. 162 až 172 napadnutého rozhodnutia totiž Komisia odôvodnila svoju voľbu prijať nové rozhodnutia po zrušení rozhodnutia 91/300.

236 Skutočnosť, že Komisia žalobkyni nezaslala nové oznámenie o výhradách, že ju opätovne nevypočula a opätovne nekonzultovala s poradným výborom, nemôže predstavovať nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Tieto tvrdenia uvedené žalobkyňou v podstate smerujú k spochybneniu opodstatnenosti posúdenia Komisie týkajúceho sa rôznych otázok, a z tohto dôvodu musia byť zamietnuté (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa PVC II, už citovaný v bode 25 vyššie, bod 389).

237 Podobne, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia sa tým, že sa v novom rozhodnutí po zrušení rozhodnutia 91/300 rozhodla konštatovať porušenie, ktoré zistila, neodchýlila od ustálenej rozhodovacej praxe. Jednoducho potvrdila svoje pôvodné rozhodnutie potrestať porušenia, čo nie je v rozpore s článkom 233 ES, keďže toto ustanovenie od nej vyžadovalo iba prijatie opatrení na vykonanie rozsudku Komisia/ICI, bod 19 vyššie, konkrétne napraviť jedinú nim konštatovanú protiprávnosť v tomto rozsudku (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora PVC II, už citovaný v bode 39 vyššie, bod 451). Žalobkyňa sa navyše neodvoláva na žiaden iný prípad, ktorý by bol podobný prejednávanému prípadu a zároveň prejednaný Komisiou odlišne.

238 Z toho vyplýva, že je opodstatnené zamietnuť piatu časť druhého žalobného dôvodu a v dôsledku toho zamietnuť druhý žalobný dôvod v celom rozsahu.

O treťom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie relevantného trhu

Tvrdenia účastníkov konania

239 Odkazujúc na rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. marca 2000, Coca-Cola/Komisia, T-125/97 a T-127/97, Zb. s. II-1733, žalobkyňa tvrdí, že v rámci žaloby o neplatnosť

rozhodnutia 91/300 nespochybnila záver Komisie, podľa ktorého je relevantným „geografickým trhom" trh Spojeného kráľovstva, a relevantným „výrobkovým trhom" trh so sódou (hustým a ľahkým). Napriek tomu však žalobkyňa tvrdí, že Komisia v napadnutom rozhodnutí jednoducho nemohla prevziať záver, pokiaľ ide o relevantný výrobok a relevantný trh, založený na analýze vykonanej pred desiatimi rokov. Komisia mala podľa žalobkyne prinajmenšom skúmať, či takéto závery boli stále platné vzhľadom na vývoj práva a praxe v rámci obdobia, ktoré uplynulo dvomi rozhodnutiami. V napadnutom rozhodnutí teda podľa nej došlo k nesprávnemu skutkovému posúdeniu a nedostatočnému odôvodneniu. Navyše, v napadnutom rozhodnutí neexistuje nič, čo by naznačovalo tomu, že Komisia v roku 2000 vykonala niektoré zo šetrení, ktoré uviedla v Oznámení Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže spoločenstva (Ú. v. ES C 372, s. 5; Mim. vyd. 08/001, s. 155).

240 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

Posúdenie Všeobecným súdom

241 Po prvé, žalobkyňa nespochybňuje to, že Komisia v rámci prijatia rozhodnutia 91/300 analyzovala štruktúru trhu a hospodársku súťaž. Podobne netvrdí, že Komisia v rámci uvedeného rozhodnutia nesprávne vymedzila geografický trh a trh výrobkov.

242 Žalobkyňa tvrdí iba to, že Komisia mala preskúmať to, či jej závery boli stále platné, vzhľadom na vývoj práva a praxe v rámci obdobia, ktoré uplynulo medzi prijatím rozhodnutia 91/300 a prijatím napadnutého rozhodnutia. Odkazuje na rozsudok Coca-Cola/Komisia, už citovaný v bode 239 vyššie, v ktorom Súd prvého stupňa okrem iného rozhodol, že tvrdenie Komisie o existencii dominantného postavenia vyplýva z analýzy štruktúry relevantného trhu a hospodárskej súťaže, ktorá v ňom prevláda v čase prijatia každého rozhodnutia Komisiou (bod 81).

243 Je však potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je inštitúcia, ktorá je pôvodcom zrušeného aktu, povinná konať iba v medziach nutných na zaistenie vykonania zrušujúceho rozsudku, takže konanie, v rámci ktorého má byť takýto akt nahradený, môže byť opätovne uskutočnené presne od toho bodu, keď k protiprávnosti došlo (pozri rozsudok z 29. novembra 2007, Taliansko/Komisia, C-417/06 P, neuverejnený v Zbierke, bod 52 a v ňom citovanú judikatúru). V prejednávanom prípade bolo rozhodnutie 91/300 zrušené Súdom prvého stupňa z dôvodu, že overenie tohto rozhodnutia bolo vykonané až po jeho oznámení, čo predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí v zmysle článku 230 ES.

244 Komisia tak mohla prevziať svoju analýzu v štádiu overovania bez toho, aby musela skúmať, či závery týkajúce sa relevantného trhu, ku ktorým dospela pri prijatí rozhodnutia 91/300, sú stále platné vzhľadom na skutkové a právne okolnosti v čase prijatia napadnutého rozhodnutia.

245 Tvrdenie žalobkyne vychádzajúce z bodu 81 rozsudku Coca-Cola/Komisia, už citovaného v bode 239 vyššie, nemôže tento záver spochybniť. Záver, podľa ktorého konštatovanie existencie dominantného postavenia vyplýva z analýzy štruktúry trhu a hospodárskej súťaže, ktorá v ňom prevláda v čase prijatia každého rozhodnutia Komisiou, neznamená, že Komisia musí za každých okolností vykonať novú analýzu relevantného trhu v čase prijatia napadnutého rozhodnutia. V prejednávanom prípade je potrebné konštatovať, že Komisia nemala povinnosť takúto analýzu vykonať, keďže to nebolo nevyhnutné na zaistenie vykonania rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie. Tvrdenia žalobkyne vychádzajúce z nesprávneho skutkového posúdenia a nedostatočného odôvodnenia, ktoré boli uvedené v bode 239 vyššie, sú založené na nesprávnych predpokladoch, a preto musia byť zamietnuté.

246 V dôsledku toho je potrebné tretí žalobný dôvod zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode: absencia dominantného postavenia

Tvrdenia účastníkov konania

247 Podľa žalobkyne je prípustné, aby podnik, ktorý má viac ako 90 % podiel na trhu výrobkov, bol bežne považovaný na dominantný v zmysle článku 82 ES. Vysoký podiel na trhu však nestačí na preukázanie dominantného postavenia. V napadnutom rozhodnutí Komisia nesprávne posúdila niektoré faktory, ktoré v značnej miery bránili žalobkyni konať nezávisle vo vzťahu k svojim konkurentom, zákazníkom, a napokon aj spotrebiteľom, v zmysle rozsudku Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaného v bode 216 vyššie. Takto boli zákazníci žalobkyne mnohé roky v takom postavení, že určovali množstvo sódy, ktoré kupovali od nej a dovozcov, ako aj množstvo náhradných výrobkov. Jej zákazníci totiž nadviazali vzťahy s poskytovateľmi vo východnej Európe a USA, aby si zabezpečili alternatívne zdroje a aby žalobkyňa zachovala konkurenčné ceny a kvalitu, bez ohľadu na jej významný podiel na trhu. Podľa žalobkyne mali v tomto smere jej zákazníci, a najmä výrobcovia skla, značnú kúpnu silu, v dôsledku čoho nemala dominantné postavenie. Žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia uplatnila zásadu vyrovnávacej kúpnej sily vo svojom rozhodnutí 1999/641/ES z 25. novembra 1998, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a fungovaním Dohody o EHP (vec č. IV/M.1225 – Enso/Stora) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 254, s. 9). V prejednávanom prípade Komisia neuznala, že vyrovnávacia kúpna sila

kupujúcich predstavuje obmedzenie sily žalobkyne na trhu. Navyše, podľa žalobkyne Komisia nezohľadnila dostupnosť zastupiteľných výrobkov a skutočnosť, že spôsobili objemový pokles jej predajov od roku 1979.

248 Komisia podobne nezohľadnila skutočnosť, že aspoň jeden výrobca skla v kontinentálnej západnej Európe nahradil sódu lúhom sodným. Žalobkyňa taktiež tvrdí, že Komisia neposúdila dôležitosť črepov ako obmedzujúci faktor jej sily na trhu a ani dôležitosť iných náhrad, akou je napríklad dolomit, o ktorom sa Komisia v napadnutom rozhodnutí ani nezmieňuje.

249 Žalobkyňa tvrdí, že jej zákazníci považovali spoločnosti General Chemical a Brenntag za druhotných poskytovateľov. Nesúhlasí však s tým, že toto vnímanie môže predstavovať faktor, ktorý svedčí o jej sile na trhu. Podľa žalobkyne, na to, aby prišla o zisk, by postačovalo, aby jeden veľký zákazník zmenil druhotného poskytovateľa na hlavného poskytovateľa alebo niekoľko zákazníkov zvýšilo svoje nákupy u druhotného poskytovateľa.

250 Navyše tvrdenie Komisie, podľa ktorého žalobkyňa udržiavala vyššiu úroveň cien ako úroveň cien v iných členských štátoch, je nesprávne, a navyše nie je podopreté žiadnym dôkazom. Skutočnosť, že jej ceny mali tendenciu byť o čosi vyššie odráža, okrem iného, vplyv značného poklesu dopytu po sóde na jej náklady, ku ktorému v takej miere na iných trhoch nedošlo. Podľa žalobkyne to taktiež odráža vplyv faktorov, ako napríklad výmenné kurzy a náklady na pohonné hmoty.

251 Žalobkyňa pripúšťa, že s cieľom udržať životaschopnosť svojich dvoch tovární na výrobu sódy zvolila stratégiu, ktorá spočívala v zachovaní dostatočného množstva predajov, čo znamenalo snažiť sa zvýšiť predaje a taktiež odpovedať na konkurenčné

ponuky alternatívnych poskytovateľov. Na druhej strane spochybňuje to, že sa snažila obmedziť na minimum prítomnosť alebo efektívnosť spoločností General Chemical alebo Brenntag, ako aj konkurentov.

252 Napokon žalobkyňa uvádza, že rôzne antidumpingové rozhodnutia a nariadenia prijaté Komisiou počas dotknutého obdobia predstavujú dôkaz o existencii dumpingu a materiálnej ujmy, napríklad nariadenie (EHS) č. 2253/84 z 31. júla 1984, ktorým sa ukladá dočasné antidumpingové clo na dovoz niektorých druhov sódy pochádzajúcej zo Spojených štátov amerických a o prijatí záväzkov týkajúcich sa iných dovozov toho istého výrobku [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 206, s. 15). Takáto situácia je nezlučiteľná s existenciou dominantného postavenia. Podľa žalobkyne Komisia pri ukladaní antidumpingových opatrení podľa všetkého zastávala názor, že nemôžu významným spôsobom obmedziť hospodársku súťaž alebo vytvoriť monopol, a že sú v záujme Spoločenstva.

253 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

Posúdenie Všeobecným súdom

254 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že dominantné postavenie podľa článku 82 ES sa týka takého silného ekonomického postavenia podniku, ktoré mu umožňuje brániť zachovaniu účinnej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu tým, že mu dáva možnosť správať sa v značnej miere nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov a napokon aj spotrebiteľov (rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1978, United Brands a United Brands Continental/Komisia, 27/76, Zb. s. 207, bod 65, a rozsudok Súdu

prvého stupňa zo 17. septembra 2007, Microsoft/Komisia, T-201/04 Zb. s. II-3601, bod 229). Také postavenie, na rozdiel od situácie monopolu alebo kvázi monopolu, nevylučuje existenciu určitej hospodárskej súťaže, ale umožňuje podniku, ktorý sa nachádza v tejto situácii, ak nie celkom rozhodovať, tak aspoň podstatne ovplyvňovať podmienky, za akých sa bude táto hospodárska súťaž rozvíjať, a v každom prípade mu umožňuje správať sa v značnej miere bez toho, aby túto súťaž musel zohľadňovať, a bez toho, aby mu takýmto správaním vznikla ujma (rozsudok Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 39).

255 Existencia dominantného postavenia vo všeobecnosti vyplýva zo splnenia viacerých okolností, ktoré samy osebe nie sú nevyhnutne rozhodujúce (rozsudok United Brands a United Brands Continental/Komisia, už citovaný v bode 249 vyššie, bod 66). Preskúmanie existencie dominantného postavenia na relevantnom trhu sa musí vykonať tak, že sa najprv preskúma jeho štruktúra a potom konkurenčné podmienky na uvedenom trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok United Brands a United Brands Continental/Komisia, už citovaný v bode 249 vyššie, bod 67).

256 Veľmi veľké podiely na trhu – okrem výnimočných okolností – sú samy osebe dôkazom existencie dominantného postavenia. Ovládanie extrémne veľkého podielu na trhu totiž stavia podnik, ktorý ho má počas určitého časového obdobia, svojím objemom výroby a ponukou, ktorú predstavuje – bez toho, aby tí, čo ovládajú výrazne menšie podiely, boli schopní rýchlo uspokojiť dopyt tých podnikov, ktoré sa chceli odvrátiť od podniku s najväčším podielom –, do silnej situácie, čo z neho robí nevyhnutného partnera a už z tohto dôvodu mu zaručuje, prinajmenšom počas relatívne dlhých období, nezávislosť správania, ktorá je typická pre dominantné postavenie (rozsudok Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 41, a rozsudok Van den Bergh Foods/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 154). Podľa judikatúry Súdneho dvora tak podiel na trhu vo výške 50 % – okrem výnimočných okolností – je sám osebe dôkazom existencie dominantného postavenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 3. júla 1991, AKZO/Komisia, C-62/86, Zb. s. I-3359, bod 60).

257 Podiel na trhu vo výške 70 % až 80 % teda sám osebe predstavuje jasný dôkaz existencie dominantného postavenia (rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1991, Hilti/Komisia, T-30/89, Zb. s. II-1439, bod 92, a z 30. septembra 2003, Atlantic Container Line a i./Komisia, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Zb. s. II-3275, bod 907).

258 V prejednávanom prípade Komisia v odôvodnení č. 127 napadnutého rozhodnutia uviedla, že žalobkyňa mala „tradičný podiel na trhu presahujúci 90 %… počas celého posudzovaného obdobia“. Žalobkyňa vo svojej žalobe nespochybňuje, že na trhu mala tento veľmi významný podiel.

259 Z držby takýchto podielov na trhu vyplýva, že, s výnimkou existencie výnimočných okolností, mala žalobkyňa dominantné postavenie na relevantnom trhu.

260 V odôvodnení č. 128 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla rôzne skutočnosti, ktoré dopĺňajú jej prieskum podielov žalobkyne na trhu a svedčia v prospech existencie dominantného postavenia žalobkyne.

261 Samozrejme, tieto skutočnosti nemôžu predstavovať výnimočné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že žalobkyňa nemala dominantné postavenie.

262 Okrem toho žalobkyňa uviedla šesť tvrdení, ktoré treba preskúmať na účel stanovenia, či v prejednávanom prípade existovali takéto výnimočné okolnosti v zmysle judikatúry Súdneho dvora.

263 Po prvé, žalobkyňa tvrdí, že existoval veľký konkurenčný tlak, ktorý spôsobovali ostatní výrobcovia sódy.

264 V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým pripomenúť to, že existencia určitého stupňa hospodárskej súťaže nie je nezlučiteľná s existenciou dominantného postavenia na relevantnom trhu.

265 Okrem toho je potrebné poznamenať, že žalobkyňa neposkytla žiaden dôkaz, ktorý by mohol spochybniť „neexistenciu akejkoľvek konkurencie zo strany Solvay a iných výrobcov zo západnej Európy“ konštatovanú Komisiou. Práve naopak, žalobkyňa priznáva, že v Spojenom kráľovstve nedošlo zo strany kontinentálnych výrobcov k významným predajom sódy. Taktiež priznáva „nepravdepodobnosť toho, že sa na trhu objaví ‚nový‘ výrobca syntetickej sódy a vytvorí výrobné kapacity v Spojenom kráľovstve“ (odôvodnenie č. 128 napadnutého rozhodnutia).

266 Navyše, v odôvodnení č. 128 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že „zákazníci [považujú] spoločnosti General Chemical a Brenntag za druhotného poskytovateľa“, čo žalobkyňa uznáva. Žalobkyňa sa však domnieva, že na to, aby prišla o svoj zisk by stačilo, aby jeden veľký zákazník zmenil druhotného poskytovateľa na hlavného poskytovateľa alebo aby niekoľko zákazníkov zvýšilo svoje nákupy u druhotného poskytovateľa. Takéto tvrdenie sa však zdá byť čisto teoretické, keďže žalobkyňa nepredložila na podporu svojich tvrdení žiaden dôkaz. V každom prípade, dokonca aj za predpokladu, že by toto tvrdenie bolo opodstatnené, je tvrdenie žalobkyne neúčinné, keďže samotná skutočnosť, že zákazníci využívajú takéto hrozby, nemôže predstavovať výnimočnú okolnosť vylučujúcu existenciu dominantného postavenia na relevantnom trhu.

267 Podobne, hoci žalobkyňa spochybňuje „úspech [svojej] stratégie smerujúcej k obmedzeniu prítomnosti alebo efektívnosti spoločností General Chemical alebo Brenntag, ako aj konkurentov na minimum a zachovaniu svojho dominantného podielu na trhu v Spojenom kráľovstve“, na podporu svojich tvrdení nepredložila žiaden konkrétny dôkaz.

268 Pokiaľ ide o dokumenty pochádzajúce od kontinentálnych zdrojov týkajúce sa amerických súťažiteľov, s ktorými sa žalobkyňa oboznámila po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania, nemôžu zmeniť posúdenie Komisie, pokiaľ ide o existenciu dominantného postavenia žalobkyne na relevantnom trhu. Žalobkyňa sa totiž počas správneho konania odvolávala na americké dovozy, a Komisia tieto tvrdenia zohľadnila pred prijatím napadnutého rozhodnutia.

269 Z toho teda vyplýva, že tvrdenie žalobkyne vychádzajúce z existencie konkurenčného tlaku pochádzajúceho zo strany iných výrobcov sódy, ktoré nie je podopreté, nemôže predstavovať výnimočnú okolnosť vylučujúcu existenciu dominantného postavenia žalobkyne na relevantnom trhu.

270 Po druhé, žalobkyňa sa odvoláva na možnosť nahradenia sódy lúhom sodným, črepmi alebo dolomitom, čo podľa nej predstavuje konkurenčný tlak v jej vzťahu k jej zákazníkom.

271 V tomto smere je potrebné konštatovať, že v odôvodneniach č. 129 až 133 napadnutého rozhodnutia vykonala Komisia podrobnú analýzu nahraditeľnosti sódy lúhom sodným, a konštatovala, že v praxi je táto možnosť veľmi obmedzená. Žalobkyňa vo svojej žalobe nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by túto analýzu mohol spochybniť.

272 Pokiaľ ide o črepy, Komisia v odôvodnení č. 134 napadnutého rozhodnutia zdôraznila, že dopyt zákazníka po sóde na výrobu sklenených nádob mohol poklesnúť o 15 % alebo aj menej z dôvodu použitia črepov. Tento percentuálny údaj žalobkyňa nespochybňuje. Komisia taktiež priznala, že je možné, že používanie črepov vo všeobecnosti znižuje závislosť zákazníkov na dodávateľoch sódy bez toho, aby znížila schopnosť silného výrobcu sódy vylúčiť menších výrobcov sódy. Z tohto dôvodu je potrebné, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, konštatovať, že Komisia zohľadnila možnosť nahradenia sódy črepmi. Tvrdenie žalobkyne z tohto dôvodu nie je skutkovo podložené.

273 Pokiaľ ide o dolomit, žalobkyňa iba spomína jeho existenciu, neuvádza žiadne tvrdenia a nepredkladá žiaden dôkaz umožňujúci zhodnotiť jeho používanie ako náhradu za sódu.

274 Dokumenty uvedené žalobkyňou v jej pripomienkach predložených po konzultácii spisu v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania iba umožňujú preukázať to, že sóda a črepy sú čiastočne nahraditeľné, a že sóda môže byť prípadne nahradená dolomitom. V dokumentoch sa nenachádza nič, čo by umožňovalo spochybniť závery Komisie, pokiaľ ide o skutočnosť, že čiastočná nahraditeľnosť sódy inými výrobkami nevylučuje dominantné postavenie žalobkyne na relevantnom trhu. Navyše, ako uviedla Komisia, žalobkyňa netvrdí, že dolomit používajú sklári, hlavní kupci sódy. Nič teda nenasvedčuje tomu, že by používanie dolomitu mohlo mať vplyv na dominantné postavenie žalobkyne na relevantnom trhu.

275 Vzhľadom na uvedené okolnosti žalobkyňa nepreukázala, že sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia keď dospela k záveru, že možnosti nahradenia nepredstavujú významný tlak vzhľadom na vplyv žalobkyne na trhu.

276 Po tretie, žalobkyňa tvrdí, že Komisia mala zohľadniť konkurenčný tlak, ktorý spôsobovali jej zákazníci.

277 Žalobkyňa vo svojej žalobe uviedla, že štyria jej najväčší zákazníci predstavujú približne 50 % jej predajov. Konkrétny podiel každého z týchto štyroch zákazníkov však neupresnila. Navyše, iba uviedla ničím nepodložené tvrdenie, že títo zákazníci, najmä výrobcovia skla, mali „značnú kúpnu silu". V dôsledku toho, dokonca aj za predpokladu, že Komisia mala zohľadniť kritérium vyrovnávacej sily zákazníkov, žalobkyňa nepreukázala, že jej zákazníci mohli vyvážiť jej silu na trhu.

278 Po štvrté, žalobkyňa spochybňuje tvrdenie Komisie, podľa ktorého udržiavala vyššiu úroveň cien, ako je úroveň cien v iných členských štátoch. V tomto smere je potrebné uviesť, že žalobkyňa uznáva, že jej ceny „mali tendenciu byť o čosi vyššie ako ceny v iných členských štátoch". Je pravda, že žalobkyňa sa odvoláva na pokles dopytu po sóde, ku ktorému v tej istej miere nedošlo na iných trhoch, výmenné kurzy a náklady na pohonné hmoty. Žalobkyňa však svoju argumentáciu nepodporila žiadnym konkrétnym dôkazom, ktorý by Súdu prvého stupňa umožnil overiť opodstatnenosť jej tvrdení.

279 Po piate, žalobkyňa tvrdí, že s cieľom udržať životaschopnosť svojich dvoch tovární na výrobu sódy bolo jej stratégiou zachovať dostatočné množstvo predajov, čo znamenalo snažiť sa zvýšiť predaje a odpovedať na konkurenčné ponuky alternatívnych poskytovateľov. Postačuje však uviesť to, že takéto tvrdenie nemôže spochybniť existenciu dominantného postavenia žalobkyne na relevantnom trhu.

280 Po šieste, žalobkyňa sa odvoláva na antidumpingové opatrenia prijaté Komisiou. V tomto smere je potrebné uviesť, že v napadnutom rozhodnutí Komisia podrobne skúmala antidumpingové opatrenia prijaté vo vzťahu k americkým výrobcom (odôvodnenia č. 51 až 54), a pokiaľ ide o silu žalobkyne na trhu, dospela k záveru, že využívala ochranu pred výrobcami zo Spojených štátov a výrobcami z východnej Európy poskytovanú antidumpingovými opatreniami, ako aj cenové obmedzenia uložené spoločnosti General Chemical v dôsledku antidumpingových povinností (odôvodnenie č. 128).

281 V odpovedi na tieto úvahy žalobkyňa predovšetkým tvrdí, že dokázaná existencia dumpingu až do roku 1984 je nezlučiteľná so záverom, že mala v tomto čase dominantné postavenie. Žalobkyňa však nevysvetľuje to, ako by existencia dumpingu zo strany amerických výrobcov mohla viesť k záveru, že nemala dominantné postavenie. V každom prípade nariadenie č. 2253/84, ktoré bolo prijaté v úplne odlišnom kontexte ako článok 82 ES, nenaznačuje, že žalobkyňa nemala dominantné postavenie v Spojenom kráľovstve.

282 Žalobkyňa ďalej tvrdí, že prijatie antidumpingových opatrení podľa Komisie znamenalo, že tieto opatrenia neovplyvnia hospodársku súťaž v rámci Spoločenstva. Žalobkyňa však nijako nepodporuje toto tvrdenie, ktoré sa javí byť čisto teoretické, keďže nariadenia č. 2253/84 nijak neodkazuje na situáciu hospodárskej súťaže v rámci Spoločenstva.

283 Napokon, ani na základe tvrdení uvedených žalobkyňou nie je možné pripustiť existenciu výnimočných okolností, ktoré by odôvodňovali spochybnenie konštatovania, že mala dominantné postavenie na relevantnom trhu.

284 V dôsledku toho je opodstatnené štvrtý žalobný dôvod zamietnuť.

O piatom žalobnom dôvode: neexistencia zneužitia dominantného postavenia

285 Piaty žalobný dôvod sa v podstate skladá z troch častí založených po prvé na zľavách na limitné množstvo, po druhé na klauzulách o výlučnom zásobovaní a obmedzeniach nákupov u konkurentov a po tretie na iných finančných podnetoch.

O prvej časti: zľavy na limitné množstvo

— Tvrdenia účastníkov konania

286 Žalobkyňa spochybňuje úvahu, podľa ktorej jej cenové praktiky v relevantnom čase predstavujú zneužitie. Jej praktiky boli údajne v každom prípade, vzhľadom na hospodárske a ekonomické faktory, bežnými súťažnými konaniami. Dohody v oblasti cien uzatvorené žalobkyňou nikdy nenarušili súťažnú štruktúru trhu a ani nespôsobili zákazníkom škodu.

287 Žalobkyňa tvrdí, že nie je zneužitím, keď dominantný poskytovateľ zjedná zníženú cenu, ak je jeho zákazník ochotný objednať dodatočné množstvo. Ani predmetom a ani účinkom zliav na limitné množstvo nebolo vylúčiť konkurentov z trhu. Podľa žalobkyne boli zavedené ako odpoveď na žiadosti zákazníkov, ktoré smerovali k získaniu nižšej ceny za akékoľvek dodatočne objednané množstvo. Podľa žalobkyne bolo účelom individuálne zjednaných zliav zachovanie činnosti továrne a určitej rentability, aby sa zamedzilo ďalšiemu zatvoreniu továrne. Takéto zľavy potom zákazníkov podnecujú k nákupu množstiev sódy, ktoré by si za normálnych okolností nemohli kúpiť. V tomto smere bolo obzvlášť dôležité zatraktívniť sódu v porovnaní s náhradnými výrobkami, ako sú napríklad lúh sodný, črepy a dolomit.

288 Navyše žalobkyňa tvrdí, že sa jej netto ceny nikdy neodchýlili od hospodárskej reality, a že zľavy boli celkom transparentné v tom zmysle, že zákazník bol písomne informovaný o množstve, ktoré ho oprávňuje na zľavu, a o presnej výške zľavy, na rozdiel od situácie skúmanej vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Súdneho dvora z 9. novembra 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Miche-lin/Komisia, 322/81, Zb. s. 3461. Zákazník podľa žalobkyne nečelil tlaku kúpiť si u nej dodatočný tovar a nebol odrádzaný od kúpy dodatočného objemu u tretích osôb zo strachu, že by prišiel o zľavu zo stredného množstva. Okrem toho, zľavy na limitné množstvo sa týkali iba malého percenta z jej celkových predajov sódy, konkrétne 8 %.

289 Okrem jedného prípadu neboli zľavy akýmkoľvek spôsobom späté so skutočnosťou, že si kupujúci kúpi celé množstvo svojich potrieb alebo len určité percento z nich u žalobkyne. Tieto zľavy boli ponúkané na dodatočné množstvo vo vzťahu k odhadovanému strednému množstvu, ktoré si zákazník stanovil získať u nej a u jedného alebo viacerých druhotných poskytovateľov vo vopred určených pomeroch. Zákazníkom nič nebránilo kedykoľvek získať akékoľvek nimi požadované množstvá u ich poskytovateľov. Situácia tak bola podľa žalobkyne odlišná od situácie, kedy bolo prijaté rozhodnutie Komisie 88/518/EHS z 18. júla 1988 týkajúce sa konania podľa

článku [82 ES] (vec č. IV/30.178 Napier Brown – British Sugar) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 284, s. 41).

290 Žalobkyňa taktiež poznamenáva, že v prejednávanom prípade zľavy na limitné množstvo, ktoré poskytla, nemali za cieľ spôsobiť diskrimináciu medzi jej zákazníkmi a neovplyvnili ich konkurenčné postavenie *inter se*. Vzhľadom na rôznorodosť zákazníkov a náhradných výrobkov bolo nevyhnutné jednať s každým zákazníkom individuálne. V každom prípade zľavy na limitné množstvo, ktoré poskytla, spôsobili iba bezvýznamný účinok, pokiaľ ide o diferenciáciu nákladov jej zákazníkov.

291 Okrem toho dohody uzatvorené v oblasti zliav podľa žalobkyne neboli uzatvorené na dobu neurčitú, na rozdiel od dohôd posudzovaných v rozsudku Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovanom v bode 216 vyššie. O týchto dohodách sa rozhodlo v rámci jednotlivých ročných jednaní. Navyše, podľa žalobkyne výška alebo dostupnosť zľavy nezávisela na skutočnosti, že zákazník dosiahol určitý cieľ nákupu alebo získal dodatočné množstvo v určitom predchádzajúcom roku.

292 Žalobkyňa dodáva, že zľavy boli poskytované na dodatočné nákupy sódy, a nie v súvislosti s nákupom škály výrobkov zákazníkom. Žalobkyňa sa z tohto dôvodu domnieva, že jej konanie, ktoré spočívalo v tom, že svojím zákazníkom ponúkala zníženú cenu za dodatočné množstvo, nebolo zneužitím.

293 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

294 Podľa ustálenej judikatúry je pojem zneužitie objektívnym pojmom, ktorý sa týka takého správania podniku v dominantnom postavení, ktoré môže ovplyvniť štruktúru trhu, na ktorom je práve z dôvodu prítomnosti dotknutého podniku úroveň hospodárskej súťaže už oslabená, a ktorého dôsledkom je bránenie zachovaniu existujúcej úrovne hospodárskej súťaže na trhu alebo rozvoju tejto hospodárskej súťaže, a to použitím iných prostriedkov než tie, ktorými sa vedie obvyklá súťaž výrobkov alebo služieb na základe plnení hospodárskych subjektov (rozsudok Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 91, a rozsudok zo 14. decembra 2005, General Electric/Komisia, T-210/01, Zb. s. II-5575, bod 549).

295 Hoci konštatovanie existencie dominantného postavenia samo o sebe neimplikuje žiadnu výčitku voči dotknutému podniku, tomuto podniku prináleží bez ohľadu na príčiny tohto postavenia, osobitná zodpovednosť za to, aby svojím správaním neohrozil účinnú a neporušenú hospodársku súťaž na spoločnom trhu (rozsudky Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Komisia, už citovaný v bode 288 vyššie, bod 57, a Microsoft/Komisia, už citovaný v bode 254 vyššie, bod 229). Podobne, aj keď existencia dominantného postavenia nezbavuje podnik, ktorý má toto postavenie, práva zachovať svoje vlastné obchodné záujmy, pokiaľ sú tieto záujmy ohrozené, a hoci je tento podnik oprávnený v primeranom rozsahu uskutočniť úkony, ktoré považuje za vhodné na účely ochrany svojich záujmov, takéto konanie nemožno povoliť, ak je jeho cieľom posilnenie daného dominantného postavenia a jeho zneužitie (rozsudok United Brands a United Brands Continental/Komisia, už citovaný v bode 254 vyššie, bod 189, a rozsudok z 30. septembra 2003, Michelin/Komisia, T-203/01, Zb. s. II-4071, bod 55).

296 Pokiaľ ide presnejšie o poskytovanie zliav podnikom v dominantnom postavení, z ustálenej judikatúry vyplýva, že vernostná zľava, ktorá je poskytnutá ako protihodnota záväzku zákazníka zásobovať sa výlučne alebo skoro výlučne od podniku

v dominantnom postavení, je v rozpore s článkom 82 ES. Cieľom takejto zľavy je totiž prostredníctvom poskytnutia finančných výhod brániť zásobovaniu sa zákazníkov od konkurenčných výrobcov (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 56; pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. s. 1663, bod 518).

297 Systém zliav, ktorý má účinky spočívajúce v uzavretí trhu, sa považuje za systém v rozpore s článkom 82 ES, ak ho uplatňuje podnik v dominantnom postavení. Z tohto dôvodu Súdny dvor rozhodol, že zľava, ktorá sa viaže na dosiahnutie cieľa nákupu, porušuje článok 82 ES (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 57).

298 O systémoch množstvových zliav viažucich sa iba na objem nákupov od podniku v dominantnom postavení sa v zásade predpokladá, že nemajú účinky spočívajúce v uzavretí trhu, ktoré sú zakázané článkom 82 ES. Ak sa totiž zvýšenie dodaného množstva prejaví v nižších nákladoch dodávateľa, tento dodávateľ je oprávnený poskytnúť zákazníkovi profit z tohto zníženia nákladov prostredníctvom výhodnejšej ceny. Množstvové zľavy by teda mali odrážať nárast efektívnosti a úspory z rozsahu dosiahnutý podnikom v dominantnom postavení (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 58).

299 Z toho vyplýva, že systém zliav, v rámci ktorého výška zľavy narastá v závislosti od kúpeného množstva, neporušuje článok 82 ES, pokiaľ z kritérií a podmienok poskytovania zliav nevyplýva, že systém nespočíva na hospodársky odôvodnenej protihodnote, ale má tendenciu, podobne ako vernostné zľavy a zľavy na dosiahnutie cieľa nákupu, brániť zákazníkom v zásobovaní sa od konkurenčných výrobcov (rozsudky Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 90, a Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 59).

300 Na stanovenie prípadnej zneužívajúcej povahy systému množstvových zliav bude teda potrebné posúdiť všetky okolnosti, najmä kritériá a podmienky poskytovania zliav, a preskúmať, či je cieľom zliav prostredníctvom výhody nezakladajúcej sa na žiadnom hospodárskom plnení, ktoré by ich odôvodňovalo, zbaviť kupujúceho možnosti výberu zdrojov svojho zásobovania alebo mu túto možnosť obmedziť, brániť konkurentom vstúpiť na trh, uplatňovať na obchodných partnerov rozdielne podmienky pri rovnakých plneniach alebo posilniť dominantné postavenie narúšaním hospodárskej súťaže (rozsudky Hoffmann-La Roche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 90, a Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 60).

301 V prejednávanom prípade Komisia v odôvodneniach č. 139 až 141 napadnutého rozhodnutia uviedla:

„(139) Z povahy samotného systému a znenia interných dokumentov [žalobkyne] je zrejmé, že zľavy z ‚limitného množstva' mali za cieľ vylúčiť účinnú hospodársku súťaž týmito prostriedkami:

— nabádanie zákazníkov k nákupu limitného množstva u [žalobkyne], ktorý by mohli nakúpiť u iného dodávateľa,

— minimalizovanie alebo neutralizácia konkurenčného dopadu spoločnosti General Chemical zachovaním jej prítomnosti na trhu, pokiaľ ide o cenu, množstvo a zákazníkov, v rámci limitov zaisťujúcich udržanie účinného monopolu [žalobkyne],

— vylúčenie spoločnosti Brenntag z trhu alebo prinajmenšom minimalizovanie jej konkurenčného účinku,

— minimalizovanie rizika, že by zákazníci využili iné zásobovacie zdroje, či už iných dodávateľov, obchodníkov alebo iných výrobcov Spoločenstva,

— zachovanie alebo posilnenie kvázi monopolu [žalobkyne] na [relevantnom] trhu.

(140) Podstatné rozdiely v ‚prahových' množstvách, ktoré každého zákazníka oprávňovali na zľavu, ukazujú, že systém zliav na limitné množstvo a cenové výhody, ktoré ponúkal, nezáviseli od rozdielov v nákladoch [žalobkyne] vo vzťahu k dodaným množstvám, ale na nákupe limitného množstva zákazníkom u [žalobkyne].

(141) Na to, aby sa na takéto praktiky vzťahoval článok 82 [ES], nie je potrebné, aby bol zákazník právne donútený alebo aby sa výslovne zaviazal zásobovať sa výlučne od dominantného podniku. Stačí, aby predmetom alebo účinkom ponúkaných podnetov bolo viazanie zákazníkov na dominantného výrobcu." [*neoficiálny preklad*]

302 Navyše v odôvodneniach č. 61 až 82 napadnutého rozhodnutia Komisia odkazuje aj na mnohé dokumenty týkajúce sa zliav na limitné množstvo, podľa ktorých žalobkyňa zamýšľala vylúčiť konkurentov z trhu.

303 Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa nespochybňuje existenciu a obsah dokumentov, o ktoré sa Komisia v napadnutom rozhodnutí opiera. Z týchto dokumentov je zrejmé, že zľavy poskytnuté žalobkyňou neodrážali nárast efektívnosti a úspory

z rozsahu. Na rozdiel od množstvovej zľavy spätej iba s množstvom nákupu mali tieto zľavy za cieľ brániť zásobovaniu zákazníkov od konkurentov.

304 Navyše žiadne z tvrdení žalobkyne smerujúce k dokázaniu toho, že zľavy na limitné množstvo neboli v rozpore s článkom 82 ES, nemôže spochybniť závery Komisie.

305 Po prvé, žalobkyňa tvrdí, že zľavy na limitné množstvo boli zavedené na žiadosť zákazníkov. Takéto tvrdenie je však irelevantné. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pre podnik nachádzajúci sa v dominantnom postavení na trhu je skutočnosť viazať kupujúcich – aj keď na ich žiadosť – povinnosťou alebo sľubom zásobiť sa úplne alebo, pokiaľ ide o podstatnú časť ich potrieb, výhradne od uvedeného podniku zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES, či je už dotknutá povinnosť uvedená ako taká, alebo ako jej protihodnota je poskytnutá zľava (rozsudok Hoffmann-Laroche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 89).

306 Po druhé, žalobkyňa tvrdí, že jej cieľom bolo zachovanie činnosti továrne a vyhnutie sa ďalšiemu zatvoreniu továrne. V tomto smere stačí konštatovať, že úmysel zachovať alebo zvýšiť svoje výrobné kapacity nie je objektívnym odôvodnením umožňujúcim podnikom vyhnúť sa uplatneniu článku 82 ES.

307 Po tretie, žalobkyňa tvrdí, že na rozdiel od situácie skúmanej vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Banden-Industrie-Michelin/Komisia, už citovaný v bode 288 vyššie, bol jej systém transparentný. Je potrebné uviesť, že Komisia žalobkyni nevyčítala netransparentnú povahu jej zliav na limitné množstvo. V každom prípade, podľa

judikatúry je systém vernostných zliav v rozpore v článkom 82 ES bez ohľadu na to, či je transparentný alebo nie (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 111).

308 Po štvrté, žalobkyňa tvrdí, že zľavy na limitné množstvo predstavujú iba 8 % jej celkového predaja sódy. V tomto smere je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o dôsledok, ktorý sa uvádza v judikatúre citovanej v bode 295 vyššie, tento sa nemusí týkať konkrétneho dôsledku oznámeného zneužívajúceho správania. Na účely zistenia porušenia článku 82 ES stačí preukázať, že zneužívajúce správanie podniku v dominantnom postavení vedie k obmedzeniu hospodárskej súťaže, alebo, inými slovami, že má alebo môže mať takýto dôsledok (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 239). Je potrebné dodať, že 8 % z celkového predaja sódy žalobkyne nemožno v žiadnom prípade považovať za zanedbateľné množstvo uvedeného predaja.

309 Po piate, žalobkyňa tvrdí, že zľavy na limitné množstvo neboli diskriminačné. Toto tvrdenie musí byť taktiež zamietnuté. Komisia žalobkyni nevyčíta diskriminačnú povahu jej zliav na limitné množstvo, a navyše, aj kedy uvedené zľavy neboli diskriminačné, nič by sa nezmenilo na tom, že žalobkyňa nespochybňuje existenciu a obsah dokumentov, o ktoré sa Komisia opiera v napadnutom rozhodnutí a z ktorých vyplýva, že tieto zľavy neboli založené na hospodársky odôvodnenej protihodnote a že smerovali k zabráneniu zásobovania sa zákazníkov od konkurenčných výrobcov. Keďže takéto zľavy majú účinok oddelenia trhu, sú v rozpore s článkom 82 ES, pokiaľ sú používané podnikom v dominantnom postavení (pozri bod 297 vyššie).

310 Po šieste, žalobkyňa zdôrazňuje, že jej dohody uzatvorené v oblasti zliav neboli dohodami uzatvorenými na dobu neurčitú. Dokonca aj za predpokladu, že by tieto dohody

uzatvorené v oblasti zliav boli uzatvorené na krátky čas, neumožňovalo by to preukázať to, že tieto dohody nemali za následok vylúčenie hospodárskej súťaže.

311 Na záver je potrebné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala, že sa Komisia dopustila pochybenia keď dospela k záveru, že systém zliav uplatňovaný žalobkyňou mal za cieľ vylúčiť účinnú hospodársku súťaž.

312 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvá časť piateho žalobného dôvodu musí byť zamietnutá.

O druhej časti: klauzuly o výlučnom zásobovaní a obmedzení nákupov u konkurentov

— Tvrdenia účastníkov konania

313 Žalobkyňa spochybňuje to, že jej dohody uzatvorené v oblasti cien sa rovnajú klauzule o výlučnosti. Žalobkyňa tvrdí, že sa Komisia približuje k tvrdeniu, že skutočnosť, že sa dominantný poskytovateľ snaží získať všetky objednávky zákazníka alebo ich podstatnú časť alebo pokryť všetky ich potreby alebo podstatnú časť z nich, predstavuje zneužívajúce konanie. Takéto tvrdenie sa však podľa žalobkyne rovná tvrdeniu, že vzhľadom na jej podiel na trhu nemala právo konkurovať na trhu s cieľom získať objednávky. V tomto smere však neexistuje žiadna judikatúra a toto tvrdenie by vylučovalo efektívnu hospodársku súťaž, čo je nezlučiteľné s „filozofiou pravidiel hospodárskej súťaže“.

314 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

315 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pre podnik nachádzajúci sa v dominantnom postavení na trhu je skutočnosť, že viaže kupujúcich – aj keď na ich žiadosť – povinnosťou alebo sľubom zásobiť sa úplne alebo, pokiaľ ide o podstatnú časť ich potrieb, výhradne od uvedeného podniku, zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES, či už je dotknutá povinnosť dohodnutá ako taká, alebo je ako jej protihodnota poskytnutá zľava. To platí rovnako v prípade, že uvedený podnik bez toho, aby ukladal kupujúcim formálny záväzok, uplatňuje, buď na základe dohôd uzavretých s kupujúcimi, alebo jednostranne, systém vernostných zliav, t. j. zľavy spojené s podmienkou, že zákazník – bez ohľadu na to, či je objem jeho nákupu značný alebo malý – sa zásobuje úplne alebo z veľkej časti svojej potreby výhradne od podniku v dominantnom postavení (rozsudok Hoffmann-Laroche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 89). Takéto záväzky o výlučnom zásobovaní sa, či už sa za ne ako protihodnota poskytuje alebo neposkytuje zľava alebo zľava za vernosť s cieľom motivovať kupujúceho zásobiť sa výlučne od podniku v dominantnom postavení, sú totiž nezlučiteľné s cieľom nenarušenej hospodárskej súťaže na spoločnom trhu, pretože nespočívajú na hospodárskom zvýhodnení odôvodňujúcom túto záťaž alebo zvýhodnenie, ale snažia sa odňať alebo obmedziť kupujúcemu možnosti výberu zdrojov svojho zásobovania a bránia iným výrobcom vstúpiť na trh (rozsudok Hoffmann-Laroche/Komisia, už citovaný v bode 216 vyššie, bod 90).

316 V prejednávanom prípade, pokiaľ ide o klauzulu výlučného zásobovania, Komisia v napadnutom rozhodnutí okrem iného uviedla:

„144. "Možné protisúťažné účinky klauzúl týkajúcich sa množstiev v dohodách [žalobkyne] o dodávkach musia byť posudzované vzhľadom na deklarovanú politiku [žalobkyne] voči spoločnostiam General Chemical a Brenntag. Ako ukazujú dokumenty získané v [továrni žalobkyne], táto spoločnosť sa snažila úplne nevylúčiť všetkých konkurentov. Jej cieľom bolo, aby General Chemical aspoň zostala ‚prítomná „na trhu – prísne kontrolovaná tak na poli cien, ako aj na poli množstva – čo zodpovedá potrebe väčšiny veľkých zákazníkov druhého poskytovateľa, bez toho aby fakticky predstavovala skutočnú konkurenčnú hrozbu pre kvázi monopolné postavenie [žalobkyne].

145. Úsilím o určenie celkovej potreby každého veľkého zákazníka mohla [žalobkyňa] štruktúrovať svoj systém zliav na ‚limitné množstvo' spôsobom vylučujúcim alebo minimalizujúcim prítomnosť konkurentov. V mnohých prípadoch obdržala od zákazníka uistenie, že obmedzia svoje nákupy od konkurencie alebo ich obmedzia na určité množstvo. V prípade spoločnosti Beatson Clarke bolo výslovne stanovené, že sa zákazník bude [u žalobkyne] zásobovať vo výške svojej celkovej potreby.

146. Takéto dohody podstatne obmedzujú zmluvnú slobodu zákazníka, bránia príchodu konkurentov na trh a rovnajú sa klauzule výlučnosti.

147. Dohody uzatvorené medzi [žalobkyňou] a týmito veľkými zákazníkmi znamenali, že títo boli viazaní takmer vo výške svojej celkovej potreby (a najmenej v jednom prípade vo výške svojej celkovej potreby), zatiaľ čo konkurenčný účinok ostatných poskytovateľov bol minimalizovaný." [*neoficiálny preklad*]

317 V odôvodneniach č. 83 až 114 napadnutého rozhodnutia sa Komisia taktiež odvolávala na mnohé dokumenty týkajúce sa spoločností Pilkington, Rockware, CWS, Redfearn a Beatson Clarke.

318 Je potrebné konštatovať, že tieto dokumenty dokazujú, že si žalobkyňa priala obmedziť nákupy svojich zákazníkov od konkurentov.

319 Pokiaľ ide o spoločnosť Beatson Clarke, Komisia uviedla priame dôkazy umožňujúce preukázať to, že táto spoločnosť uzatvorila so žalobkyňou dohodu o vylúčení účinnej hospodárskej súťaže, na základe ktorej mala povinnosť zásobovať sa každý rok vo výške svojej celkovej potreby u žalobkyne.

320 Vo svojej žalobe žalobkyňa existenciu tejto dohody nepopiera. Dokonca pripúšťa to, že „ako bolo vyjadrené v jej listoch, takéto ustanovenie by mohlo byť označené za vernostnú zľavu". Podľa žalobkyne dohoda so spoločnosťou Beatson Clarke mala za cieľ podporiť nerentabilné vývozy. Takéto tvrdenie však nemôže spochybniť konštatovanie Komisie, podľa ktorého existoval záväzok výhradného zásobovania.

321 Podobne, pokiaľ ide o spoločnosť Redfearn, Komisia okrem iného konštatovala, že „dohoda na rok 1987 stanovila, že Redfearn si u [žalobkyne] zakúpi najmenej 45 000 ton zo svojej celkovej odhadovanej potreby 47 500 ton (t. j. približne 95 % svojej

potreby)“ a že žalobkyňa k tomu ešte ponúkla „dodatočný podnet kupovať u nej všetko limitné množstvo vo forme zľavy 10 [libier šterlingov (GBP)]“. Žalobkyňa nespochybňuje existenciu tohto záväzku spoločnosti Redfearn zásobovať sa vo výške značnej časti svojej potreby u nej.

322 Z tohto dôvodu Všeobecný súd bez toho, aby preskúmal všetky dokumenty, na ktoré sa Komisia v napadnutom rozhodnutí odvolávala, dospel k záveru, že Komisia správne konštatovala, že žalobkyňa uzatvorila dohody o zásobovaní, ktoré sú v rozpore s článkom 82 ES.

323 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť druhú časť piateho žalobného dôvodu.

O tretej časti: iné finančné podnety

— Tvrdenia účastníkov konania

324 Žalobkyňa tvrdí, že iné finančné podnety boli zvyčajne ponúknuté na žiadosť zákazníka, a ich cieľom bolo umožniť zákazníkom rast prostredníctvom vývozov, ktoré by inak neboli rentabilné, pomáhať im udržať ich podiel na trhu a samozrejme čeliť lacnému dovážanému tovaru. Cieľom alebo účinkom takýchto dohôd údajne nebolo zaviazať zákazníkov.

325 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

— Posúdenie Všeobecným súdom

326 V odôvodneniach č. 148 až 150 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza:

„(148) Vo svojich dohodách uzatvorených so spoločnosťou Beatson Clarke [žalobkyňa] taktiež uviedla, že ‚pomocný balíček, ktorý sa spojil so zľavou na ‚limitné množstvo', podliehal jej súhlasu zásobovať sa na 100 % u [žalobkyne], teda podmienke, ktorá bola potvrdená písomne. Cieľom a účinkom tohto zvláštneho ‚podnetu' bolo posilnenie postavenia [žalobkyne] vo vzťahu k zákazníkovi a vylúčenie konkurencie.

(149) Všetky opatrenia uvedené v odôvodneniach č. 139 až 147 mali za cieľ vylúčiť alebo obmedziť možnosti, aby iní výrobcovia alebo dodávatelia sódy mohli konkurovať [žalobkyni]. Musí sa na ne prihliadať vzhľadom na jasne vyjadrenú stratégiu [žalobkyne] udržať si kvázi (nie na 100 %) monopol na [relevantnom] trhu. Tieto opatrenia teda konsolidovali dominantné postavenie [žalobkyne] spôsobom, ktorý bol nezlučiteľný s pojmom hospodárska súťaž vlastným článku 82 [ES].

(150) Zľavy neodrážali možné rozdiely v nákladoch založené na dodanom množstve, ale boli diktované vôľou pokryť celú potrebu zákazníka alebo čo možno

najväčšie percento z nej. Systém zliav na ‚limitné množstvo teda zahŕňal značné odchýlky u jednotlivých zákazníkov, pokiaľ ide o ‚prahové množstvo, od ktorého sa uplatňoval. Okrem toho existovali rozdiely, pokiaľ ide o výšku samotnej zľavy na tonu, keďže sa zľava pohybovala od 6 GBP na tonu až do výšky 30 GBP alebo aj viac.“ [*neoficiálny preklad*]

327 V tomto smere je potrebné uviesť, že žalobkyňa nespochybňuje existenciu finančných podnetov, ktoré ponúkala svojim zákazníkom.

328 Ako bolo uvedené v bode 305 vyššie, skutočnosť, že finančné podnety boli zákazníkom ponúkané na ich žiadosť a že mali za cieľ pomôcť zákazníkom vo vývoze, udržať ich podiel na trhu alebo dokonca čeliť lacnému dovážanému tovaru, a že takéto opatrenia sú transparentné, nie sú relevantnými skutočnosťami v rámci posúdenia ich zákonnosti vzhľadom na článok 82 ES. Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého cieľom a účinkom dohôd nebolo zaviazať zákazníkov, nemôže byť prijaté, keďže je zrejmé, okrem iného, z vyššie uvedených odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalobkyňa uviedla, aspoň pokiaľ ide o jedného zákazníka, že pomocné balíčky, ktoré sa spojili so zľavou na limitné množstvo, boli podmienené jeho záväzkom zásobovať sa na 100 % od žalobkyne. Podobne ako zľavy na limitné množstvo, tieto dohody smerovali, aspoň pokiaľ ide o niektorých zákazníkov, k zabráneniu zásobovania zákazníkov u konkurenčných výrobcov.

329 Z toho vyplýva, že je opodstatnené zamietnuť tretiu časť piateho žalobného dôvodu a v dôsledku toho zamietnuť piaty žalobný dôvod v celom rozsahu.

O šiestom žalobnom dôvode: nedostatočný vplyv na obchod medzi členskými štátmi

Tvrdenia účastníkov konania

330 Žalobkyňa tvrdí, že ťažkosti, ktoré mala Komisia s preukázaním nevyhnutného vplyvu na obchod medzi členskými štátmi, vyplývajú z jej stručnej a rozporuplnej analýzy tejto otázky. Ďalej tvrdí, že táto analýza už bola kritizovaná Súdom prvého stupňa v bode 63 rozsudku ICI II, už citovaného v bode 16 vyššie. Navyše, Komisia opustila dôležitú skutočnosť, ktorá bola obsiahnutá v oznámení o výhradách, že politika stanovovania cien žalobkyne mala vplyv na obchod v rámci Spoločenstva.

331 Podľa žalobkyne Komisia podobne nevysvetľuje fenomén „prísneho oddelenia vnútorných trhov v rámci Spoločenstva", na ktorý sa odvoláva v odôvodnení č. 152 napadnutého rozhodnutia, a nepreukazuje spojenie medzi uvedeným oddelením a tvrdeným zneužitím. Potom, ako v čase prijatia rozhodnutia 91/300 Komisia konštatovala, že oddelenie trhov bolo spôsobené zosúladeným postupom medzi žalobkyňou a spoločnosťou Solvay, neprevzala Komisia svoje tvrdenie o „prísnom oddelení" do napadnutého rozhodnutia. Žalobkyňa navyše zdôrazňuje to, že Komisia nepopiera vysvetlenie oddelenia trhov, ktoré predložila a ktoré sa zakladá na podrobnej a nespochybnenej hospodárskej analýze. Podľa žalobkyne je predložené vysvetlenie potvrdené vlastnými závermi Komisie v antidumpingových konaniach.

332 Navyše tvrdenie Komisie, podľa ktorého žalobkyňa chcela, aby spoločnosť General Chemical zostala na relevantnom trhu, je, ako tvrdí žalobkyňa, „nelogické"

a „nepodložené dôkazmi“. Komisia totiž na podporu tohto tvrdenia nepredložila žiadnu hospodársku analýzu. Okrem toho, toto tvrdenie je podľa žalobkyne v rozpore s vlastnými závermi Komisie, ku ktorým dospela v rozhodnutí 91/301/EHS z 19. decembra 1990 týkajúceho sa konania podľa článku [81 ods. 1 ES] (IV/33.016 – ANSAC) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 152, s. 54, ďalej len „rozhodnutie ANSAC“). Komisia sa navyše nesnaží podporiť svoje tvrdenie, podľa ktorého by v prípade neprítomnosti spoločnosti General Chemical boli spotrebitelia podnecovaní hľadať si iné, možno lacnejšie, zdroje zásobovania v kontinentálnej západnej Európe. V tomto smere žalobkyňa odkazuje na nariadenie Komisie (ES) č. 823/95 z 10. apríla 1995, ktorým sa ukladá dočasné antidumpingové clo na dovoz sódy pochádzajúcej zo Spojených štátov amerických [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 83, 1995, s. 8), podľa ktorého po dobu tri a pol roka po ukončení údajných porušení prakticky nedošlo k žiadnej zmene obchodu medzi Spojeným kráľovstvom a kontinentálnou Európou.

333 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

Posúdenie Všeobecným súdom

334 Podľa ustálenej judikatúry výklad a uplatnenie podmienky týkajúcej sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi, ktorá je obsiahnutá v článkoch 81 ES a 82 ES, musí vychádzať z účelu tejto podmienky, ktorým je určiť, v rámci právnej úpravy hospodárskej súťaže, hranicu medzi pôsobnosťou práva Spoločenstva a pôsobnosťou práva členských štátov. Do pôsobnosti práva Spoločenstva teda patria všetky kartelové dohody a postupy, ktoré by mohli ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol škodiť napĺňaniu cieľov jednotného trhu medzi členskými štátmi, najmä oddelením vnútroštátnych trhov alebo zmenou štruktúry hospodárskej

súťaže na spoločnom trhu (rozsudky z 31. mája 1979, Hugin Kassaregister and Hugin Cash Registers/Komisia, 22/78, Zb. s. 1869, bod 17, a z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 89).

335 Na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe skutkových a právnych okolností umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na štruktúru obchodu medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi. Okrem iného je však potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (rozsudky z 28. apríla 1998, Javico, C-306/96, Zb. s. I-1983, bod 16; z 21. januára 1999, Bagnasco a i., C-215/96 a C-216/96, Zb. s. I-135, bod 47, a Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 334 vyššie, bod 90). V tomto smere, ako bolo zdôraznené v bode 308 vyššie, 8 % z celkového predaja žalobkyne nemožno považovať za zanedbateľnú čiastku z jej predajov.

336 V prejednávanom prípade je potrebné uviesť, že sa Komisia právne postačujúcim spôsobom domnievala, že postupy vyčítané žalobkyni boli spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

337 Po prvé, zľavy na limitné množstvo majú vylučujúci účinok, keďže vernostná zľava, ktorá sa poskytuje ako protihodnota záväzku zákazníka, že sa bude zásobovať výlučne alebo skoro výlučne od podniku, ktorý má dominantné postavenie, má totiž prostredníctvom poskytnutia finančnej výhody zabrániť tomu, aby sa zákazníci zásobovali u konkurenčných výrobcov (rozsudok Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 56; pozri v tomto zmysle taktiež rozsudok Suiker Unie a i./Komisia, už citovaný v bode 296 vyššie, bod 518). Keďže správanie žalobkyne zamedzuje prístupu konkurentov na trh, môže mať účinky na obchodné toky a hospodársku súťaž na

spoločnom trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Komisia, už citovaný v bode 288 vyššie, bod 103).

338 Po druhé, Komisia sa odvoláva na strategický dokument žalobkyne z 28. júna 1985, podľa ktorého žalobkyňa zamýšľa brániť všetkým dovozom hustej sódy do Spojeného kráľovstva alebo ich obmedziť, s výnimkou dovozov spoločnosti General Chemical [predtým Allied] (odôvodnenia č. 66 až 70 napadnutého rozhodnutia). Podľa tohto dokumentu žalobkyne uvedeného v bode 70 napadnutého rozhodnutia:

„Stratégiou je aj naďalej uplatňovanie cien, ktoré sú vo všetkých prípadoch konkurencieschopné na dosiahnutie základného množstva [žalobkyne], ako aj ponúkanie ceny na limitné množstvo blížiacej sa k 15 GBP za tonu na získanie dodatočného množstva od spoločnosti Allied. Cieľom je udržať postavenie spoločnosti Allied na menej ako 30 000 ton ročne. Naším zámerom nie je prinútiť spoločnosť Allied, aby sa stiahla z trhu, keďže to by sklársky priemysel nútilo hľadať zdroje zásobovania buď v kontinentálnej západnej Európe alebo vo východnej Európe."

339 Vo svojich tvrdeniach žalobkyňa nespochybňuje ani existenciu a ani obsah tejto strategickej správy. Žalobkyňa totiž sama o sebe priznáva, že jej postupy, aspoň potenciálne, spôsobili zmeny v štruktúre obchodu, ktoré sú odlišné od tých, ktoré by vznikli na trhu otvorenom hospodárskej súťaži. V tejto otázke je potrebné uviesť, že kritérium uvedené v bode 335 vyššie, podľa ktorého vplyv na štruktúru obchodu medzi členskými štátmi nesmie byť zanedbateľný, je v prejednávanom prípade určite splnené.

340 Žiadne tvrdenie žalobkyne nemôže spochybniť záver, podľa ktorého postupy, ktoré sa jej vyčítajú, boli spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

341 Po prvé, žalobkyňa tvrdí, že v rozsudku ICI II, už citovanom v bode 16 vyššie, Súd prvého stupňa kritizoval analýzu Komisie týkajúcu sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi. Z bodu 63 toho rozsudku je však zrejmé, že nejednoznačnosť spomenutá Súdom prvého stupňa sa týkala iba skutočnosti, že Komisia konštatovala, že opatrenia prijaté žalobkyňou majú vplyv na obchod medzi členskými štátmi, namiesto konštatovania, že ho môžu ovplyvniť. Ďalej Súd prvého stupňa nespochybnil skutočnosť, že v tomto prípade opatrenia prijaté žalobkyňou boli spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

342 Po druhé žalobkyňa tvrdí, že Komisia v napadnutom rozhodnutí neuviedla dôležitý prvok, ktorý bol obsiahnutý v oznámení o výhradách, konkrétne že jej politika stanovovania cien mala vplyv na obchod v rámci Spoločenstva. V tomto smere je však potrebné uviesť, že preskúmanie Súdu prvého stupňa sa netýka časti oznámenia o výhradách, ktorá nebola prevzatá do napadnutého rozhodnutia. Súd prvého stupňa musí skúmať iba to, či napadnuté rozhodnutie vo svojej časti venovanej vplyvu na obchod je v súlade s článkom 82 ES, ako ho vykladá judikatúra.

343 Po tretie žalobkyňa vyčíta Komisii, že nevysvetlila fenomén „prísneho oddelenia vnútorných trhov v rámci Spoločenstva“ a spojenie medzi oddelením a tvrdeným zneužitím. Podľa žalobkyne bolo rozhodnutie 91/300 založené na konštatovaní Komisie, že oddelenie trhu vyplýva zo zosúladeného postupu medzi žalobkyňou a spoločnosťou Solvay, ktoré bolo predmetom rozhodnutia 91/297 a ktoré bolo následne zrušené Súdom prvého stupňa. Bez ohľadu na to, či Komisia mala povinnosť v napadnutom rozhodnutí uviesť príčiny oddelenia trhov, je potrebné uviesť to, že na jednej strane žalobkyňa nespochybňuje to, že toto oddelenie existovalo, a na strane druhej to, že dôkazy obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí odôvodňujú záver, že zľavy na limitné množstvo používané žalobkyňou mohli svojim vylučujúcim účinkom mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

344 Po štvrté, žalobkyňa spochybňuje tvrdenie Komisie, podľa ktorého chcela, aby spoločnosť General Chemical ostala na relevantnom trhu. V tomto smere sa odvoláva na rozhodnutie ANSAC prijaté v ten istý deň ako rozhodnutie 91/300. Žalobkyňa však netvrdí, že rozhodnutie ANSAC je v rozpore s rozhodnutím 91/300. Pasáž z rozhodnutia ANSAC citovaná žalobkyňou v žalobe je totiž súčasťou pripomienok ANSAC a nie posúdenia Komisie, ktorá navyše tieto pripomienky neakceptovala.

345 Po piate, žalobkyňa sa odvoláva na nariadenie č. 823/95, ktorého odôvodnenie č. 45 znie:

„Medzi rokom 1990 a obdobím šetrenia sa obchod medzi členskými štátmi so sódou vyrobenou v Spoločenstve zvýšil iba vo veľmi malej miere. Vzájomné postavenie jednotlivých hospodárskych subjektov Spoločenstva na vnútroštátnych trhoch sa takmer nezmenilo. Najmä prakticky nedošlo k žiadnej zmene štruktúry obchodu medzi Spojeným kráľovstvom a kontinentálnou Európou.“ [*neoficiálny preklad*]

346 Skutočnosť, že obchod medzi Spojeným kráľovstvom a kontinentálnou Európou sa po dátume, ktorý je považovaný za ukončenie porušenia, nezmenil, však nemôže postačovať na konštatovanie toho, že postupy vytýkané žalobkyni nemohli mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

347 Z vyššie uvedeného vyplýva, že je opodstatnené zamietnuť šiesty žalobný dôvod a v dôsledku toho zamietnuť návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

2. *O návrh na zrušenie alebo zníženie pokuty*

348 Na úvod žalobkyňa zdôrazňuje, že jej pripomienky týkajúce sa zrušenia alebo zníženia pokuty by sa nemali vykladať ako uznanie porušenia článku 82 ES a že sú predložené podporne.

349 Žalobkyňa v podstate uvádza štyri žalobné dôvody na podporu svojho návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty. Tieto žalobné dôvody sú založené, po prvé, na plynutí času, po druhé, na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia, po tretie, na nesprávnom stanovení doby trvania porušenia, a po štvrté, na poľahčujúcich okolnostiach.

O prvom žalobnom dôvode: plynutie času

Tvrdenia účastníkov konania

350 Žalobkyňa tvrdí, že aj keby Komisia bola oprávnená uložiť jej pokutu, Všeobecný súd by mal, v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci, pokutu zrušiť.

351 Žalobkyňa sa predovšetkým odvoláva na plynutie času od prijatia rozhodnutia 91/300 do prijatia napadnutého rozhodnutia.

352 Žalobkyňa okrem toho zdôrazňuje, že Komisia nesprávne vyjadrila dôvody uloženia pokuty a nezohľadnila zmenu relevantných okolností, ku ktorej došlo po prijatí rozhodnutia 91/300. Podľa žalobkyne nie je jasné, či kolégium komisárov o týchto zmenách vedelo na stretnutí, počas ktorého bolo údajne napadnuté rozhodnutie prijaté.

353 Komisia spochybňuje tvrdenia uvedené žalobkyňou.

Posúdenie Všeobecným súdom

354 Zo skúmania dokumentov predložených žalobkyňou v rámci prvého a druhého žalobného dôvodu, na ktoré sa odvoláva na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu, vyplýva, že Komisia prijala napadnuté rozhodnutie v súlade s nariadením č. 2988/74, ako aj so zásadou primeranej lehoty. Komisii tak nemožno vyčítať, že sa oneskorila s prijatím napadnutého rozhodnutia. Okrem toho z judikatúry vyplýva, že pri stanovení výšky pokút za porušenie práva hospodárskej súťaže musí Komisia zohľadniť nielen závažnosť porušenia a osobitné okolnosti prejednávanej veci, ale aj súvislosti, za ktorých k uvedenému porušeniu došlo, a zabezpečiť, aby jej konanie malo odstrašujúci účinok, najmä ak ide o porušenia, ktoré osobitne ohrozujú dosiahnutie cieľov Spoločenstva (rozsudky zo 7. júna 1983,

Musique diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 106, a z 5. apríla 2006, Degussa/Komisia, T-279/02, Zb. s. II-897, bod 272).

355 V dôsledku toho nie je potrebné zrušiť pokutu uloženú žalobkyni z dôvodu času, ktorý uplynul od prijatia rozhodnutia 91/300 až do prijatia napadnutého rozhodnutia.

356 Prvý žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie závažnosti porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

357 Žalobkyňa tvrdí, že výška pokuty uložená rozhodnutím 91/300 bola zjavne nadmerná. Navyše tvrdí, že žiaden systém stanovenia cien podobný jej systému nebol predtým predmetom akéhokoľvek relevantného rozhodnutia Komisie alebo súdov Spoločenstva. Komisia sa z tohto dôvodu podľa nej dopustila zásadného omylu tým, že sa v roku 1990 domnievala, že tvrdené porušenie bolo „obzvlášť závažné". Žalobkyňa taktiež tvrdí, že pri stanovení výšky pokuty Komisia taktiež mala v roku 1990 zohľadniť pokutu uloženú z dôvodu údajného porušenia článku 81 ES. Podľa žalobkyne k porušeniam Komisia pristúpila tak, ako keby boli odlišné, hoci sa jednalo o prekrývanie účinkov na hospodársku súťaž a na obchod v rámci Spoločenstva, čo viedlo k dvojitému uplatneniu a nadmerným pokutám.

358 Komisia podľa žalobkyne v napadnutom rozhodnutí navyše neodkazuje na Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO (Ú. v. ES C 9, s. 3; Mim. vyd. 08/01, s. 171, ďalej len „usmernenia k metóde stanovovania pokút“). V napadnutom rozhodnutí sú však obsiahnuté konštatovania nezlučiteľné s usmerneniami k metóde stanovovania pokút, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, že iba opakované porušenia rovnakého druhu by sa mali považovať za priťažujúcu okolnosť.

359 Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nezohľadnila skutočnosť, že v rámci obdobia po prijatí rozhodnutia 91/300 nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by sa konštatovalo porušenie článku 81 ES alebo 82 ES.

360 Žalobkyňa napokon tvrdí, že vynaložila 171 729,93 GBP na vytvorenie záruk, pokiaľ ide o pokutu uloženú v rozhodnutí 91/300, a 120 200 GBP, pokiaľ ide o pokutu uloženú v rozhodnutí 91/297, teda dvoch rozhodnutí, z ktorých boli obe zrušené Súdom prvého stupňa. Podľa žalobkyne mala Komisia tieto sumy zohľadniť pri stanovovaní výšky pokuty v prejednávanej veci. Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že musela znášať interné nenahraditeľné náklady v dôsledku postupov, ktoré uskutočnila na preukázanie toho, že rozhodnutie 91/300 bolo protiprávne, a z dôvodu nadbytočného a bezpredmetného odvolania podaného Komisiou. V každom prípade, podľa žalobkyne by pokuta mala byť znížená v súlade s rozsudkom Baustahlgewebe/Komisia, už citovaným v bode 115 vyššie, z dôvodu nadmerne dlhého času, ktorý uplynul od začatia šetrenia v apríli 1989 až do prijatia napadnutého rozhodnutia.

361 Komisia tvrdí, že rozhodnutie 91/297 je celkom irelevantné, keďže toto rozhodnutie bolo zrušené, a v tomto smere neprijala nové rozhodnutie. Okrem toho, aj keby sa pokuta uložená v rozhodnutí 91/300 rovnala danému percentu z obratu sódy žalobkyne za konkrétny rok, nie je to údajne relevantné, keďže pokuta bola uložená za porušenie, ku ktorému dochádzalo v priebehu niekoľkých rokov. Komisia pripomína,

že obrat uvedený v nariadení č. 17 je svetový obrat pre všetky výrobky, a že desať miliónov ECU nepochybne predstavuje veľmi nízke percento z celkového obratu žalobkyne.

362 Navyše, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého sa Komisia neriadila usmerneniami k metóde stanovovania pokút, Komisia poznamenáva, že žalobkyňa netvrdí, že mala tieto usmernenia uplatniť. V tomto smere Komisia ozrejmuje, že aj keby sa uplatnili nové ukazovatele pokút uvedené v usmerneniach k metóde stanovovania pokút, viedlo by to k vyššej pokute za také závažné porušenie, akým je porušenie, ktorého sa dopustila žalobkyňa. V každom prípade, podľa Komisie neexistuje žiadna nezlučiteľnosť medzi napadnutým rozhodnutím a usmerneniami k metóde stanovovania pokút. Je totiž zrejmé, že zoznam obsiahnutý v bode 2 usmernení k metóde stanovovania pokút je „uvedený iba ako príklad".

363 Skutočnosť, že žiadne nové porušenie nebolo od roku 1990 žalobkyni vyčítané, môže byť len ťažko relevantná na určenie výšky pokuty, pokiaľ ide o porušenie, ktorého sa dopustila pred týmto dátumom. Podobne aj náklady na vytvorenie záruk v dôsledku prijatia rozhodnutia 91/300 nemôžu byť relevantné na určenie výšky pokuty v napadnutom rozhodnutí.

Posúdenie Všeobecným súdom

364 Po prvé, žalobkyňa kritizuje posúdenie Komisie, pokiaľ ide o výšku pokuty, ktorá jej bola uložená v rozhodnutí 91/300. Vzhľadom na to, že toto rozhodnutie bolo zrušené

Súdom prvého stupňa a prejednávaný prípad sa týka iba návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia a subsidiárne návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty uloženej v napadnutom rozhodnutí, nie je potrebné skúmať tvrdenia žalobkyne týkajúce sa pokuty uloženej v rozhodnutí 91/300 uvedené najmä v bode 357 vyššie.

365 Po druhé, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry hoci má Komisia diskrečnú právomoc pri určení výšky každej pokuty bez toho, aby musela uplatniť presný matematický vzorec, Súd prvého stupňa má podľa článku 17 nariadenia č. 17 neobmedzenú právomoc v zmysle článku 229 ES rozhodovať o žalobách podaných proti rozhodnutiam, ktorými Komisia stanovila pokutu a v dôsledku toho môže uloženú pokutu zrušiť, znížiť alebo zvýšiť (rozsudky z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, bod 165, a z 13. decembra 2006, FNCBV a i./Komisia, T-217/03 a T-245/03, Zb. s. II-4987, bod 358).

366 Pokiaľ ide o uplatnenie usmernení k metóde stanovovania pokút, je potrebné pripomenúť, že vzhľadom na to, že rozhodnutie 91/300 bolo zrušené pre procesnú vadu, mala Komisia právo prijať nové rozhodnutie bez toho, aby začala nové správne konanie.

367 Keďže obsah napadnutého rozhodnutia je takmer totožný s obsahom rozhodnutia 91/300 a obe rozhodnutia sú založené na rovnakom odôvodnení, napadnuté rozhodnutie podlieha v rámci stanovenia výšky pokuty pravidlám platným v okamihu prijatia rozhodnutia 91/300.

368 Komisia totiž znovu začala konanie v štádiu, v ktorom došlo k procesnej vade, bez toho, aby vykonala nové posúdenie prípadu vzhľadom na pravidlá, ktoré neexistovali v čase prijatia prvého rozhodnutia. Prijatie nového rozhodnutia pritom z povahy veci vylučuje uplatnenie usmernení k metóde stanovovania pokút vydaných po prijatí prvého rozhodnutia.

369 V dôsledku toho nemožno usmernenia k metóde stanovovania pokút v predmetnom prípade uplatniť.

370 Po tretie, je potrebné uviesť, že Komisia sa domnievala, že porušenia vytýkané žalobkyni boli „obzvlášť závažné“ (odôvodnenie č. 156 napadnutého rozhodnutia).

371 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry musí byť výška pokút odstupňovaná v závislosti od okolností porušenia a posúdenie závažnosti porušenia na účely stanovenia výšky pokuty sa musí vykonať najmä s prihliadnutím na povahu obmedzenia hospodárskej súťaže (pozri rozsudok z 23. februára 1994, CB a Europay/Komisia, T-39/92 a T-40/92, Zb. s. II-49, bod 143, a tam citovanú judikatúru).

372 Na posúdenie závažnosti porušení pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva pripísateľných niektorému podniku s cieľom stanoviť výšku pokuty, ktorá by bola proporcionálna, Komisia teda môže zohľadniť mimoriadne dlhé obdobie niektorých porušení, počet a rozmanitosť porušení, ktoré sa týkali všetkých alebo takmer všetkých výrobkov dotknutého podniku a z ktorých niektoré ovplyvnili všetky členské štáty, osobitnú závažnosť porušení vyplývajúcu z úmyselnej a ucelenej stratégie snažiacej sa rôznymi praktikami vylučujúcimi konkurentov a politikou odmeňovania zákazníkov za vernosť umelo udržať alebo posilniť dominantné postavenie podniku na trhoch, na ktorých bola hospodárska súťaž už predtým obmedzená, účinky osobitne škodlivé z pohľadu hospodárskej súťaže a výhody nadobudnutej podnikom v dôsledku svojich

porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 1994, Tetra Pak/Komisia, T-83/91, Zb. s. II-755, body 240 a 241).

373 V prejednávanom prípade je potrebné konštatovať, že praktiky vytýkané žalobkyni odôvodňujú ich klasifikáciu zo strany Komisie.

374 Tým, že žalobkyňa poskytla svojim zákazníkom zľavy na limitné množstvo a uzatvorila s nimi vernostné dohody, narušila hospodársku súťaž. Ako správne uvádza Komisia:

„[Porušenia, ktorých sa dopustila žalobkyňa,] boli súčasťou zámernej politiky smerujúcej ku konsolidácii kontroly vykonávanej [žalobkyňou] na [relevantnom] trhu spôsobom, ktorý je zásadne v rozpore so základnými cieľmi Zmluvy. Okrem toho boli konkrétne zamerané na obmedzenie alebo ovplyvnenie činnosti konkrétnych konkurentov. Uzatvorením možností predajov na dlhú dobu vo vzťahu ku všetkým konkurentom [žalobkyňa] trvalo narúšala štruktúru dotknutého trhu na úkor spotrebiteľov."

375 Čisto orientačne je potrebné uviesť, že usmernenia k metóde stanovovania pokút, hoci nie sú v prejednávanom prípade použiteľné, uvádzajú, že vernostné zľavy poskytnuté podnikom v dominantnom postavení s cieľom vylúčiť konkurentov z trhu predstavujú „závažné" porušenie, za ktoré sa prahové sumy na výpočet pokút pohybujú v rozpätí od 1 do 20 miliónov eur.

376 Po štvrté, pokiaľ ide o opakované porušenie, je potrebné uviesť, že Komisia v odpovedi na písomnú otázku Súdu prvého stupňa potvrdila, že výhrada uvedená v odôvodnení č. 159 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorej už boli žalobkyni viackrát uložené veľké pokuty pre jej tajné dohody v chemickom priemysle (peroxidy, polypropylén, PVC), predstavuje priťažujúcu okolnosť.

377 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry musí analýza závažnosti spôsobeného porušenia zohľadniť aj prípadné opakovanie porušenia (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 128 vyššie, bod 91, a rozsudok z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 348).

378 Pojem opakované porušovanie, ako je chápaný v niektorých vnútroštátnych právnych poriadkoch, znamená, že osoba sa dopustila nových porušení po tom, ako bola sankcionovaná za podobné porušenia (rozsudok z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. s. II-347, bod 617).

379 Usmernenia k metóde stanovovania pokút, aj keď sa v prejednávanej veci neuplatnia, svojou logikou smerujú k rovnakému zmyslu, keď odkazujú na „porušenie rovnakého druhu“.

380 Je však potrebné konštatovať, že porušenia, pre ktoré boli žalobkyni viackrát uložené veľké pokuty pre jej tajné dohody v chemickom priemysle, boli všetky porušeniami článku 81 ES. Ako to totiž spresnila Komisia, ide o jej rozhodnutie 69/243/EHS z 24. júla 1969 týkajúce sa konania podľa článku [81 ES] (IV/26.267 – Dyestuffs) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 195, s. 11), rozhodnutie 86/398/EHS z 23. apríla 1986 týkajúce sa konania podľa článku [81 ES] (IV/31.149 – Polypropylén) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 230 s. 1), a napokon rozhodnutie 89/190/EHS z 21. decembra 1988 týkajúce sa konania podľa článku [81 ES] (IV/31.865, PVC) [*neoficiálny preklad*]

(Ú. v. ES L 74, s. 1). Navyše praktiky, ktoré boli predmetom vyššie uvedených rozhodnutí, boli veľmi odlišné od tých, o ktoré ide v prejednávanom prípade.

381 Komisia teda nesprávne uplatnila priťažujúcu okolnosť proti žalobkyni a je potrebné zmeniť napadnuté rozhodnutie tak, že pokuta, ktorá bola uložená žalobkyni, bude znížená o 5 %.

382 Po piate, tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého voči žalobkyni nebolo od prijatia rozhodnutia 91/300 vydané žiadne rozhodnutie konštatujúce porušenie článku 81 ES alebo 82 ES, nemôže uspieť, keďže napadnuté rozhodnutie sa týka skutočností spred roku 1990.

383 Po šieste, tvrdenia žalobkyne, podľa ktorých Komisia mala zohľadniť, po prvé náklady vynaložené na vytvorenie záruk, pokiaľ ide o pokutu uloženú v rozhodnutí 91/300 a pokutu uloženú v rozhodnutí 91/297, keď stanovila výšku pokuty v prejednávanom prípade, po druhé, interné nenahraditeľné náklady v dôsledku postupov, ktoré uskutočnila na preukázanie toho, že rozhodnutie 91/300 je protiprávne, a z dôvodu nadbytočného a bezpredmetného odvolania podaného Komisiou, musia byť zamietnuté Všeobecným súdom. Z judikatúry totiž vyplýva, že pri stanovení výšky pokút musí Komisia zohľadniť nielen závažnosť porušenia a osobitné okolnosti prejednávaného prípadu, ale taktiež súvislosti, za ktorých k uvedenému porušeniu došlo, a zabezpečiť, aby jej konanie malo odstrašujúci účinok, najmä ak ide o porušenia, ktoré osobitne ohrozujú dosiahnutie cieľov Spoločenstva (rozsudky Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 354 vyššie, bod 106, a Degussa/Komisia, už citovaný v bode 354 vyššie, bod 272). V prejednávanom prípade dokonca aj za predpokladu, že by žalobkyňa vynaložila náklady na vytvorenie záruk na zaplatenie pokút uložených v rozhodnutiach, ktoré boli následne zrušené, a na preukázanie toho, že jedno z týchto rozhodnutí bolo protiprávne, nemožno Komisii vyčítať, že ich nezohľadnila, keďže žalobkyňa sa mohla domáhať ich náhrady v rámci žaloby o náhradu škody.

384 Po siedme, pri skúmaní prvého žalobného dôvodu uplatneného žalobkyňou Súd prvého stupňa zamietol tvrdenie vychádzajúce z porušenia zásady primeranej lehoty zo strany Komisie. Z tohto dôvodu judikatúra vyplývajúca z rozsudku Baustahlgewebe/Komisia, už citovaného v bode 115 vyššie, ktorá predpokladá konštatovanie porušenia zásady primeranej lehoty, nemôže byť v prejednávanom prípade uplatnená.

385 Na záver, keďže Komisia nesprávne uplatnila voči žalobkyni priťažujúcu okolnosť, je potrebné zmeniť napadnuté rozhodnutie znížením výšky pokuty, ktorá jej bola uložená, o 5 %, teda o čiastku 500 000 eur.

O treťom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie dĺžky trvania porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

386 Pokiaľ ide o skončenie trvania porušenia, žalobkyňa tvrdí, že závery Komisie sú rozporuplné a nepodopreté dôkazmi.

387 V odôvodnení č. 2 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že porušenie trvalo až do „približne konca roka 1990“. Naopak v odôvodneniach č. 160 a 161 napadnutého

rozhodnutia sa uvádza, že porušenie trvalo „prinajmenšom do konca roka 1989“, a že žalobkyňa upustila od poskytovania zliav na limitné množstvo od „1. januára 1990“. Podobne v článku 1 napadnutého rozhodnutia sa Komisia odvoláva na „prinajmenšom koniec roka 1989“ ako na okamih, v ktorom protiprávne konanie skončilo. Žalobkyňa taktiež tvrdí, že Komisia nepredložila žiaden dôkaz o existencii porušovania po roku 1989.

388 Pokiaľ ide o začiatok porušovania, žalobkyňa tvrdí, že Komisia nemá žiaden dôkaz preukazujúci to, že porušovanie začalo v roku 1983 alebo dôkaz preukazujúci totožnosť zákazníkov, ktorým boli zľavy na limitné množstvo určené. V oznámení o výhradách tak Komisia ako dátum začiatku porušovania uviedla rok 1984. V každom prípade, žiaden z dokumentov, na ktoré sa Komisia odvolávala, neobsahuje dátum predchádzajúci dňu 1. januára 1985.

389 Podľa žalobkyne, vzhľadom na to, že je zrejmé, že výška pokuty bola uložená na základe ôsmich rokov, konkrétne rokov 1983 až 1990, hoci Komisia predložila dôkaz iba vo vzťahu k obdobiu piatich rokov, konkrétne rokov 1985 až 1989, by výška pokuty mala byť znížená o 35 % až 40 % bez toho, aby boli dotknuté iné uvedené úvahy.

390 Pokiaľ ide o skončenie porušovania, Komisia zdôrazňuje, že nezlučiteľnosť uvedená žalobkyňou sa obmedzuje na odôvodnenie č. 2 napadnutého rozhodnutia, v ktorom sa uvádza, že zľavy na „limitné množstvo“ ponúkané žalobkyňou sa skončili v roku 1990, zatiaľ čo z iných ustanovení napadnutého rozhodnutie jasne vyplýva, že porušenie v skutočnosti trvalo do konca roka 1989. Podľa Komisie kolégium komisárov prijalo napadnuté rozhodnutie ako celok, a že vcelku v ňom nie je nič, čo by nebolo jasné.

391 Komisia priznáva, pokiaľ ide o dátum začatia porušovania, že nevie kedy presne v roku 1983 alebo 1984 boli dohody týkajúce sa zliav na limitné množstvo uzatvorené,

avšak podľa nej je nesporné, že tieto postupy trvali dlhšie ako päť rokov a že začali pred rokom 1985 a boli ukončené koncom roka 1989. Pokuta uložená žalobkyni za porušovanie v takejto dĺžke trvania z tohto dôvodu nie je nadmerná.

Posúdenie Všeobecným súdom

392 Na úvod je potrebné uviesť, že hoci tento žalobný dôvod striktne smeruje k zrušeniu alebo zníženiu pokuty, musí sa taktiež chápať ako návrh na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom vo svojom článku 1 uvádza, že žalobkyňa porušila článok 82 ES v roku 1983.

393 Pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, napadnuté rozhodnutie uvádza:

„2. ‚Od roku 1983 približne do konca roka 1990 [žalobkyňa] zneužívala dominantné postavenie, ktoré mala na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve tým, že vo vzťahu k svojim hlavným zákazníkom uplatňovala systém vernostných zliav a zľavy spojené s limitným množstvom (ďalej len ‚zľavy na limitné množstvo‘), zmluvné podmienky smerujúce k tomu, aby [jej] zaistili skutočnú výhradnosť zásobovania, ako aj iné opatrenia, ktorých cieľom a účinkom bolo viazať zákazníkov s [ňou] vo výške ich celkovej potreby a vylúčiť konkurentov.

…

160. Porušenie sa začalo približne v roku 1983 – krátko po jednaniach s Komisiou a uzatvorení spisu Komisie – a trvalo prinajmenšom do konca roka 1989.

161. Komisia zohľadňuje skutočnosť, že [žalobkyňa] opustila systém zliav na limitné množstvo s účinnosťou od 1. januára 1990.“ [*neoficiálny preklad*]

394 Článok 1 napadnutého rozhodnutia potom znie:

„… [žalobkyňa] porušovala ustanovenie článku [82 ES] približne od roku 1983 prinajmenšom do konca roka 1989 konaním, ktoré smerovalo k vylúčeniu alebo veľmi silnému obmedzeniu hospodárskej súťaže.“ [*neoficiálny preklad*]

395 Z tohto dôvodu, pokiaľ ide o dátum ukončenia porušovania, existuje rozpor medzi jednotlivými ustanoveniami napadnutého rozhodnutia, pričom jedno uvádza „približne koniec roka 1990“ a iné uvádzajú koniec roka 1989.

396 V tomto smere je potrebné konštatovať, že, ako uvádza článok 1 napadnutého rozhodnutia, porušovanie neskončilo „prinajmenšom koncom roka 1989“, čo je taktiež uvedené v odôvodnení č. 160 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týka dĺžky trvania porušovania, a odkaz na „koniec roka 1990“, ktorý je uvedený v odôvodnení č. 2 napadnutého rozhodnutia, ktoré predstavuje iba zhrnutie porušovania, ktorého sa žalobkyňa dopustila, sa zdá byť redakčnou chybou.

397 Pokiaľ ide o dátum začatia porušovania, žalobkyňa tvrdí, že Komisia neposkytla žiaden dôkaz týkajúci sa rokov 1983 a 1984, zatiaľ čo Komisia tvrdí, že žalobkyňa uzatvorila dohody týkajúce sa zliav na limitné množstvo v roku 1985, pričom však uznala, že nevie kedy presne v roku 1983 alebo 1984 boli tieto dohody uzatvorené.

398 V odpovedi na písomnú otázku Všeobecného súdu odkazuje Komisia na niektoré dokumenty obsiahnuté v spise, ktoré podľa nej ukazujú, že žalobkyňa sa dopustila postupov, ktoré sú jej vyčítané, v roku 1983 a v roku 1984.

399 V tomto smere je potrebné uviesť to, že žalobkyňa vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách sama odkazuje na rok 1984, a že v odôvodnení č. 60 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že podľa žalobkyne bola od roku 1984 väčšina zliav predmetom individuálnych jednaní.

400 Taktiež je potrebné uviesť to, že dokumenty, na ktoré sa Komisia odvolávala v odpovedi na písomnú otázku Všeobecného súdu, neumožňujú domnievať sa, že k porušovaniu, ktoré sa žalobkyni vyčíta, došlo už v roku 1983. Komisia okrem toho priznala, že nevie kedy presne boli dohody týkajúce sa zliav na limitné množstvo uzatvorené (pozri bod 391 vyššie).

401 Z tohto dôvodu musí byť napadnuté rozhodnutie zrušené v rozsahu, v akom uvádza, že žalobkyňa porušila ustanovenie článku 82 ES v roku 1983.

402 V dôsledku toho je potrebné na základe výšky pokuty, ktorá bola žalobkyni uložená, túto pokutu znížiť o 15 %, t. j. o 1 500 000 eur.

O piatom žalobnom dôvode: existencia poľahčujúcich okolností

403 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia mala pri posudzovaní závažnosti porušovania zohľadniť deväť poľahčujúcich okolností.

O prvej časti: spolupráca žalobkyne s Komisiou

404 Žalobkyňa tvrdí, že svoju spoluprácu preukázala tým, že Komisii pomáhala vo všetkých fázach šetrenia a že sa dostavila na vypočutie so svedkami, ktorí najviac prispeli k pochopeniu sporných skutočností. Žalobkyňa poznamenáva, že Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku z 10. marca 1992, ICI/Komisia, T-13/89, Zb. s. II-1021, na tomto základe priznal dodatočné zníženie výšky pokuty o 1 000 000 ECU.

405 Podľa článku 11 nariadenia č. 17 nazvaného „Žiadosti o informácie“:

„4. Požadované informácie budú poskytovať majitelia podnikov alebo ich zástupcovia a v prípade právnických osôb, spoločností alebo firiem alebo združení, ktoré nemajú právnu subjektivitu, osoby splnomocnené alebo oprávnené zákonom.

5. Ak podnik alebo združenie podnikov neposkytne požadované informácie v dobe stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia rozhodnutím požiada, aby boli takéto informácie poskytnuté. Rozhodnutie bude špecifikovať požadované informácie, stanoví vhodný časový limit a uvedie pokuty podľa článku 15 (1) b) a článku 16 (1) a právo na revíziu rozhodnutia Súdnym dvorom.“

406 Podľa ustálenej judikatúry spolupráca pri šetrení, ktorá neprekročí rámec povinností podniku podľa článku 11 ods. 4 a 5 nariadenia č. 17, neodôvodňuje zníženie pokuty

(rozsudky z 10. marca 1992, Solvay/Komisia, T-12/89, Zb. s. II-907, body 341 a 342, a z 18. júla 2005, Scandinavian Airlines System/Komisia, T-241/01, Zb. s. II-2917, bod 218). Takéto zníženie je naopak odôvodnené, pokiaľ podnik poskytol informácie v omnoho väčšom rozsahu, ako môže byť vyžadované Komisiou podľa článku 11 nariadenia č. 17 (rozsudok z 9. júla 2003, Daesang a Sewon Europe/Komisia, T-230/00, Zb. s. II-2733, bod 137).

407 V rozsudku z 10. marca 1992 vo veci ICI/Komisia, už citovanom v bode 404 vyššie, (bod 393), Súd prvého stupňa uviedol veľmi podrobnú povahu odpovede žalobkyne na žiadosť o informácie, ktorá sa týkala nielen jej vlastných konaní, ale taktiež aj konaní všetkých dotknutých podnikov, bez ktorých by pre Komisiu bolo omnoho ťažšie určiť a ukončiť porušovania, ktoré bolo predmetom rozhodnutia 91/300.

408 V prejednávanom prípade však žalobkyňa iba tvrdí, bez toho, aby predložila akýkoľvek dôkaz, že plne spolupracovala s Komisiou vo všetkých fázach jej šetrenia a že sa dostavila na vypočutie so svedkami, ktorí najviac prispeli k pochopeniu skutočností.

409 V každom prípade konanie žalobkyne nemožno považovať za spoluprácu pri šetrení, ktoré prekračuje rámec povinnosti podniku podľa článku 11 ods. 4 a 5 nariadenia č. 17. V tomto smere ani nemožno konštatovať, že žalobkyňa poskytla informácie v omnoho väčšom rozsahu, ako môže Komisia vyžadovať podľa tohto článku.

410 Keďže konanie žalobkyne nemožno považovať za poľahčujúcu okolnosť, je potrebné zamietnuť prvú časť štvrtého žalobného dôvodu.

O druhej časti: neúmyselná povaha dohôd uzatvorených v oblasti stanovovania cien

411 Podľa žalobkyne dohody uzatvorené v oblasti stanovovania cien v divízii so sódou nepredstavovali úmyselnú politiku zo strany dotknutých zmluvných strán, ktoré sa podieľali na porušení pravidiel hospodárskej súťaže. V tomto smere odkazuje na internú správu z 29. novembra 1988 vyhotovenú obchodným manažérom pre divíziu so „sódou", ktorá bola predložená Komisii počas správneho konania a podľa ktorej sa „vzhľadom na stretnutia výrobcov sódy s [Generálnym riaditeľstvom pre hospodársku súťaž] pred niekoľkými rokmi [nedomnievala, že existoval] zásadný problém, pokiaľ ide o povahu [jej] zmlúv". V uvedenej správe sa taktiež uvádza, že často existuje veľmi tenká hranica, napríklad medzi optimalizáciou postavenia na trhu a zneužitím dominantného postavenia na tomto trhu. V každom prípade, žalobkyňa tvrdí, že jej konanie nebolo označené za zneužívajúce v žiadnom skoršom rozsudku Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa. Ak existovalo porušovanie, je potrebné, podľa žalobkyne, k nemu pristupovať ako k „technickému porušovaniu".

412 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že na to, aby sa porušenie pravidiel hospodárskej súťaže podľa Zmluvy mohlo považovať za úmyselné, nie je potrebné, aby si bol podnik vedomý porušenia zákazu nariadeného týmito pravidlami, ale stačí, že si nemohol nevšimnúť, že inkriminované konanie malo za cieľ alebo následok obmedzenie hospodárskej súťaže na spoločnom trhu (rozsudky z 1. apríla 1995, Industries a British Gypsum/Komisia, T-65/89, Zb. s. II-389, bod 165, z 27. júla 2005, Brasserie nationale a i./Komisia, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 155).

413 Ako Komisia správne uvádza v odôvodnení č. 137 napadnutého rozhodnutia, Súdny dvor už vydal niekoľko rozsudkov odsudzujúcich konanie smerujúce k zabráneniu prístupu konkurentov k zákazníkov tým, že zákazníkov zväzovalo s dominantným poskytovateľom. V tomto smere rozsudok Hoffmann-Laroche/Komisia, už citovaný

v bode 216 vyššie, stanovil najmä to, že pre podnik v dominantnom postavení na trhu je skutočnosť viazať kupujúcich – aj keď na ich žiadosť – povinnosťou alebo sľubom zásobiť sa úplne alebo, pokiaľ ide o podstatnú časť ich potrieb, výhradne od uvedeného podniku zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 82 ES, či je už dotknutá povinnosť uvedená ako taká, alebo ako jej protihodnota je poskytnutá zľava.

414 Okrem toho z odôvodnenia č. 108 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa vyhotovila „správu nazvanú ‚Problémy a ciele na rok 1989[:] skúmanie zákonnosti limitných množstiev a iných alternatív“.

415 Komisia navyše v odôvodnení č. 158 napadnutého rozhodnutia uvádza:

„[Žalobkyňa] dobre vedela, na základe početných jednaní, ktoré mala s Komisiou medzi rokmi 1980 a 1982, aké sú požiadavky článku 82 [ES]. Zavedenie zliav na limitné množstvo okolo roku 1983 nasledovalo po konkrétnych uisteniach, ktoré [žalobkyňa] poskytla Komisii a podľa ktorých neposkytne žiadne zvláštne podnety zákazníkom, aby sa zásobovali [u nej] vo výške svojej celkovej potreby sódy alebo jej veľkej časti.“ [*neoficiálny preklad*]

416 Z tohto dôvodu žalobkyňa musela vedieť, že cieľom alebo účinkom postupov, na ktoré sa vzťahovalo napadnuté rozhodnutie, bolo obmedzenie hospodárskej súťaže na spoločnom trhu.

417 Interná správa obchodného manažéra žalobkyne pre divíziu so „sódou“ z 29. novembra 1988 nemôže tento záver spochybniť, nakoľko judikatúra už

preukázala nezákonnosť postupov podobných postupom vyčítaným žalobkyni zo strany Komisie.

418 V dôsledku toho je potrebné druhú časť štvrtého žalobného dôvodu zamietnuť.

O tretej časti: existencia preventívnych opatrení

419 Žalobkyňa tvrdí, že prijala dôkladné opatrenia na to, aby zabezpečila dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže. Tieto opatrenia podľa nej obsahovali komplexný a trvalý vzdelávací program uskutočnený internými a externými advokátmi, profesionálne vytvorenú videokazetu, ktorá bola predaná viac ako 170 ďalším podnikom, ako aj brožúru s vysvetlivkami. Podľa žalobkyne boli tieto opatrenia účinné, v prospech čoho svedčí aj neexistencia akejkoľvek sťažnosti týkajúca sa porušovania práva hospodárskej súťaže v rámci obdobia desiatich rokov, ktoré uplynuli od prijatia rozhodnutia 91/300.

420 V tomto smere je potrebné uviesť, že aj keď je určite dôležité, že podnik prijal opatrenia na zabránenie tomu, aby boli v budúcnosti spáchané nové porušenia práva hospodárskej súťaže jeho zamestnancami, táto skutočnosť nemení nič na existencii porušenia, ktoré bolo konštatované. Z toho vyplýva, že samotná skutočnosť, že Komisia v niektorých prípadoch vo svojej rozhodovacej praxi zohľadnila zavedenie programu zosúladenia ako poľahčujúcu okolnosť, nezaväzuje ju to k tomu, aby v každom prípade

postupovala rovnako (pozri rozsudok z 15. marca 2006, BASF/Komisia, T-15/02, Zb. s. II-497, bod 226 a v ňom citovanú judikatúru).

421 Z toho vyplýva, že v prejednávanom prípade nemožno Komisii vyčítať, že v rámci skúmania existencie poľahčujúcich okolností nezohľadnila preventívne opatrenia, o ktorých žalobkyňa tvrdí, že ich prijala.

422 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť tretiu časť štvrtého žalobného dôvodu.

O štvrtej časti: upustenie od zliav na limitné množstvo

423 Žalobkyňa tvrdí, že dlho pred zaslaním oznámenia o výhradách boli jej dohody uzatvorené v oblasti cien, pokiaľ ide o sódu, dobrovoľne predmetom nových jednaní s cieľom vyhnúť sa zľavám na limitné množstvo prijatím jednotne zjednanej ceny bez akýchkoľvek zliav alebo rabatov. Odvoláva sa na oznámenie Komisie o neuložení alebo znížení pokút v prípade kartelových dohôd [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, s. 4). Podľa žalobkyne toto oznámenie stanovuje, že dobrovoľné upustenie od postupov v rannej fáze je faktorom vedúcim k podstatnému zníženiu výšky pokuty. Podobne, podľa bodu 3 usmernení k metóde stanovovania pokút sa jedná o faktor odôvodňujúci podstatné zníženie pokuty.

424 V tomto smere je potrebné uviesť, že podľa bodu 3 usmernení k metóde stanovovania pokút predstavuje poľahčujúcu okolnosť „ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia (konkrétne v prípadoch, keď realizuje kontroly)“.

425 Ako však vyplýva z bodov 366 až 369 vyššie, usmernenia k metóde stanovovania pokút nie sú v prejednávanom prípade uplatniteľné.

426 V každom prípade, aj keby usmernenia boli v prejednávanom prípade použiteľné, je potrebné konštatovať, že podmienky stanovené v bode 3 usmernení nie sú v prejednávanom prípade splnené. Nemožno sa totiž domnievať, že žalobkyňa ukončila porušovanie, akonáhle Komisia zasiahla, ako sa to podľa usmernení vyžaduje na to, aby ukončenie porušovania predstavovalo poľahčujúcu okolnosť. V tomto smere z bodu 3 usmernení vyplýva, že Komisia vykonala prvé šetrenia v apríli 1989, zatiaľ čo žalobkyňa prestala uplatňovať systém zliav na limitné množstvo od 1. januára 1990, ako to vyplýva z odôvodnenia č. 161 napadnutého rozhodnutia.

427 Okrem toho je potrebné uviesť to, že bod 3 usmernení nemožno vykladať v tom zmysle, že samotná skutočnosť, že porušovateľ ukončí porušovanie po prvých zásahoch Komisie, predstavuje vo všeobecnosti a bez výnimky poľahčujúcu okolnosť. Takýto výklad bodu 3 usmernení by totiž znižoval účinnosť ustanovení umožňujúcich zachovanie efektívnej hospodárskej súťaže, pretože by oslabil tak sankciu, ktorá môže byť uložená za porušenie článku 82 ES, ako aj jej odradzujúci účinok. V dôsledku toho je potrebné vykladať toto ustanovenie v tom zmysle, že iba osobitné okolnosti konkrétneho prípadu, v rámci ktorých došlo k ukončeniu porušovania po prvých zásahoch Komisie, môžu odôvodniť zohľadnenie tohto ukončenia ako poľahčujúcej okolnosti (rozsudok z 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, T-59/02, Zb. s. II-3627, body 335 a 338).

428 V prejednávanom prípade je potrebné pripomenúť, že Komisia žalobkyni vyčíta, že zneužila dominantné postavenie, ktoré mala na trhu so sódou v Spojenom kráľovstve tým, že vo vzťahu k svojim hlavným zákazníkom uplatňovala systém vernostných zliav a zľavy spojené s limitným množstvom a takisto kritizuje zmluvné podmienky smerujúce k tomu, aby jej zaistili skutočnú výhradnosť zásobovania, ako aj iné opatrenia ktorých cieľom a účinkom bolo viazať zákazníkov s ňou vo výške ich celkovej potreby a vylúčiť konkurentov. V tomto smere je predovšetkým potrebné uviesť, že žalobkyňa nespochybňuje existenciu a obsah dokumentov, na ktoré sa Komisia v napadnutom rozhodnutí odvoláva a z ktorých vyplýva, že tieto zľavy neboli založené na hospodársky odôvodnenej protihodnote a smerovali k zabráneniu zásobovania zákazníkov od konkurentov. Taktiež je potrebné uviesť to, ako bolo zdôraznené v bodoch 370, 373 a 374 vyššie, že porušenia vyčítané žalobkyni sú obzvlášť závažné.

429 Z tohto dôvodu, dokonca aj za predpokladu, že by usmernenia boli použiteľné a žalobkyňa by prestala svojim zákazníkom ponúkať zľavy na limitné množstvo akonáhle Komisia zasiahla, takéto ukončenie by nemohlo byť považované za poľahčujúcu okolnosť.

430 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť štvrtú časť štvrtého žalobného dôvodu.

O piatej časti: obmedzený rozsah zliav

431 Podľa žalobkyne, množstvá ovplyvnené zľavami na limitné množstvo predstavujú iba 8 % z celkových predajov sódy.

432 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že Komisia pri posudzovaní závažnosti porušenia musí zohľadniť veľký počet skutočností, ktorých povaha a dôležitosť sa menia v závislosti od typu predmetného porušenia a osobitných okolností predmetného porušenia. Medzi tieto skutočnosti možno zahrnúť objem a hodnotu tovarov, ktoré sú predmetom porušenia, veľkosť a hospodársku silu podniku a v dôsledku toho aj vplyv, aký mohol tento podnik uplatňovať na trhu (rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 354 vyššie, bod 120).

433 Pokiaľ ide o závažnosť predmetného porušovania, Komisia v prejednávanom prípade uviedla:

„156. V prejednávanom prípade sa Komisia domnieva, že porušenia článku 82 [ES] boli obzvlášť závažné. Boli súčasťou úmyselnej politiky smerujúcej ku konsolidácii kontroly vykonávanej [žalobkyňou] na [relevantnom] trhu spôsobom, ktorý je úplne v rozpore so základnými cieľmi Zmluvy. Okrem toho smerovali k obmedzeniu alebo ovplyvneniu činnosti určených konkurentov.

157. Oddelením, na dlhú dobu, možností predajov vo vzťahu ku všetkým svojim konkurentom [žalobkyňa] trvalo narúšala štruktúru dotknutého trhu na úkor spotrebiteľov.“ [*neoficiálny preklad*]

434 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Komisia zohľadnila možný vplyv porušovania na trh, ktorý, za okolnosti prejednávaného prípadu, nemôže byť obmedzený na množstvá sódy ovplyvnené zľavami na limitné množstvo.

435 V každom prípade z ustálenej judikatúry vyplýva, že skutočnosti týkajúce sa predmetu určitého správania môžu mať väčší význam na stanovenie výšky pokuty ako skutočnosti týkajúce sa jeho účinkov (rozsudky Thyssen Stahl/Komisia, už citovaný v bode 378 vyššie, bod 636, a Michelin/Komisia, už citovaný v bode 295 vyššie, bod 259).

436 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť piatu časť štvrtého žalobného dôvodu.

O šiestej časti: opomenutie preskúmania iných prvkov zmlúv o predaji

437 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nevyjadruje žiadnu kritiku, pokiaľ ide o dĺžku trvania jej zmlúv o predaji sódy; existenciu konkurenčných doložiek; zmlúv týkajúcich sa všetkých potrieb zákazníkov; alebo pokiaľ ide o zľavy zo stredného objemu alebo akékoľvek zľavy týkajúce sa zvyšných 92 % z jej výroby.

438 V tomto smere postačuje uviesť to, že takýmito postupmi sa napadnuté rozhodnutie nezaoberá.

439 Skutočnosť, že Komisia nevyjadruje kritiku ďalších skutočností zmlúv o predaji, nemôže predstavovať poľahčujúcu okolnosť, pokiaľ ide o porušenie, ktoré je predmetom napadnutého rozhodnutia.

440 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť šiestu časť štvrtého žalobného dôvodu.

O siedmej časti: absencia prospechu vyplývajúceho z porušenia

441 Podľa žalobkyne, Komisia nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že sama mala prospech z akýchkoľvek postupov, ktoré jej boli vyčítané. Tvrdí, že sa jej predaje na začiatku 80. rokov prudko znížili, a že musela racionalizovať svoju výrobnú kapacitu uzatvorením svojej továrne vo Wallerscote (Spojené kráľovstvo). Situácia sa potom zlepšila, ale celkové zisky žalobkyne boli, podľa jej tvrdení, nízke počas celého obdobia 80. rokov.

442 Žalobkyňa však na podporu svojich tvrdení o absencii prospechu nepredložila žiaden dôkaz.

443 Okrem toho dokonca aj za predpokladu, že by žalobkyňa nemala žiaden prospech z postupov, ktoré jej boli vyčítané, je potrebné pripomenúť, že hoci výška uloženej pokuty musí byť proporcionálna k dĺžke trvania porušenia a k ďalším skutočnostiam spôsobilým ovplyvniť posúdenie závažnosti porušenia, medzi ktorými sa nachádza zisk, aký mohol dotknutý podnik svojimi praktikami dosiahnuť, nemôže skutočnosť, že podnik porušením nedosiahol žiaden prospech, predstavovať prekážku uloženia pokuty bez toho, aby pokute hrozila strata jej odstrašujúceho charakteru. Z toho vyplýva, že Komisia pri stanovení výšky pokút nie je povinná zohľadniť absenciu zisku dosiahnutého predmetným porušením. Navyše absencia finančnej výhody spojenej s porušením nemôže byť považovaná za poľahčujúcu okolnosť (pozri v tomto zmysle

rozsudok z 29. novembra 2005, Heubach/Komisia, T-64/02, Zb. s. II-5137, body184 až 186, a v ňom citovanú judikatúru).

444 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť siedmu časť štvrtého žalobného dôvodu.

O ôsmej časti: nedostatok tajného charakteru porušenia

445 Žalobkyňa tvrdí, že v prejednávanom prípade neexistuje priťažujúci tajný charakter, pokiaľ ide o zľavy na limitné množstvo. Podľa žalobkyne z antidumpingových opatrení prijatých Komisiou vyplýva, že trh so sódou bol transparentný a cenovo citlivý, a že spotrebitelia boli, v rámci Spoločenstva alebo vo svetovom meradle, činní, pokiaľ ide o ich ročné zmluvy.

446 V tomto smere je potrebné uviesť, že pri posudzovaní závažnosti porušenia môže Komisia považovať tajný charakter za priťažujúcu okolnosť (pozri v tomto zmysle, pre kartelovú dohodu, rozsudok zo 14. mája 1998, Mayr-Melnhof/Komisia, T-347/94, Zb. s. II-1751, bod 213).

447 Z tohto však nemožno vyvodiť, že absencia tajného charakteru predstavuje poľahčujúcu okolnosť.

448 Za týchto okolnosti je potrebné zamietnuť ôsmu časť štvrtého žalobného dôvodu.

O deviatej časti: povaha konkurentov

449 Podľa žalobkyne mali zľavy na limitné množstvo vplyv iba na jej konkurentov usadených mimo Spoločenstva, ktorí sa počas 80. rokov sami zapájali do politiky stanovovania nespravodlivých cien.

450 V tomto smere stačí uviesť to, že aj za predpokladu, že by zľavy na limitné množstvo mali vplyv iba na jej súťažiteľov mimo Spoločenstva, žalobkyňa nevysvetľuje, v čom by skutočnosť, že títo súťažitelia usadení mimo Spoločenstva, mala v prejednávanom prípade predstavovať poľahčujúcu okolnosť.

451 Z tohto dôvodu je potrebné zamietnuť deviatu časť štvrtého žalobného dôvodu.

452 Na záver je potrebné uviesť to, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť v rozsahu, v akom uvádza, že k porušeniam dochádzalo od roku 1983 do konca roka 1989, a nie od roku 1984 do konca roka 1989, a zmeniť ho v rozsahu, v akom nesprávne uvádza ako priťažujúcu okolnosť opakovanie porušovania zo strany žalobkyne.

453 V dôsledku toho sa výška pokuty uložená žalobkyni stanovuje na 8 miliónov eur.

O trovách

454 Podľa článku 87 ods. 3 rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd v prípade, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania, rozdeliť náhradu trov medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z nich znáša vlastné trovy konania.

455 V prejednávanom prípade boli návrhy žalobkyne vyhlásené za čiastočne opodstatnené. Všeobecný súd sa domnieva, že spravodlivo posúdi okolnosti prejednávaného prípadu, keď rozhodne, že žalobkyňa znáša štyri pätiny vlastných trov konania a je povinná nahradiť štyri pätiny trov konania Komisie a Komisia znáša jednu pätinu vlastných trov konania a je povinná nahradiť jednu pätinu trov konania žalobkyne.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Článok 1 rozhodnutia Komisie 2003/7/ES z 13. decembra 2000 týkajúceho sa konania podľa článku 82 [ES] (vec COMP/33.133 – D: Uhličitan sodný – ICI) [*neoficiálny preklad*] sa zrušuje v rozsahu, v akom uvádza, že Imperial Chemical Industries Ltd porušila článok 82 ES v roku 1983.

2. Výška pokuty uložená Imperial Chemical Industries v článku 2 rozhodnutia 2003/7 sa stanovuje na 8 miliónov eur.

3. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

4. Imperial Chemical Industries znáša štyri pätiny vlastných trov konania a je povinná nahradiť štyri pätiny trov konania Európskej komisie.

5. Komisia znáša jednu pätinu vlastných trov konania a je povinná nahradiť jednu pätinu trov konania Imperial Chemical Industries.

Meij Vadapalas Dittrich

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 25. júna 2010.

Podpisy

Obsah

Skutkové okolnosti ..... II - 2647

Konanie ..... II - 2657

Návrhy účastníkov konania ..... II - 2662

Právny stav ..... II - 2663

1. O návrhu, ktorý smeruje k zrušeniu napadnutého rozhodnutia ..... II - 2663

O prvom žalobnom dôvode: nedostatok právomoci Komisie prijať napadnuté rozhodnutie ..... II - 2664

O prvej časti: nesprávne uplatnenie pravidiel premlčania ..... II - 2664

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2664

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2667

O druhej časti: porušenie zásady primeranej lehoty ..... II - 2672

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2672

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2674

O druhom žalobnom dôvode: porušenie podstatných formálnych náležitostí ..... II - 2679

O prvej časti: nezákonná povaha prípravných fáz pred prijatím rozhodnutia 91/300 ..... II - 2679

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2679

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2680

O druhej časti: neprimerane dlhá lehota medzi správnym konaním a prijatím napadnutého rozhodnutia ..... II - 2682

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2682

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2682

O tretej časti: povinnosť vykonať nové procesné kroky ..... II - 2683

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2683

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2687

O štvrtej časti: porušenie práva na prístup k spisu ..... II - 2695

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2695

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2699

O piatej časti: porušenie článku 253 ES ..... II - 2710

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2710

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2711

O treťom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie relevantného trhu ..... II - 2712

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2712

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2713

O štvrtom žalobnom dôvode: absencia dominantného postavenia ..... II - 2715

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2715

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2717

O piatom žalobnom dôvode: neexistencia zneužitia dominantného postavenia .... II - 2725

O prvej časti: zľavy na limitné množstvo ..... II - 2725

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2725

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2728

O druhej časti: klauzuly o výlučnom zásobovaní a obmedzení nákupov u konkurentov ..... II - 2734

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2734

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2735

O tretej časti: iné finančné podnety ..... II - 2738

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2738

— Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2739

O šiestom žalobnom dôvode: nedostatočný vplyv na obchod medzi členskými štátmi ..... II - 2741

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2741

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2742

2. O návrh na zrušenie alebo zníženie pokuty ..... II - 2747

O prvom žalobnom dôvode: plynutie času ..... II - 2747

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2747

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2748

O druhom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie závažnosti porušenia ..... II - 2749

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2749

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2751

O treťom žalobnom dôvode: nesprávne posúdenie dĺžky trvania porušenia ..... II - 2757

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2757

Posúdenie Všeobecným súdom ..... II - 2759

O piatom žalobnom dôvode: existencia poľahčujúcich okolností ..... II - 2761

O prvej časti: spolupráca žalobkyne s Komisiou ..... II - 2762

O druhej časti: neúmyselná povaha dohôd uzatvorených v oblasti stanovovania cien ..... II - 2764

O tretej časti: existencia preventívnych opatrení ..... II - 2766

O štvrtej časti: upustenie od zliav na limitné množstvo ..... II - 2767

O piatej časti: obmedzený rozsah zliav ..... II - 2769

O šiestej časti: opomenutie preskúmania iných prvkov zmlúv o predaji ..... II - 2771

O siedmej časti: absencia prospechu vyplývajúceho z porušenia ..... II - 2772

O ôsmej časti: nedostatok tajného charakteru porušenia ..... II - 2773

O deviatej časti: povaha konkurentov ..... II - 2774

O trovách ..... II - 2775